

CÙNG NHAU TRANH ĐẤU CHO QUYỀN TỰ DO

Phó Tổng Thống Kamala Harris

Lời Tòa Soạn:

Chỉ còn 5 ngày nữa là đến Ngày bầu cử 2024, với sự ủng hộ toàn phần của ban biên tập và tờ Việt Báo dành cho Phó Tổng Thống / ứng cử viên Kamala Harris, chúng tôi trân trọng và vinh dự đăng bài viết của Phó Tổng Thống Kamala Harris gửi đến cộng đồng cử tri người Mỹ gốc Việt trên số báo thứ Sáu trước Ngày bầu cử, với hy vọng và cầu nguyện Xin cho Ý Dân được nên.

Ở đất nước Hoa Kỳ, tự do vẫn luôn là ánh sáng soi đường cho mọi người dân. Riêng với cộng đồng người Việt tỵ nạn đến Hoa Kỳ cách đây khoảng 50 năm, mục tiêu theo đuổi này không chỉ là lý tưởng sống mà còn là một cứu cánh, một đường dây sinh tồn. Đối mặt với thăm kịch của biết bao nhiêu người, trong số đó có bản thân các bạn, cha mẹ và ông bà của các bạn, những người đã phải vượt qua đại dương,

bằng qua rừng rậm, lúc bằng thuyền, khi bằng đường bộ để thoát khỏi chế độ áp bức và xây dựng một cuộc sống mới trên đất nước này.

Nhân khi chúng ta sắp tương niệm 50 năm ngày Sài Gòn thất thủ, hãy cùng nhau suy ngẫm về hành trình phi thường của cộng đồng của các bạn, cộng đồng người Mỹ gốc Việt hải ngoại, hiện đã có hơn hai triệu người. Khả năng phục hồi của các bạn đang tỏa sáng qua những thành công của cộng đồng mà các bạn đã xây dựng được. Câu chuyện của các bạn chính là câu chuyện của nước Mỹ. Từ câu chuyện này, mỗi chúng ta đều phải ý thức được, và đều phải nhớ rằng: tự do là điều mà tất cả chúng ta phải hết sức trân trọng và bảo vệ.

Mẹ của tôi chỉ mới 19 tuổi khi bà một mình vượt băng qua thể giới, đi từ Ấn Độ đến tiểu bang California với một ước mơ không hề lay chuyển là được trở thành một nhà khoa học chữa lành bệnh ung thư ngực. Mẹ tôi

đã dạy tôi một điều là không bao giờ phàn nàn về sự bất công, mà hãy tự mình hành động, hãy tự làm một việc gì đó để giải quyết cho sự bất công này. Vì vậy, từ khi còn trẻ, tôi đã có một ý muốn rất nhất định rằng tôi phải làm một công việc gì đó mà có thể bảo vệ được người dân, và đó chính là câu chuyện về toàn bộ sự nghiệp của tôi. Trước đây, khi là một công tố viên tại tòa án, tôi đứng lên bảo vệ phụ nữ và trẻ em; chống lại những kẻ săn mồi. Khi là Bộ Trưởng Tư Pháp ở tiểu bang California, tôi đã tiếp quản các ngân hàng lớn và trao trả 20 tỷ đô la lại cho những gia đình đã phải đối mặt với việc bị tịch biên nhà, bị tịch thu tài sản thế chấp. Suốt mấy năm nay, là phó tổng thống Hoa Kỳ, tôi đã và đang tích cực bảo vệ những người lao động và những người cao niên. Và vào thời điểm này, vì tôi biết rằng mỗi người dân Mỹ đều muốn có một nhà lãnh đạo tranh đấu cho dân và vì dân và vì tôi tin mọi người dân Mỹ đều rất xứng đáng có một nhà lãnh đạo biết bảo vệ dân chúng của mình, chính vì thế nên tôi mới tham gia tranh cử vào chức vụ Tổng Thống của nước Mỹ.

Cuộc tranh cử này nói lên hai tâm nhìn rất khác nhau đối với đất nước chúng ta: một là tập trung hướng về tương lai, còn một là tập trung nhìn về quá khứ. Tôi,

đại diện cho một thế hệ lãnh đạo mới đầy lạc quan với một Con Đường Mới Tiến Tới Phía Trước — một con đường bảo đảm rằng chúng ta không phải sẽ sống một cuộc sống chỉ để vượt qua, để tồn tại mà sẽ còn được sống một cuộc sống tiến về phía trước, đầy sự phát triển.

Tôi lớn lên trong một gia đình trung lưu, tôi đã tận mắt biết những khó khăn mà các gia đình lao động luôn phải đối mặt. Tôi vẫn còn nhớ mẹ tôi đã phải làm việc suốt ngày đêm để làm cho xong mọi công việc, mẹ chuẩn bị bữa ăn trưa cho chúng tôi mang theo, trước khi tôi và em gái tôi, Maya thức dậy, mẹ thanh toán cho xong các hóa đơn sau khi chúng tôi đã đi ngủ. Với tư cách là tổng thống, tôi sẽ xây dựng một Nền Kinh Tế Tạo Nên Cơ Hội nơi mà mọi người dân Mỹ đều có cơ hội sở hữu một ngôi nhà, tạo dựng một đời sống sung túc, và khởi nghiệp vững vàng.

Kế hoạch của tôi là sẽ cắt giảm thuế cho 100 triệu người Mỹ, hạ thấp giá cả các nhu yếu phẩm, thực phẩm, hàng tạp hóa. Giải quyết đồng thời tình trạng thiếu nhà ở bằng cách xây dựng ba triệu ngôi nhà mới và tiếp quản những chủ công ty đang mua bất động sản một cách không công bằng và đang tăng giá thuê nhà. Tôi nhớ mẹ tôi đã phải để dành tiền trong hơn 10

KINH PHẬT ĐÃ NÓI VỀ DÂN CHỦ TỪ NGÀN NĂM XƯA?

Phan Tấn Hải

Kinh Phật từng nói về dân chủ. Hình trên: Sáu người trong họ Sakyans xin Đức Phật cho thọ giới, tranh tường tại Chùa Wat Kasattrathirat, Ayutthaya, Thái Lan. (Photo by Dharma, commons.wikimedia.org)

Chỉ vài ngày nữa, là Ngày Bầu Cử của Hoa Kỳ. Cử tri Hoa Kỳ trong ngày 5 tháng 11/2024 sẽ bầu phiếu để chọn lên một tân Tổng Thống, từ hai ứng cử viên của hai Đảng Cộng Hòa và Dân Chủ với hai chính sách dị biệt nhau. Lựa chọn này có thể sẽ định hình những chuyển biến tương lai cho cả thế giới khi cách nhìn của hai ứng cử viên, bà Kamala Harris và ông Donald Trump, đã lộ rõ trái nghịch nhau hoàn toàn về cuộc chiến ở Ukraine, trái nghịch nhau một phần về cuộc chiến Trung Đông, xung khắc nhau về cách kèm chế Trung Quốc, và về cam kết ở Biển Đông.

Đó là chưa nói tới trong lá phiếu cũng kèm theo các cuộc trưng cầu dân ý về chính sách thuế, giáo dục, tư pháp... tại các tiểu bang. Nghĩa là, năm 2025, nước Mỹ sẽ không giống năm 2024, dù là bà Harris thắng cử, hay ông Trump lên ngôi. Nơi đây, chúng ta nêu câu hỏi, rằng từ rất là xa xưa, đã có những lựa chọn dân chủ nào chưa?

Thực tế, bầu cử trong hình thức dân chủ, tự do và công bằng ở Hoa Kỳ có lẽ chưa từng xảy ra ở đâu trong thời cổ sử của nhân loại. Vì ở Mỹ, lá phiếu các công dân có giá trị bình đẳng nhau, tuy sức mạnh thực tế có khác; thí dụ, nếu bạn đang cư trú trong 7 tiểu bang chiến trường, lá phiếu của một cử tri gốc Việt chắc chắn có sức mạnh hơn lá phiếu của một cử tri gốc Việt ở California (nơi biết chắc rằng bà Harris sẽ thắng áp đảo) và mạnh hơn lá phiếu của một cử tri gốc Việt ở Texas (nơi Cộng Hòa ảnh hưởng lớn). Nhưng rải rác, trong truyền cổ tích Việt Nam và thế giới, và cả trong Kinh Phật, cũng có một số hình thức phản não gần như bầu cử dân chủ, hoặc là trưng cầu dân ý.

Nổi bật nhất trong lịch sử dân tộc là Hội nghị Diên Hồng, một hội nghị được tổ chức năm 1284 tại kinh thành Thăng Long do Thượng hoàng Trần Thánh Tông triệu họp các bô lão trong cả nước về trước thềm điện Diên Hồng để trưng cầu dân ý, hỏi về chủ trương hòa hay đánh khi quân Nguyên Mông sang xâm lược Việt Nam lần thứ 2. Thực tế, lòng dân là muốn chống quân phương Bắc, vì đã thoát

Xem tiếp **DÂN CHỦ** trang 3

năm mới mua được ngôi nhà đầu tiên cho gia đình. Cuối cùng thì ngày vui ấy cũng đã đến, lúc đó, dù tôi hãy còn là một cô gái nhỏ, tôi vẫn còn nhớ mẹ tôi, bà đã rất sung sướng đến thế nào. Vì thế, tôi muốn người dân Mỹ sẽ đạt được ước mơ có một căn nhà, sẽ được bước chân vào cánh cửa của ngôi nhà mình, và sẽ có cảm giác phấn khích, hạnh phúc cũng như mẹ tôi đã từng có được trước đây vậy.

Kế hoạch của tôi là sẽ cắt giảm chi phí khởi nghiệp cho các nhà buôn bán nhỏ, trong đó có cả việc tăng khoản khấu trừ thuế cho các doanh nhân từ 5.000 đô la

lên đến 50.000 đô la. Chủ các nhà buôn bán nhỏ vừa là những nhà lãnh đạo dân sự cũng vừa là những nhà lãnh đạo doanh nghiệp. Chủ các doanh nghiệp nhỏ vừa là những cổ vãn, vừa là người tuyển dụng tại địa phương; đó là một phần của nền văn hóa cộng đồng của chúng ta, vì thế thành phần này rất xứng đáng được hỗ trợ và bảo vệ về mọi mặt.

Kế hoạch của tôi là sẽ cắt giảm chi phí chăm sóc sức khỏe, nhất là cho những người cao niên, để họ có thể sống hạnh phúc trong tuổi già. Tôi sẽ bảo vệ Đạo Luật

Xem tiếp **TỰ DO** trang 2

TRƯỚC THỜI CUỘC

GIÓ ĐÃ XOAY CHIỀU: THỔ NHĨ KỲ MUỐN GIA NHẬP BRICS VÀ CHỈ TRÍCH PHƯƠNG TÂY

Đỗ Kim Thêm

Bối cảnh

Đến tham dự Hội nghị Thượng đỉnh của khối BRICS tại thành phố Kazan, Nga, từ ngày 23 đến 24/10, Tổng thống Thổ Nhĩ Kỳ Erdogan công khai bày tỏ mong muốn trở thành thành viên của khối BRICS và được Tổng thống Vladimir Putin quan tâm đặc biệt. Tại sao? Erdogan mong đợi gì trong cuộc hội kiến này và những hậu quả địa chính trị và kinh tế nào có thể xảy ra?

Nguyên nhân

Ngay sau Đệ nhị thế chiến, Thổ Nhĩ Kỳ hướng về một tương lai an bình và thịnh vượng, tin tưởng rằng sẽ mở rộng quan hệ với các đối tác phương Tây và được các nước

Xem tiếp **BRICS** trang 5

TIẾNG VỌNG HALLOWEEN

Kim Loan

Tác giả tên thật là Nguyễn Thị Kim Loan, sinh năm 1966, là cô giáo tiểu học khi còn ở Việt Nam. Vượt biên và sống ở trại tỵ nạn Thailand từ 1989-1993. Định cư tại Canada từ 1994 đến nay. Tác giả nhận giải đặc biệt VVNM 2021 và mới nhận Giải Vinh Danh Tác Giả năm 2023.

*

Từ khi Amanda, con gái nàng, học lớp chín, hè đến đêm Halloween là nó cùng nhóm bạn bè hẹn nhau ở nhà nàng, rồi chúng nó kéo nhau đi khắp xóm, qua cả xóm bên cạnh. Tuổi trẻ đâu biết mệt và lạnh là gì, có năm trời mưa lất phất, gió rít lạnh lẽo, mà chúng vẫn

hào hứng lên đường. Nàng ngồi ở nhà, vừa phát kẹo cho lũ trẻ đến gõ cửa, vừa nấu nồi cháo gà để lát nữa đãi đám bạn bè con gái.

Chồng nàng góp ý: - Anh thấy trong đám tụi nó, có đủ màu da trắng, da đen, da đỏ, da vàng, da Tàu, da Đại Hàn, sao em không mua cánh gà hoặc Pizza cho tụi nó dễ ăn?

Nàng cãi: - Kệ tía tụi nó!! Anh nghĩ xem, chúng nó cuộc bộ trong trời đêm lạnh, về nhà ăn món gì có nước soup nóng, ấm bụng, ấm người... là tuyệt vời ấy chứ. Đưa nào không ăn, ai đói ráng chịu.

Quả đúng như thế. Khi

Xem tiếp **VIỆT** trang 5

Hình do tác giả cung cấp.

Tiếp **TỰ DO** trang 2

chúng Hoa Kỳ, và Hoa Kỳ cũng là đất nước có số lượng người nhập cư Việt Nam đông nhất thế giới. Các bạn xứng đáng có được một nhà lãnh đạo luôn quan tâm đến các bạn và sát cánh cùng các bạn. Chúng ta yêu đất nước của mình, và một trong những hình thức cao nhất của lòng yêu nước là việc đi bầu cử và đấu tranh cho những lý tưởng của chúng ta. Cùng nhau, chúng ta có thể hiện thực hóa lời hứa của nước Mỹ với người dân.

***

(Nguyên bản tiếng Anh)

Together, We Can Fight for Our Freedoms

By Vice President Kamala Harris

In America, freedom has always been our guiding light. For Vietnamese refugees who came to the United States decades ago, this pursuit was not just an ideal but a lifeline. In the face of tragedy, many of you, your parents, and your grandparents traversed oceans and jungles, traveling by boat and on foot to escape oppression and build new lives here.

As we approach the 50th anniversary of the fall of Saigon, we reflect on the extraordinary journey of the Vietnamese American diaspora, now more than two million strong. Your resilience shines through the thriving communities you have built. Your story is America’s story: a powerful reminder that freedom—*tự do*—is something we must all cherish and protect.

My mother was 19 when she crossed the world alone, traveling from India to California with an unshakable dream to be the scientist who would cure breast cancer. She taught me to never complain about injustice, but do something about it. So at a young age, I decided I wanted to do the work of fighting for people, and that has been the story of my entire career. As a courtroom prosecutor, I stood up for women and children against predators. As Attorney General of California, I took on the big banks and delivered \$20 billion for families who faced foreclosure. As Vice President, I have stood up for workers and seniors. Now, I am running for president—because I believe Americans want and deserve a leader who will fight for all the American people.

This election is about two very different visions for our nation: one focused on the future, the other on the past. I represent a new, optimistic generation of leadership and will chart a New Way Forward—one that ensures you can not just get by, but get ahead.

I grew up in a middle class household, and I know firsthand the struggles working families face. I remember my mother working around the clock to make things work, packing lunches before me and my sister Maya woke up, and paying bills after we went to bed. As president, I will build an Opportunity Economy where every

American has the opportunity to own a home, to build wealth, to start a business.

I will cut taxes for 100 million Americans, lower costs on necessities like food and groceries, and address the housing shortage by building three million new homes and taking on those corporate landlords who are unfairly buying up properties and increasing rental prices. My mother saved for well over a decade to buy our first home. I was a teenager when that day finally came, and I can remember how excited she was. I want all Americans to get their foot in the door, achieve their dreams of homeownership, and feel that excitement like my mother was able to.

My plan will lower the costs of starting a small business, including by increasing the tax deduction for entrepreneurs from \$5,000 to \$50,000. Small business owners are civic leaders as much as they are business leaders. They mentor, hire locally, and are part of the cultural fabric of our communities and deserve to be lifted up in every way.

I also have a plan to lower health care costs, especially for people as they age, so they can grow old with dignity. I will defend the Affordable Care Act, which many Vietnamese Americans rely on, and strengthen Medicare to cover in-home care for seniors, easing the strain on families providing intergenerational care. I took care of my mother when she was sick with cancer, and I understand the strain that eldercare can put on families.

I will confront crime and anti-Asian violence. While Donald Trump incited hate and failed to protect us during the pandemic, I have fought for the right to live without fear. As Vice President, I delivered \$15 billion to local law enforcement and public safety initiatives, and enacted legislation to combat hate crimes. Vietnamese refugees know the importance of these issues. In the late 1970s and early 1980s, Vietnamese fishermen on the Texas Gulf Coast faced violent opposition from the Ku Klux Klan, who tried to drive them out through intimidation and terror. Our nation must learn not only from our best moments, but also from our darkest ones to ensure that they are never repeated.

We also need to fix our broken immigration system. I will sign the bipartisan border security bill that Trump sabotaged for political gain, because he prefers to run on a problem instead of fixing a problem. And I reject the false choice between securing our border and creating a system of immigration that is safe, orderly, and humane. We can and must do both.

This election, the stakes could not be higher. Donald Trump and his allies would

Việt Báo Online
phục vụ bạn
Bất cứ giờ nào
trên toàn thế giới
vietbao.com

cut Social Security and Medicare, and strip away health care protections by ending the Affordable Care Act, with no plan to replace it. He will impose what I call a “Trump sales tax,” intending to put an at least 20 percent tax on everyday necessities, which economists have estimated would cost the average person more than \$4,000 more a year. His policies would cause a recession by mid-2025 and drive up inflation.

Now, let’s be clear: Donald Trump is an unserious man, but the consequences of him ever getting back into the White House are brutally serious. Trump threatens to be a dictator “on day one”—he speaks of terminating the Constitution and using the military against Americans. His own national security officials warn he is unhinged and unstable, and out for unchecked power. Consider what he intends to do if we give him power again, especially after the U.S. Supreme Court ruled he would be immune from criminal prosecution. He would wield the powers of the presidency not to improve your life, not to strengthen our nation, but to serve himself.

We cannot let this happen. And I promise to fight for our freedoms and global leadership.

I have traveled to 21 countries and met over 150 world leaders to advance America’s interests. In 2021, I became the first sitting vice president to visit Vietnam and reaffirmed our commitment to its security in the face of the People’s Republic of China’s aggression. At the same time, I raised the issue of human rights and will never shy away from difficult conversations. And while Trump cozied up to tyrants and dictators, I will never waver in defense of America’s security and ideals—because in the enduring struggle between democracy and tyranny, I know where I stand and I know where the United States belongs.

Throughout my life, I have always served one client: the people. The United States is home to the largest number of Vietnamese immigrants in the world, and you deserve a leader who sees you and stands with you. We love our country, and one of the highest forms of patriotism is to vote and fight for our ideals. Together, we can realize the promise of America.

Bìa 2 sách nói về thói quen xấu của người có bệnh nói dối, từ trái: “The Lying King” của Alex Beard, và “The Liar” của Henry James. (Photo: Amazon)

Tiếp **DÂN CHỦ** trang 1

được ngàn năm lệ thuộc, nay không có gì phải chịu nô dịch lần nữa.

Đại Việt sử ký toàn thư, bản kỷ toàn thư quyển 5, viết: *"Thượng hoàng triệu phụ lão trong nước họp ở thềm điện Diên Hồng, ban yến và hỏi kế đánh giặc. Các phụ lão đều nói "đánh", muôn người cùng hô một tiếng, như bật ra từ một cửa miệng."*

Như thế, Hội nghị Diên Hồng là cuộc trưng cầu dân ý lớn nhất của dân tộc, đề hội về chính sách, về cách đối phó với quân Nguyên Mông, thể hiện sự đồng thuận và tham gia của người dân (các bộ lão) về hướng đi của đất nước. Nhưng Hội nghị không phải là một cuộc bầu cử dân chủ vì không bầu chọn ai, cũng không phải trưng cầu dân ý như chúng ta hiểu theo khái niệm hiện đại. Vì không có bỏ phiếu kín như thời nay. Nhà vua và triều đình lắng nghe và tôn trọng ý kiến của các bộ lão, thể hiện tinh thần hòa hợp giữa vua và dân, dù quyết định cuối cùng vẫn thuộc về vua và triều đình. Người dân tin tưởng và trao toàn quyền cho vua.

Chúng ta nhìn thấy một thực tế trong lịch sử nhân loại rằng các vị vua minh quân rất hiếm. Cứ ngay như chuyện Sơn Tinh và Thủy Tinh là thấy rồi, hề bị thất cử hay thua phiếu là giận dữ, găm thét, gọi mưa, hù gió, gây bạo loạn, đưa binh tằm, tướng cá quậy phá. Không biết là có cô My Nương nào trong sự thực lịch sử đã từng bị quý ông chồng bạo hành hay không, nhưng hiển nhiên là tìm một người quân tử, chính trực, rất là hiếm.

Ngược lại, chúng ta cũng thấy các ứng cử viên chơi đủ thứ trò gian ác, phun ra

đủ thứ phi tiêu để hạ nhau. Nơi đây, chúng ta chỉ nói chuyện cô tích, chuyện văn học, không dám bàn chuyện đời nay. Một câu chuyện nổi tiếng mà học sinh Mỹ biết nhiều là tác phẩm cho thiếu nhi "The Lying King" (Ông Vua Nói Dối) của nhà văn Alex Beard. Truyện này nhằm dạy trẻ em đừng nói dối.

Cốt truyện kể về một con heo rừng muốn làm vua. Heo rừng này nói dối để cảm thấy mình to lớn. Những lời nói dối của heo rừng này lúc đầu rất nhỏ nhặt. Khi trời mưa, heo rừng này nói rằng trời khô ráo. Heo quá tự phụ đến nỗi nói rằng mình giỏi bất cứ việc gì. Và heo rừng này bắt nạt những con thú khác để khiến mình cảm thấy tốt.

Mặc dù những con vật khác nhìn thấu hành vi vô lý của con heo rừng, chúng vẫn im lặng và không làm gì để ngăn cản con heo rừng trở thành vua. Khi đã nắm quyền, vua này đã ăn cắp để làm đầy túi và gọi những con thú lương thiện, trung thực nhất là bọn gian lận. Heo rừng này biến những thần dân trung thành của mình chống lại nhau cho đến khi không còn thú nào tin vào con thú nào nữa.... Đọc sơ như thế, là chúng ta giật mình rồi. Xin nhắc lại, nơi đây không muốn nói chuyện thời nay. Thêm nữa, truyện thiếu nhi của Beard chủ yếu là những bài học về sự chính trực, trung thực, đáng tin cậy và công bằng. Và cho trẻ em thấy, nói dối là điều không thể chấp nhận được.

Dĩ nhiên, chúng ta không hài lòng với các vị vua bất tài và kém đức, nhưng vẫn có những trường hợp nhà vua biết “quay đầu là bờ” để lắng nghe các vị đại thần can gián để chọn cách làm việc thực sự là vì dân.

Trường hợp này cũng nhiều. Như được kể trong Truyện Bồn Sanh thứ 396, về một kiếp xa xưa của Đức Phật. Truyện này do Đức Phật kể khi ngụ tại tu viện Jetavana, về những lời khuyên răn cần thiết cho một vị vua.

Truyện rằng ngày xưa ngày xưa, khi Quốc Vương Brahmadata đang trị vì ở Benares, Bồ tát (tiền thân của Phật) là cố vấn của vua về những vấn đề thế tục và tâm linh. Nhà vua đã đi theo con đường tà đạo, cai trị vương quốc của mình một cách bất chính và thu thập của cải bằng cách áp bức dân chúng. Bồ tát muốn khuyên răn vua bằng chuyện ngụ ngôn. Lúc đó, phòng ngủ của nhà vua chưa hoàn thành và mái nhà chưa hoàn thành: những thanh xà đỡ một đỉnh nhưng chỉ vừa mới được đặt vào đúng vị trí. Nhà vua đã đi và vui chơi trong công viên: khi về đến nhà, vua nhìn lên và thấy đỉnh tròn: vua sợ nó sẽ đổ xuống mình, ông đi ra ngoài, rồi nhìn lên lần nữa, ông nghĩ "Đỉnh đó nằm như thế nào? và các thanh xà thế nào?" và hỏi ý Bồ tát.

Bấy giờ, Bồ tát nghĩ rằng bấy giờ là lúc đưa ra một câu chuyện ngụ ngôn để khuyên răn nhà vua, đọc một bài thơ, giải thích rằng bạ mươi thanh gỗ làm xà uốn cong, bằng gỗ sưa, đặt đều nhau, bao quanh đỉnh, giữ chặt, được dựng thẳng và vững chắc. Cũng y như người khôn ngoan được bạn bè trung thành bảo vệ, được cổ vũ kiên định và trong sạch, như các xà nhà giữ cho đỉnh mái nhà an toàn. Nhà vua tỉnh ngộ, nghĩ rằng đỉnh nóc không đứng vững nếu không được xà nhà giữ; nếu xà nhà gãy, đỉnh sẽ sụp đổ: và cũng vậy, một vị vua

Xem tiếp **DÂN CHỦ** trang 4

Bác Sĩ Nha Khoa

NGUYỄN THỊ KIM ANH

12388 Brookhurst Street
Garden Grove, CA 92840
(giữa Chapman & Lampson * Cạnh Burger King)

(714) 638-2101

- Khám răng định kỳ
- Chữa răng người lớn và trẻ em
- Lấy gân máu
- Tiểu giải phẫu nha khoa
- Trị bệnh nướu răng
- Nha khoa thẩm mỹ, làm răng giả các loại, veneer bonding, tẩy trắng răng với phương pháp mới nhất
- In-Office bleaching, Digital X-Ray và các trang bị hiện đại khác đúng tiêu chuẩn OSHA

NHẬN MEDICAL & BẢO HIỂM

Giờ làm việc:
Thứ Hai Thứ Bảy: 9AM - 6PM
Chủ Nhật: 9AM - 3PM

DNP **www.baohiem.com**

DNP Insurance Services

Có MEDICARE Part A & B, Cần Tìm Hiểu Ghi Danh:

- Medicare Supplement & Part D Plans
- Medicare Advantage Plans (HMO, PPO & POS)

Hết Hợp Lệ Medi-Cal, Cần Mua Bảo Hiểm Sức Khỏe:

- Covered California Với Trợ Giúp Bảo Phí
- Trực Tiếp Với Các Hãng Bảo Hiểm Y Tế Tại CA

Du Lịch Toàn Cầu & Du Học Sinh Tại Mỹ

- Với Các Chương Trình Bảo Hiểm Y Tế Ngắn Hạn.

Bảo Hiểm Nhân Thọ & Chăm Sóc Dài Hạn (LTC)

- Quỹ Hưu Trí Annuities & IRA Rollovers

Xin Gọi Hẹn Tham Khảo Miễn Phí Với
Dzũng N. Phạm, CFP® ChFC® CLU® EA
Insurance Lic. #0B56485

(714) 531-0999

14541 Brookhurst St., Ste. C2, Westminster, CA 92683
(Góc Brookhurst & Hazard, Tầng Trệt, Phía Sau Car Wash)

Cell: 714. 925-2595

LUẬT SƯ PHÍ THẤP NHẤT

GIỜ LÀM VIỆC: Thứ Hai - Thứ Sáu: 9AM - 6PM
Thứ Bảy từ 10AM - 2PM * Chứa Nhật: Xin lấy hẹn

VĂN PHÒNG LUẬT SƯ

ANDRÉ LÂM & VICKIE HẰNG LÊ

9039 Bolsa Ave. # 218, Westminster, CA 92683
Web.site: www.andrelam.com

Trong giờ làm việc **714. 379-6449**

CHUYÊN LO BỒI THƯỜNG TAI NẠN XE CỘ

Ngoài ra văn phòng còn chuyên lo về các dịch vụ: Di trú (Immigration); Khánh tận tài sản (Bankruptcy); Ly dị cấp dưỡng (Family Law); Luật thương mại (Business Litigation); Hình luật, trộm cắp và tội đại hình; Tai nạn nghề nghiệp, v.v...

TẬN TÂM – UY TÍN

Bạn nhớ bầu phiếu ngày 5 tháng 11/2024, nếu bạn chưa bầu qua thư. (Photo: istockphoto.com)

Tiếp **DÂN CHỦ** trang 3

tệ hại, không giữ được bạn bè và bộ trưởng, quân đội, và sẽ rơi khỏi quyền lực của mình.

Câu chuyện thêm một số diễn tiến nữa, và cuối cùng, sau khi nghe lời khuyên răn của Bồ Tát, nhà vua đã cai trị vương quốc của mình một cách chính trực, và làm những việc thiện, làm từ thiện và những việc khác, phù hợp luật nhân quả để sẽ lên cõi trời. Kể xong, Đức Phật nói rằng nhà vua Brahmadatta là kiếp xa xưa của Ananda, và quan cận thần cô vắn đó chính là tiền thân của Đức Phật.

Tuy nhiên, chúng ta thường thấy rằng, trong các cuộc tranh cử, hầu hết (nếu không phải tất cả) các ứng cử viên đều nói dối, không nhiều thì ít. Vấn đề là, vua chúa thời xưa thì không ai chât vắn, vì vua luôn luôn được miễn truy tố, dù là lúc đó không hề có Tòa Tối Cao nào và cũng không có Hiến Pháp nào cho miễn tố.

Do vậy, nhiệm vụ nhà văn là phải đóng vai bước ra can gián. Như câu chuyện về vị vua và chiếc áo mới trong chuyện cổ tích nổi tiếng của nhà văn người Đan Mạch Hans Christian Andersen. Ông là một trong những nhà văn viết truyện cổ tích nổi tiếng nhất thế giới, và câu chuyện này được ông sáng tác vào năm 1837. Câu chuyện này đã được dịch ra nhiều ngôn ngữ và được yêu thích bởi người đọc ở mọi lứa tuổi trên khắp thế giới. Nó không chỉ là một câu chuyện giải trí mà còn mang nhiều ý nghĩa sâu sắc về sự thật, lòng can đảm để nói lên sự thật, và sự phù phiếm của con người.

Chuyện này kể về một vị vua rất thích những bộ quần áo đẹp. Hai kẻ lừa đảo đã lợi dụng điều này để lừa vua mặc một bộ quần áo hoàn toàn vô hình, nhưng lại vô cùng đắt tiền. Mọi người xung quanh đều giả vờ thấy bộ quần áo đẹp để không bị cho là ngu ngốc. Cuối cùng, một thiếu niên đã thật thà nói rằng vua đang không mặc gì cả, sexy 100%. Vị vua lúc này mới nhận ra mình đã bị lừa dối và những kẻ lừa đảo đã bị trừng phạt. Bài học cho thấy là, gần như luôn luôn có sự nguy hiểm của việc nói dối và gần như luôn luôn có tầm quan trọng của sự thật. Khi mọi người xung quanh đều nói dối, rất khó để nhận ra sự thật.

Đó chính là nan đề của tin giả, tức Fake News, hiện nay. Và trong mùa bầu cử nào cũng thế, tin giả thường

trực xuất hiện để chế độ
thủ và để khen phe ta.

Tuy nhiên, bị thảm là có những người bị nói dối liên tục mà vẫn bênh vực kẻ nói dối. Đúng vậy, rất nhiều người biết là mình bị nói dối, nhưng vẫn liên tục bênh vực kẻ nói dối vì mình đã bị huấn luyện như thế.

Như truyện "The Liar" (Kẻ Nói Dối) -- một truyện ngắn của nhà văn Henry James, lần đầu tiên xuất hiện trên Tạp chí The Century Magazine ấn bản vào tháng 5-tháng 6 năm 1888, và rồi in dưới dạng sách vào năm sau (NXB Macmillan and Co., London).

Đây là câu chuyện về tình
thể tiến thoái lưỡng nan của
một chàng họa sĩ trẻ khi anh
gặp lại người phụ nữ mà
anh đã từng yêu thương, và
nhận ra rằng cô đã kết hôn
với một người đàn ông có
bản chất đê tiện, không
trung thực. Lo lắng rằng sự
trong trắng thơ mộng của cô
đã bị ông chồng thô bỉ vùi
đập... và anh họa sĩ đã bị
sốc khi thấy rằng cô sẽ
không bao giờ thừa nhận
bản chất thô bỉ của chồng
cô.

Oliver Lyon, một họa sĩ tài năng, đang trọ tại nhà của một nam tước lớn tuổi, Sir David, người mà anh được thuê để vẽ chân dung. Vào bữa tối anh đến, anh nhận ra trong số những người ở đó có một người phụ nữ mà anh đã từng yêu say đắm. Anh đã không gặp nàng trong mười hai năm và biết rằng cô đã kết hôn. Chồng cô là Đại tá Clement Capadose, một người quý tộc thông minh và đẹp trai, người mà nàng có vẻ rất yêu thương, và Lyon, đã chấp nhận rằng nàng như một điều gì đó không thể với cao tới được đối với anh. Nhưng anh không cảm thấy ghen tị chút nào, anh hài

lòng với hạnh phúc lộ rõ của nàng.

Lúc đó, anh ngưỡng mộ Đại tá, nhưng trong suốt bữa tối, khi Đại tá này kể lại rất nhiều câu chuyện khó tin mà họa sĩ Lyon không thể tin được, thì ý kiến của họa sĩ về Đại tá kia đã thay đổi khá nhiều. Nhưng, họa sĩ giật mình trước những gì còn về là lời nói dối trắng trợn khi Đại tá kể cho anh về một sự việc gần đây trong ngôi nhà, mà chủ nhà Arthur Ashmore, con trai của Sir David, giải thích là hoàn toàn sai sự thật.

Sau đó, khi đang vẽ chân dung Sir David, nam tước giải thích với họa sĩ rằng Đại tá Capadose là một kẻ nói dối bệnh hoạn. Sir David giảm nhẹ bệnh nói dối của Đại tá kia, nói rằng người nói dối đó không có ý định xấu, nhưng chỉ vì không thể đưa ra câu trả lời thẳng thắn, và không cường nôi thói quen nói dối. Họa sĩ Lyon nhận ra rằng vợ Đại tá cố gắng che chở ông chồng bằng cách không lời sự thật các lời nói dối của ông chồng, và thậm chí còn bao che, ủng hộ những gì ông chồng bia đặt. Chàng họa sĩ kinh hoàng tự hỏi bản chất của nàng đã bị tha hóa đến mức nào. Để tìm hiểu xem nàng sẽ đi xa đến đâu để cứu vãn tên tuổi của ông chồng ư, ông nói dối, họa sĩ Lyon dành nhiều thời gian nhất có thể cho họ, đầu tiên là vẽ chân dung cô con gái chín tuổi Amy của họ, và sau đó là vẽ chính ông Đại tá ư ông nói dối đó.

Trong bức chân dung, Lyon cố gắng thể hiện bản chất gian dối của Đại tá một cách trọn vẹn, hy vọng rằng nét vẽ có thể đánh thức được ý thức đạo đức của người mà họa sĩ từng yêu thương. Họa sĩ cố gắng gọi ý cho bà Capadose nói về tính cách của ông chồng của

nàng, nhưng nàng chỉ nói rằng bản chất của ông chồng là cao quý, và hy vọng rằng họa sĩ Lyon sẽ không thể hiện nhiều hơn thế trong bức tranh chân dung. Để nắm bắt được tinh thần của Đại tá nói dối không ngừng đó một cách trọn vẹn hơn, họa sĩ Lyon khuyến khích Đại tá nói nhiều nhất có thể trong các buổi gặp, và họa sĩ được nghe đủ thứ giai thoại bịa đặt. Có lần, một cô người mẫu nghèo khó, tên là Geraldine, đến xưởng vẽ để tìm việc. Họa sĩ Lyon bảo cô rời đi, nhưng Đại tá Capadose đã nói dối với họa sĩ rằng cô không phải là người mẫu, mà là một người phụ nữ điên khùng có mối thù với Đại tá và đã theo đuổi Đại tá trong nhiều năm.

Một lúc nào đó về sau, ông bà Đại tá Capadoses rời xưởng vẽ với bức chân dung gần hoàn thành. Họa sĩ Lyon cũng rời khỏi trần, nhưng quay lại một lúc để xem bức tranh còn dang dở của mình, tình cờ thấy rằng ông bà Capadoses đã đến phòng của anh mà không báo trước. Khi đến nơi mà không ai để ý, họa sĩ Lyon nhận ra rằng vợ của Đại tá Capadose đã nhìn thấy trong bức tranh những gì anh hy vọng nàng sẽ thấy, bản chất dễ thiện của chồng nàng, và nàng xấu hổ về ông chồng. Nàng gọi bức chân dung là 'tàn nhẫn' nhưng nàng cố gắng rời đi trước khi chồng nàng, trong cơn tức giận, đã xé toạc bức tranh. Họ rời đi mà không biết rằng họa sĩ Lyon đã nhìn thấy họ, và anh cũng rời đi, sau khi nhìn thấy cô người mẫu Geraldine quanh nhà.

Họa sĩ Lyon đợi xem cặp vợ chồng Đại tá giải thích sự việc như thế nào. Khi hai vợ chồng trở về thị trấn ngày sau đó, họ hành động như thể không có chuyện gì xảy ra và yêu cầu họa sĩ bắt đầu vẽ lại. Khi họa sĩ Lyon kể cho họ nghe chuyện gì đã xảy ra mà anh tình cờ nhìn thấy, họ giả vờ không biết và Đại tá Capadose, người này cũng gặp cô người mẫu Geraldine vào ngày hôm đó, ngay lập tức vu khống cô về hành động xé bức tranh. Đây là giọt nước tràn ly đối với Lyon; mặc dù Sir David khẳng định rằng Kê nói dối kia sẽ không bao giờ làm hại bất kỳ ai, nhưng giờ đây Đại tá đã 'hy sinh một người vô tội', và vợ Đại tá là đồng phạm trong hành vi sai trái này. Sau khi cho nàng một cơ hội cuối cùng để thú nhận về sự lừa dối và thừa nhận rằng nàng chỉ che chở chồng mình vì tình yêu, điều mà Lyon có thể dễ dàng tha thứ, họa sĩ rời đi để nàng không phải chịu thêm đau khổ nữa, nhận xét rằng, "Nàng vẫn còn yêu Đại tá. Kê này đã huấn luyện nàng

rất mực mê cuồng."

Thần ôi, tin giả, tin vịt, Fake News có sức mạnh kinh hoàng như thế, biến những tâm hồn thơ mộng trong trắng thành những kẻ hung hăng biện hộ cho Kẻ nói dối.

Tuy nhiên, câu hỏi là, vào một thời rất là xa xưa, khi nhân loại chưa có giấy mực để làm phiếu bầu, có chuyện gì xảy ra gần gũi như bầu cử dân chủ hay không? Kinh Phật có một chỗ giải thích rằng vào một thời rất xa xưa, cỡ vài chục ngàn năm về trước (cũng có thể là, vài chục ngàn kiếp về trước), nhân loại đã có bầu cử dân chủ (hay, một phần dân chủ) nhằm ổn định xã hội. Bầu cử hình thức rất là xa xưa đó, Kinh Phật gọi là, "được lựa chọn bởi đại chúng." Câu chuyện ghi lời Đức Phật trong Kinh DN 27, qua bản dịch của Thầy Minh Châu, nói với người Bà La Môn có tên là Vāsatttha, trích như sau:

"Ngày Vāsatttha, những loài hữu tình ấy hội họp lại và than khóc.

— Này Tôn giả, ác pháp
đã khởi lên giữa các loài
hữu tình, trong hình thức
lấy của không cho xuất
hiện, quả trách xuất hiện,
nói láo xuất hiện, hình phạt
xuất hiện. Chúng ta hãy đề
cứ một người. Người ấy sẽ
tức giận khi đáng phải tức
giận, khiển trách khi đáng
phải khiển trách, hay tán
xuất khi đáng phải tán xuất.
Chúng tôi sẽ dành cho
Người một phần lúa của
chúng tôi.

- Xin vâng, các Tôn giả!

Này Vāsatṭṭha, vị hữu tình này vãng theo các vị hữu tình kia, tức giận khi đấng tức giận, khiển trách khi đấng khiển trách, tán xuất khi đấng tán xuất. Và các vị hữu tình kia chia cho vị này một phần lúa.

Này *Vāsatttha*, được lựa chọn bởi đại chúng, tức là *Mahā-sammato*. Danh từ *Mahā-sammato* là danh từ đầu tiên được khởi lên. Này *Vāsatttha*, “Vị chủ của ruộng vườn” tức là *Khattiya*, là danh từ thứ hai được khởi lên” Làm cho các người khác hoan hỷ bởi *Pháp*”, tức là *Rāja* (vị vua). *Rāja* là danh từ thứ ba được khởi lên. Này *Vāsatttha*, như vậy là sự khởi lên nguồn gốc giới vực xã hội của *Khattiya* theo danh từ truyền thống cổ xưa.” (1)

Trong Kinh Phật và các câu chuyện Jataka (chuyện tiền thân Đức Phật), các khái niệm bầu cử dân chủ trực tiếp không được đề cập như trong bối cảnh chính trị hiện đại. Tuy nhiên, một số kinh và chuyện Jataka có thể gián tiếp thể hiện các yếu tố về sự lựa chọn lãnh đạo, tư tưởng đồng thuận tập thể, và việc tôn trọng ý kiến chung, gần với nguyên tắc bầu cử dân chủ.

Nơi đây, chúng ta có thể
dẫn ra Kinh Đại Bát Niết

Bản (Mahāparinibbāna Sutta – DN 16), trong Tụng Phạm I, khi Đức Phật nói về sự quản trị của người Vajjī (dùng từ Lichchavi ở thành Vaishali). Người Vajjī là một ví dụ về một cộng đồng có cách tổ chức xã hội tương đối dân chủ vào thời đó. Họ có hội đồng, thường xuyên họp để thảo luận về các vấn đề chung, và quyền quyết định được chia sẻ qua các buổi họp tập thể.

Đức Phật đã khen ngợi sự
tổ chức của người Vajji và
nói rằng chừng nào người
Vajji vẫn còn thường xuyên
thời hợp, tôn trọng các quy
định chung và hành xử
trong tinh thần đồng thuận,
họ sẽ tiếp tục thịnh vượng
và không bị suy tàn. Điều
này có thể được coi là sự
khuyến khích cho tinh thần
dân chủ, vì cộng đồng được
tổ chức theo cách dựa trên
sự đồng thuận và tham gia
của các thành viên. Trích
Kinh DN 16, bản dịch của
Thầy Minh Châu, như sau:

“ - Nay *Ānanda*, khi nào dân *Vajjī* thường hay tụ họp và tụ họp đông đảo với nhau, thời nay *Ānanda*, dân *Vajjī* sẽ được cường thịnh, không bị suy giảm...

- Nay *Ānanda*, khi nào nghe dân *Vajjī* tụ họp trong niệm đoàn kết, giải tán trong niệm đoàn kết, và làm việc trong niệm đoàn kết, nay *Ānanda* dân *Vajjī* sẽ được cường thịnh, không bị suy giảm...

- Nay Ananda khi nào dân
Vajji, không ban hành
những luật lệ không được
ban hành, không hủy bỏ
những luật lệ đã được ban
hành, sống đúng với truyền
thống của dân Vajji như đã
ban hành thuở xưa thời, nay
Ananda, dân Vajji sẽ được
cường thịnh, không bị suy
giảm..." (2)

Bây giờ, trở về đời thường. Nếu bạn chưa bầu bằng thư, hãy nhớ đi bầu vào ngày 5 tháng 11/2024. Vào phòng phiếu, bạn hãy suy nghĩ kỹ về lựa chọn khi điền phiếu bầu, để tránh bầu nhầm Kê nói dối. Nếu bạn đã bầu qua thư xong, hãy bình tĩnh ngồi nhà, xem truyền hình để theo dõi thế sự. Chuyện gì xảy ra cũng đều là do nhân duyên, phước đức. Nếu chuyện xảy ra không như ý của bạn, hãy nghĩ rằng, thôi thì chờ 4 năm sau nữa. Nếu chuyện xảy ra như ý, hãy chờ xem những lời hứa nào sẽ trở thành hiện thực. Không có gì dễ phiến não./

Phan Tấn Hải

Ghi chú:

(1) Kinh DN 27: <https://suttacentral.net/dn27/vi/minhchau>

(2) Kinh DN 16: https://suttacentral.net/dn16/vi/minh_chau

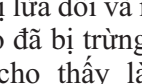
Hơn 120,000 độc giả mỗi ngày.
Hơn 1,500,000 hits mỗi tháng.
Quảng cáo hữu hiệu trên
vietbao.com

Nữ Bác Sĩ

NGUYỄN THANH THÙY, M.D

- *Tốt Nghiệp Y Khoa Hoa Kỳ tại Đại Học USC*
- *Tốt Nghiệp Nội Khoa Tại LAC-USC Medical Center*
- *Tốt Nghiệp Nhi Khoa Tại LAC-USC Medical Center Board Certified*

CHUYÊN TRỊ:

Bệnh trẻ em và người lớn

Nếu quý vị muốn có một Bác Sĩ tận tâm, kính mến người già, thương yêu trẻ em. Xin hãy chọn Bác Sĩ Nguyễn Thanh Thùy làm Bác Sĩ Gia Đình.

Nhân

Medical, Medicare, Bảo Hiểm, MSI

Tel: 714-775-1628

9741 Bolsa Ave # 117 Westminster, CA 92683

9361 Bolsa Ave #201
Westminster CA 92683

714. 531-2934
714. 775-6436

**CÓ GIÁ NANG ĐỒ CHO
NGƯỜI GẶP KHÓ KHĂN**

LÊ VĂN BA S.S.I.

Chuyên Nghiệp Xã Hội ■ Pháp Lý ■ Di Trú ■ Khai Thuê

CÓ SỰ CỘNG TÁC CỦA NHIỀU LUẬT SƯ VIỆT MỸ

Văn Phòng Chuyên Nghiệp Từ 1990 tại Một Địa Chỉ

Giáo Sư **LÊ VĂN BA**

CHUYÊN LO BỒI THƯỜNG TẠI MẠN

- Luật sư phù hợp lý.
- Tiền bồi thường cao nhất.
- Không bảo hiểm cũng trực tiếp với văn phòng gặp.
- Sẵn sàng tranh tụng tại tòa.
- Nhanh chóng và thành tín.

CHUYÊN NGHIỆP SSI - SSA - PI

- Thiết lập hồ sơ mới.
- Khiếu nại hồ sơ cũ.
- Suu tầm hồ sơ y khoa.
- Đại diện ra Tòa hành chánh.
- Hàng ngàn hồ sơ có kết quả mỹ mãn.
- Xin gia hạn SSI, Medical, Medicare.
- Xin mọi thứ trợ cấp xã hội.

CHUYÊN NGHIỆP KHAI THUÊ

- Income Tax cá nhân và công ty thường mại định kỳ.
- Giữ sổ sách lưỡng bổng...

DICH VỤ PHÁP LÝ

- Kết hôn không không thứ máu.
- Ly dị gặp khó ra tòa.
- Notary Public và tất cả dịch vụ pháp lý khác.
- Di Trú: Bồi lãnh cha mẹ, anh em, vợ chồng, fiancé.

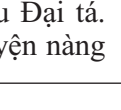

Giáo Sư **LÊ VĂN BA**

điều mà Lyon có thể dễ dàng tha thứ, họa sĩ rời đi để nàng không phải chịu thêm đau khổ nữa, nhận xét rằng, "Nàng vẫn còn yêu Đại tá. Kể này đã huấn luyện nàng đạo, tư tưởng đồng thuận tập thể, và việc tôn trọng ý kiến chung, gắn với nguyên tắc bầu cử dân chủ.

Nơi đây, chúng ta có thể dẫn ra Kinh Đại Bát Niết

Hơn 120,000 độc giả mỗi ngày.
Hơn 1,500,000 hits mỗi tháng.
Quảng cáo hữu hiệu trên
vietbao.com

Nice Smiles

Dental Group

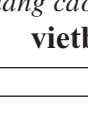
www.nicesmilesdentalgroup.com

CHRISTOPHER DAI NGUYEN D.D.S. & ASSOCIATES

• *Tiến Sĩ Nha Khoa tại đại học U.S.C. Hoa Kỳ.* • *Kinh nghiệm hành nghề nhiều nơi.*

- ☛ Free consultation (with only \$10/ X-ray film)
- ☛ Mổ Gum (gum sugery) do bác sĩ chuyên khoa về nướu răng dùng tia sáng laser
- ☛ NHẬN: Bảo hiểm PPO, Medical, và Medcaire.

NHA KHOA TỔNG QUÁT - THẨM MỸ & IMPLANT			
From \$250 Deep Cleaning	From \$400 PFM Crown	From \$100 Extraction	From \$250 Bleaching (For 1 hour)
From \$300 Root Canal (1 Canal)	From \$700 Implant (Made in USA)		
+\$300 Custom Abutment + +\$500 Custom Implant Crown			

From **\$50**
Exam & 2X-Rays (Regular Cleaning)

Giờ làm việc:

Thứ Hai-Thứ Sáu: **9AM - 5PM**

Thứ Bảy: **9AM - 4PM**

Chủ Nhật: **By Appointment only**

7611 Westminster Blvd., Westminster, CA 92683

(714) 379-2144 / (714) 379-2444 / (714) 877-5550 Text Message

PHÒNG MẠCH MỚI - KHỬ TRÙNG TIÊU CHUẨN OSHA

TẬN TÂM - KỸ LƯỢNG - NHỆ NHÀNG

Tiếp **VIẾT** trang 1

chúng trở về nhà nàng khoảng 10 giờ tối, sau khi cời bỏ những bộ Halloween costumes, chúng ngồi bệt xuống sàn nhà, đổ ra những thùng bánh kẹo chiến lợi phẩm, đôi chác cho nhau, xong xuôi gói lại cẩn thận, là kéo nhau ra bàn ăn. Những tô cháo gà bốc khói nóng hổi, có thịt gà xé, có bắp cải trộn củ hành, rắc tiêu nóng và hành ngò thơm ngát, đĩa nào cũng ăn say mê, da trắng da đen da đỏ da màu đều khen nức nở: “So good! Thank you!!”

Trong lũ bạn của con, nàng đặc biệt chú ý đến cậu bé ít nói, gầy gò, da ngăm, đôi mắt to thông minh cùng nụ cười rất hiền. Nàng quan sát lũ trẻ lúc phoir bày những giỏ kẹo xin được, la ó, vui đùa, giành giật loại kẹo yêu thích, đĩa nào cũng nhón nháo sôi động, thậm chí còn rượt đuổi nhau chỉ vì một chocolate bar, một bịch chips. Riêng cậu này trầm tính nhất, ngồi mím cười, còn mở toang thùng kẹo của mình, cho các bạn tự do lựa chọn thoải mái, thiếu điều muốn cho không hết số kẹo. Đó là Victor, hay còn gọi là Vũ, một cậu bé người Việt duy nhất trong nhóm bạn của Amanda.

Khuya đó, nàng nói với con gái:

- Má thấy thằng Vũ hiền lành, dễ thương, hường nhìn bạn bè hết mình.
- Nó còn học giỏi, và là con nhà giàu đó má.
- Giàu cỡ nào hở con, có bằng Bill Gates không?
- Má nó là Dental Specialist, chuyên trị các bệnh về răng, nướu, lợi, và làm chủ cái khu strip mall rộng lớn dưới phố, cho các văn phòng thuê muốn, trong đó có văn phòng Nha Khoa của má nó. Ba nó là kỹ sư trưởng thâm niên của hãng máy bay Delta. Căn nhà bên bờ sông của gia đình nó đẹp lắm, kiểu kiến trúc rất lạ, ai nhìn cũng phải trầm trồ khen ngợi.
- Má có biết gia đình nó không nhỉ?
- Nhà nó mới dọn qua tiểu bang này năm ngoái, họ không có đạo, không đi lễ nhà thờ, làm sao má biết. Với lại, ba nó đi công tác thường xuyên, má nó lu bu phòng nha khoa, ít có thời gian sinh hoạt cộng đồng.
- Ừa, mà giàu có vậy mà chỉ sinh hai đứa con thôi ư? Đứa em gái nó học lớp dưới tụi con, đúng không?
- Dạ, mà hai anh em nó, nhất là Vũ, đi học ăn mặc đơn sơ bình thường, không ai biết chúng là con nhà giàu đâu má.
- Má cũng thấy thế. Thằng Vũ đáng gây như cây sậy, khuôn mặt nó rất có thiện cảm với người xung quanh.
- Con với Vũ thân nhau lắm, trong trường trong lớp, ai cũng mến nó.

*

Lên High School, chúng

nó vẫn thân với nhau, nhất là năm lớp 12, hai đứa còn đi campaign vào Student Council của trường, với bài diễn văn “ấn tượng” kết thúc với một đoạn hát Rap (do nàng...cố vấn). Nàng còn nhớ bữa đó tại nhà nàng, chúng nó suy nghĩ để tìm ra một màn trình diễn “khác lạ” trong buổi tranh cử, cuối cùng Amanda đề nghị, Vũ sẽ thuyết trình còn Amanda ca hát và đọc Rap, vì Amanda có giọng ca hay. Nàng liền hưởng ứng, hai mẹ con chụm lại viết lời Rap rộn ràng, còn Vũ ngồi xem, cười cười, có khi còn mắc cỡ vì Amanda nhảy nhót sung sức. Vậy mà thành công rực rỡ, hai đứa đắc cử về vang, Vũ nhận chức Chủ Tịch, Amanda làm thư ký.

Lên Đại Học, mỗi đứa một trường khác nhau, thỉnh thoảng mới gặp, nàng mến Vũ nhiều hơn vì nó là con nhà giàu nhưng bình dân, giản dị, năng động như con nhà lao động. Nó thường lái chiếc xe truck bụi hơn đáng người, khi dừng xe trước nhà nàng, nó nhanh nhẹn nhảy xuống, mở cửa xe, mang giỏ hoa vào tặng nàng khi nàng mới từ bệnh viện trở về vì con sốt hồi năm kia, nàng bắt ngờ cảm động quá chừng. Rồi khi gia đình nàng dọn nhà mới, cái thân gầy gò của nó làm cho Amanda ngại nhờ đến giúp, vậy mà bữa đó nó xuất hiện từ sáng sớm, mở thùng xe, khệ nệ ôm hai con sư tử đá nho nhỏ tặng gia đình nàng, rồi cùng nhóm bạn phụ chở đồ đạc từ nhà cũ qua nhà mới. Đến tối, dọn nhà xong, nàng mua mười mấy ổ bánh mì thịt, cả đám nhào vô ăn vì bụng đói, Vũ vừa ăn vừa đùa hỏi nàng:

- Chút nữa có cháo gà không có? Con thích cháo gà cô nấu.

Nàng nháy mắt:

- Đó là món đặc biệt dành riêng cho ngày Halloween thôi nhe.

Rồi mùa dịch ập đến, hai năm liền chẳng thấy mặt bạn bè của Amanda. Năm cuối Đại Học, đĩa nào cũng lu bu, chẳng thấy Vũ ghé nhà, bỗng một ngày Vũ xuất hiện tại nhà nàng. Amanda vui vẻ :

- Con tính mùa Halloween năm nay sẽ làm một party họp mặt mấy đứa bạn cũ để ôn lại kỷ niệm “trick or treat” thuở teenagers, nhưng liên lạc chưa được má ơi, chỉ lèo tèo một vài đứa.
- Còn hai tuần nữa mới tới Halloween mà, cố gắng tìm tụi nó xem sao, má cũng nhớ.
- Thôi má, Vũ hông chịu, nó biểu bữa nay nó chở con đi mua đồ trang trí Halloween ngoài sân trước nhà mình, rồi mua mấy thùng kẹo, “chocolate”, “chips”, “juice” để đêm Halloween tụi con sẽ rù

thêm hai đĩa nữa, ngồi phát cho lũ nhóc ti trong xóm mình là vui rồi.

Nàng đồng tình:

- Vậy cũng được, Vũ lúc nào cũng thích trầm lắng, không ồn ào như con, chả hiểu sao hai đứa chơi thân gần ấy năm.
- Thì đền bù cho nhau mà má.

Rồi hai đứa leo lên xe “truck” của Vũ, đi mua sắm, đến khi trời chạng vạng mới về tới nhà, hi hục khiêng một đồng đồ vào garage, nàng la lên:

- Trời, mua gì nhiều thế, bộ tính cho cả cái thành phố này “trick or treat” hay sao?
- Vũ là vậy đó má ơi, con nhà giàu nhưng biết thương người, má không nhớ hồi High School cứ mỗi tháng nó mua mấy chục cái “McDonalds gift cards” rồi rù tụi con đi xuống “down-town” tặng cho những người homeless đó sao!
- Hai đứa ăn gì chưa, để má hâm cơm?
- Hồi này Vũ đãi con một bữa ngon, có lobster và steak, còn no căng bụng.

Thấy hai đứa chuẩn bị mang mớ đồ ra sân trước trang trí cho Halloween, nàng cản:

- Trời sắp tối rồi, để bữa khác làm được không?
- Vũ muốn làm cho xong bữa nay, thôi má vô nhà đi, tụi con làm một chút là xong liền hà.

Cuối cùng tụi tui nó cũng xong xuôi, trời vừa sập tối, hai mẹ con nàng tiễn Vũ ra chiếc truck của nó, Amanda dặn dò:

- Tối Halloween bốn đứa tụi mình sẽ mặc costumes nhe, tớ sẽ báo cho Atoosa và Ben.
- Nàng cũng chen vào: - Chắc chắn hôm ấy sẽ có cháo gà đặc biệt cho con đây Vũ ơi, nhớ nhìn đôi nha.

Vũ cười, giơ ngón tay cái, tỏ ý đồng tình, tạm biệt, rồi rồ mấy xe, chạy mất hút khỏi khu phố.

*

Khoảng một tuần lễ trước Halloween, nàng đang nấu cơm, Amanda đi học về, kể lể:

- Hôm kia con học khuya nên “off phone”, bữa nay mới thấy có vài “missed calls” của Vũ, mà từ sáng giờ con nhắn tin nó chưa thèm trả lời.
- Hay là nó giận con, mà nè, má hỏi thiệt nha, biết đầu nó... yêu con?

Amanda bật cười dù đang rất khó chịu:

- Không đâu má, tụi con chơi thân nhau, biết nhau quá.
- Thì từ thân chuyển qua yêu mấy hồi? Má ủng hộ đó!
- Mà má ủng hộ vì nhà nó là triệu phú hay vì nó hiền lành?
- Vì... cả hai, và thêm nữa, gia đình nó là người Việt Nam. Khó mà kiếm được đứa nào nhà giàu mà hiền

hậu, tử tế như nó. Lấy nó đi con, rồi làm dâu nhà triệu phú, nhớ đề một loạt 4-5 đĩa con cho vui cửa vui nhà. Nhà nó neo người quá.

- Vậy con sorry đã làm má ... mừng hụt, con là người trong cuộc nên biết rõ, cả con và Vũ đều không có tình ý gì ngoài tình bạn.
- Vậy nó yêu ai?
- Vũ chẳng yêu ai cả, vì nó bị bệnh.

Nàng ngạc nhiên:

- Ừa, nó bệnh gì?

Biết mình lỡ lời, Amanda đành thú nhận:

- Má ơi, khi Vũ không trả lời phone, là nó đang “down”.
- Há??? Nghĩa là sao?
- Con chưa có dịp nói cho má nghe, vì Vũ dận tụi con không cho ba má nó biết, không cho ai biết, rằng từ năm thứ hai Đại Học nó bị “depression”, phải uống thuốc mỗi ngày. Hễ nó “down” là tắt phone, không liên lạc ai hết, chờ vài ngày nó sẽ “up”, sẽ lại đến đây chờ con đi chơi vui vẻ liên thôi.
- Là bệnh trầm cảm phải không con? Nhà giàu có, học giỏi, cuộc sống như mơ, tại sao lại trầm cảm nhỉ? Hay tại ba má lo làm giàu không quan tâm đến con cái?
- Chẳng phải chuyện giàu nghèo mà bệnh từ trong cơ thể, trong tâm thần. Ba má Vũ tuy bận rộn nhưng rất thương yêu và chăm sóc anh em nó đầy đủ.
- Chăm sóc đầy đủ mà sao không biết nó bệnh?
- Từ nhỏ Vũ đã ít nói, không giao tiếp xung quanh, nó mới phát bệnh hai năm nay nhưng không cho ba má biết, còn ba má nó thì nghĩ nó đã trưởng thành, cần không gian riêng tư, suy nghĩ riêng tư.
- Cái thằng! Bệnh thì phải chia sẻ cho gia đình cùng nhau chữa bệnh chứ.

- Tụi con cũng quen với những lần “down” rồi “up” của nó rồi, tùy thuộc vào chuyện nó chịu uống thuốc hay không. Khi có thuốc thì nó tỉnh táo, vui vẻ, còn khi nó không uống thuốc thì tâm tư chán nản, chẳng muốn gặp với ai, dù là bạn bè thân thiết.
- Nghe vậy thì nàng biết vậy, cũng tưởng đó chỉ là căn bệnh của xứ Âu Mỹ này, nhất là nhân loại vừa trải qua mùa dịch khủng khiếp. Ai dè tối hôm ấy,

Amanda khóc như mưa đập cửa phòng vợ chồng nàng:

- Ba má ơi, Vũ đã tự tử, chiều nay ba má nó đi làm về mới phát hiện nó trong phòng ngủ.

Cả nhà hoảng hốt, nàng ôm con vô về, vì nàng còn bị shocked dữ dội, hoảng chi nó còn quá trẻ, khi nghe tin người bạn thân thiết nhất đã tự kết liễu đời mình. Amanda vẫn nức nở:

- Thì ra, hôm nọ Vũ đã chuẩn bị mọi thứ, đã chủ động đến nhà mình, đưa con đi mua sắm Halloween, đãi con bữa tối thật ngon, và trang trí sân nhà mình. Con đau lòng quá, con đã không bóc phone, cú phone cuối cùng của Vũ, nếu con trả lời phone, biết đâu con đã nghe lời tâm tình nhần nhủ của Vũ, phải không má ơi!!

Nàng cũng khóc theo con hồi nào không hay. Amanda kể, Vũ có để lại lá thư xin lỗi gia đình, bạn bè. Vũ nói thương yêu mọi người, không giận hờn ai cả, nhưng Vũ không muốn chịu đựng thêm cuộc sống “chán ngắt” này nữa.

Nàng lên google tìm hiểu, mới thấy căn bệnh này là “sắt thủ âm thầm”, làm cho bao người thấy đời là “một màu tối đen”, và thương thay cho những người trẻ mang bệnh, đã tuyệt vọng tìm đến cái chết khi tương lại còn phoir phoir, mộng mơ.

*

Và ngày Halloween cũng đến, nhóm bạn bè ba đứa thân thiết đã hủy buổi hẹn tại nhà nàng vì còn chưa người nổi bằng hoàng, nhưng vì ý nguyện của Vũ, nàng và Amanda vẫn mở đèn ngoài sân, đón chờ lũ trẻ trong xóm đến “trick or treat” để trao hết số bánh kẹo Vũ đã mua, và nàng cũng vẫn nấu một nồi cháo gà.

Nếu như truyền thuyết cho rằng, đêm Halloween các linh hồn ma quỷ tìm về ăn kẹo, bánh, thì nàng tin rằng, đêm nay sẽ có một hồn ma rất trẻ, rất đáng yêu, trở về thăm lại dương gian “chán ngắt” mà nó đã bỏ đi, nhưng vì nhớ những giây phút hồn nhiên, hạnh phúc rộn ràng cùng lũ bạn năm xưa đi “trick-or-treat”, và vì ... nhớ món cháo gà của nàng, phải không Vũ ơi!/?

Edmonton, Halloween 2024,
Kim Loan

Tiếp **BRICS** trang 1

hùng mạnh phân chia quyền lực. Do đó, Thổ Nhĩ Kỳ quyết định làm thành viên sáng lập của khối Liên minh Bắc Đại Tây Dương (NATO) và đã hội nhập thành công trong các chương trình phòng thủ chung.

Đề tiếp tục hưởng được những thành tựu kinh tế trong khuôn khổ phát triển thị trường chung châu Âu, Thổ Nhĩ Kỳ cũng xin tham gia Liên Minh Châu Âu. Vì nhiều lý do khác nhau mà nguyện vọng này cho đến nay vẫn không có kết quả.

Đứng trước một thế giới đang phân hoá đa cực, gần đây, Thổ Nhĩ Kỳ cũng muốn chia sẻ mục tiêu hợp tác với khối BRICS vì nhận ra rằng có thể đạt được nhiều lợi thế.

Khi tận dụng được mọi cơ hội, Thổ Nhĩ Kỳ hy vọng sẽ trở thành một trung tâm phát triển cho khu vực và toàn cầu

Khối BRICS là một nhóm các nước ban đầu gồm có Brazil, Nga, Ấn Độ, Trung Quốc và Nam Phi. Sau đó, các nước Iran, Ai Cập, Ethiopia và Các Tiểu vương quốc Ả Rập Thống nhất cũng lần lượt tham gia.

Về mặt chính trị, khối BRICS do Nga và Trung Quốc dẫn đầu, thái độ chung là phản đối sự thống trị của phương Tây, điển hình là G7, một tập hợp bảy nền kinh tế công nghiệp phát triển hàng đầu do Mỹ lãnh đạo.

Hiện nay, nền kinh tế trong nước đang gặp nhiều khó khăn. nhất là vì tình trạng lạm phát cao độ, nên Thổ Nhĩ Kỳ muốn tìm các biện pháp vực dậy.

Thổ Nhĩ Kỳ với diện tích 783,562 km2 và 85 triệu dân, nằm ở ranh giới giữa Tây và Đông, có nền kinh tế đa dạng; các ngành công nghiệp chính bao gồm ô tô, điện tử, dệt may, xây dựng, thép, khai thác mỏ và chế biến thực phẩm.

Chiến lược xuất khẩu nổi bật nhất hiện nay là cung cấp các thiết bị quân sự được yêu chuộng như máy bay không người lái. Với tiềm năng này, nên Thổ Nhĩ Kỳ được các thành viên của khối BRICS quan tâm vì cho rằng có thể hưởng nhiều lợi thế giao thương..

Xem tiếp **BRICS** trang 6

Luật Sư
NGUYỄN QUỐC LÂN

Tổ Hợp Luật Sư

NGUYỄN QUỐC LÂN & ASSOCIATES

Chuyên Môn:

Di Trú, Hình Sự, Thương Mại, Gia Đình, Tai Nạn.

Bảo Hiểm (Bad Faith) & Kế Hoạch Gia Sản.

9141 Bolsa Ave., Suite 303, Westminster, CA 92863
(Trong khu Cathay Bank và tiệm vàng Kiều Hạnh)

Tel: 714. 891.1901   Web: www.vietlaw.com

PHỞ KHÔNG HỒI

BÁNH CUỐN TRÁNG TAY

Duy nhất tại hải ngoại

PHỞ TÀU BAY LÝ THÁI TỔ

Chính truyền

Phục vụ khách sành ăn phở

PHỞ TÀU BAY L.T.T. #1

CHÍNH GỐC PHỞ TÀU BAY LÝ THÁI TỔ SAIGON

3610 W. FIRST ST., #C, SANTA ANA, CA 92703

Tel: (714) 531-6634

BẦU CỬ KIỂU MỸ

KC Nguyễn

Là dân Canada nhưng tôi lại theo dõi cuộc bầu cử Tổng thống Mỹ với tất cả hỷ nộ ái ố. Vì khi gia đình người láng giềng to con bắt an, chén bát mẻ bay vào sân nhà họ lẫn sân nhà mình. Có đang xem phim tình lãng mạn cũng chẳng còn lòng dạ.

Nơi tôi sống cũng đang xảy ra một cuộc bầu cử khá quan trọng, cấp province (đại khái tương đương với cấp state ở Mỹ) nhưng tôi bỏ phiếu xong là thấy yên lòng. Nếu ứng cử viên tôi chọn thắng thì đó là một tin vui. Nếu ông thua, thì tôi sẽ buồn nhưng không đến nỗi chưa chất hay tức giận.

Nhưng cuộc bầu cử của Mỹ thực sự làm tôi nóng mặt vì nó bất công. Trước tiên, các công dân không có một lá phiếu "giống nhau". Tổng thống được chọn qua hệ thống electoral college, cử tri đại biểu. Hệ thống này thiên vị các tiểu bang ít người. Ví dụ: Tiểu bang Wyoming, dân số chỉ hơn nửa triệu, có 3 đại biểu. Trong khi New Mexico, với hai triệu dân, nghĩa là đông dân gấp 4 lần Wyoming, chỉ có 5 đại biểu. Wyoming, như hầu hết các tiểu bang miền quê, thiên Cộng hoà. Hệ thống bầu cử này đã nhiều lần đưa đến việc ứng cử viên Dân chủ, được nhiều phiếu nhất, lại không được vào chức vụ tổng thống

Có người sống ở đô thị phàn nàn “Tại sao cũng là người dân, mà lá phiếu của tôi lại ít sức mạnh hơn lá phiếu của người sống ở một tiểu bang hẻo lánh? Có phải vì tôi ít kiến thức hơn, không có phương tiện theo dõi tin tức từ nhiều nguồn tin khác nhau, nên lá phiếu của tôi ‘dỏm’ hơn?” Đừng than thở, người ơi! Nước Mỹ bước xa hơn ai hết về phương diện kỹ thuật, kinh tế, khoa học, quân sự... nhưng cũng gần bỏ với luật lệ cổ xưa hơn ai hết. Từ năm 1800 đến nay đã có 700 đề nghị đổi mới hay huỷ bỏ chế độ tranh cử này nhưng các cố gắng thay đổi đều thất bại.

Ngoài việc thể thức bầu cử qua đại biểu bất công, bầu cử kiểu Mỹ còn có gút mắt khác: Một số nhỏ tiểu bang nắm kết quả cuộc bầu cử trong tay. Bao nhiêu nỗ lực tranh cử đều đổ dồn vào các tiểu bang trước sau bất nhất như Philadelphia, Michigan, Wisconsin, Georgia, North Carolina, Arizona và Nevada. Nếu người dân ở quý tiểu bang này có hệ thống niềm tin sắt đá thì đã tiết kiệm hơi sức cho các ứng cử viên rất nhiều! Tại các tiểu bang khác, đa số người dân biết mình muốn ai. Dân chủ với lợi ích thiết thực cho giai cấp trung lưu và chính sách nhân đạo đối với di dân. Diễn dịch là ban phát tiền

bạc rời rộng ngay cả cho những người sợ chân lấm tay bùn. Và mở cửa biên giới cho tới khi bị dân la hò phản đối. Cộng hoà với chủ trương chính quyền thu gọn, thuế ít, mọi người có trách nhiệm cho cuộc sống mình. Nói nôm na là mạnh ai nấy sống.

Và cũng chỉ vì các tiểu bang trước sau bất nhất này mà các vận động tranh cử cần một ngân quỹ không bao giờ cạn. Cử tri làm sao biết về các chính sách nếu không có... TV? Thề là bên cạnh hơi sức của các ứng cử viên, tiền bạc được đổ vào các truyền thông quảng cáo, vào các tiểu bang khó tính, như gió vào nhà trống. Nhưng thực sự, cử tri ở các tiểu bang này có khó tính không? Các chính sách quảng cáo trên TV không khác McDonald's hamburger bao nhiêu. Nhìn đẹp mắt, nghe êm tai, trúng ý mình là mua hết, không cần tìm hiểu chúng lợi hại lâu dài thế nào. Nghe nói đánh thuế tariff trên hàng nhập cảng từ China, ủng hộ liên. Không hề biết ai sẽ phải trả tiền tariff đó. Chính người chủ trương đánh thuế tariff còn không biết thì dân quen cần gì biết! Rồi khi ngân quỹ cạn thì đây là lúc các triệu phú và tỷ phú bước vào. Hãy để họ dùng tiền rừng bạc bể của mình, gây ảnh hưởng trên cuộc bầu cử, và đưa

Ảnh: istockphoto.com

quốc gia tới một tương lai mà họ ưa thích. Sau lưng hậu trường. Hay trước ánh đèn sáng trưng như Elon Musk!

Tuy nhiên, trách móc cử tri bất nhất là chuyện tầm phào. Vì hình như trong nhiều năm gần đây, chính trị gia đã được mặc khải từ đảng sáng tạo một chân lý rất sâu: Làm theo ý dân, không cần có nền tảng chủ trương gì tất! Cử tri muốn gì, chính trị gia hứa sẽ làm theo. Còn gì tốt hơn cho cử tri nữa chứ!

Một điều khác, không liên quan gì đến chính sách cho lắm, cũng làm tôi khó chịu: Các nhân vật nổi tiếng gây ảnh hưởng trên các cuộc bầu cử dù sự thành công của họ không liên quan đến mặt chính trị. Vì họ là ca sĩ, tài tử, doanh nhân thành công nên quyết định chính trị của họ đáng được noi theo? Đường nhiên những nhân vật này có những tính cách đáng học hỏi, những tích cách đã giúp họ thành công. Nhưng quan điểm chính trị của họ có thể dựa trên những yếu tố, hoàn cảnh

không có chút gì tương tự với cá nhân cử tri cả. Đặt nặng sự ủng hộ của những người này có thể làm lạc hướng cử tri: Tôn sùng cá nhân thay vì chú trọng vào chính sách, đường lối lãnh đạo. Không phải sự tôn sùng cá nhân này đã đưa tỷ phú Trump tới thành công chính trị hay sao?

Thực tình mà nói, nghe Bruce Springsteen, Beyonce trình bày trước hàng ngàn người vì sao họ sẽ bầu cho bà Harris thì tôi chắc những người ủng hộ Harris sẽ ấm lòng. Nhưng nhìn Hulk Hogan xé áo và khoe bắp thịt khi xuất hiện trước hàng ngàn cử tri ủng hộ cựu tổng thống Trump thì không lẽ không ai tự hỏi có phải ông trùm đồ vật này, như Elon Musk, đã được Trump hứa hẹn một chức vụ nào đó trong chính phủ tương lai. Bộ trưởng bộ phát triển văn hoá dân gian, có lẽ?

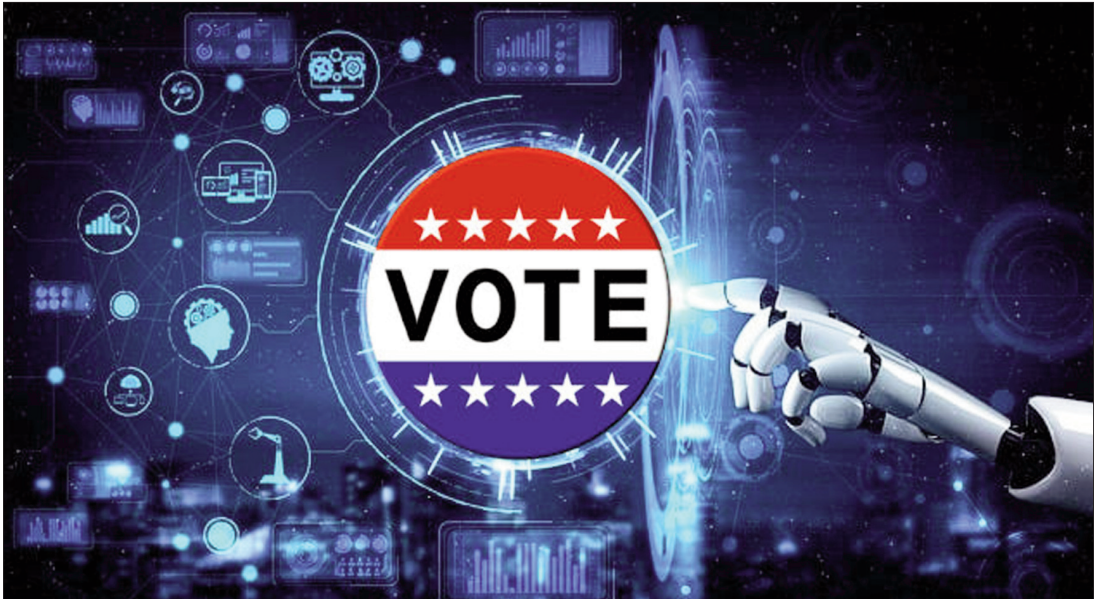
Ai sẽ là vị tổng thống thứ 47 của nước Mỹ? Chính sách của tổng thống mới này sẽ ảnh hưởng Canada và thế giới như thế nào?

Nếu cựu tổng thống Trump thất cử, một cuộc nổi loạn lớn có xảy ra không? Nếu Trump thắng, những người chống đối ông có bị trừng phạt? Sự chia rẽ nội bộ trong nước Mỹ sẽ được xoa dịu hay trầm trọng hơn? Trong thế giới tranh tối tranh sáng này, nền dân chủ của nước Mỹ sẽ đi về đâu? Tương lai quốc gia này thuộc về những người giàu có nhất và trơ tráo nhất?

Tôi có người thân là công dân Mỹ. Kết quả cuộc bầu cử sẽ ảnh hưởng tới đời sống tôi nhiều hay ít, trực tiếp hay gián tiếp. Nhưng ngoài những lý do cụ thể này, còn có một lý do khá thơ ngây: Tôi muốn nhìn thấy thiện thắng ác dù thời buổi này không còn định nghĩa rõ ràng cho thiện lẫn ác.

Đề quốc nào cũng có ngày sa sụp. Nhưng xin đừng để ‘China’, nơi người dân đòi quyền tự do cá nhân cho một viễn ảnh thống trị thế giới, trở thành một đế quốc quá nhanh!/.

KC Nguyễn

Việc quan tâm đến những nguy cơ mà AI có thể mang đến cho các kỳ bầu cử là cần thiết, nhưng nếu lo ngại quá mức, điều đó có thể dẫn đến những hậu quả tồi tệ hơn. (Nguồn: pixabay.com)

AI CÓ THỂ BỊ LỢI DỤNG ĐỂ TÁC ĐỘNG ĐẾN BẦU CỬ NHƯ THẾ NÀO?

Cộng chúng Hoa Kỳ đang rất lo ngại về việc trí tuệ nhân tạo (Artificial Intelligence, AI) có thể gây ảnh hưởng xấu đến cuộc bầu cử năm 2024.

Theo cuộc thăm dò dư luận của Pew Research Center tháng 9 năm 2024, hơn một nửa người dân Hoa Kỳ lo ngại rằng AI sẽ được sử dụng để tạo ra và phát tán thông tin sai lạc trong chiến dịch bầu cử.

Nghiên cứu mới của Barbara A. Trish, Giáo sư Khoa học Chính trị tại Grinnell College, có thể phần nào xoa dịu những mối lo ngại này. Dù công nghệ này có khả năng thao túng cử tri hay lan truyền thông tin sai sự thật trên quy mô lớn, phần lớn những cách mà AI được sử dụng trong kỳ bầu cử hiện nay không có gì mới lạ.

Nghiên cứu chỉ ra bốn vai trò mà AI đang hoặc có thể đảm nhận trong chiến dịch bầu cử năm 2024.

1. Tìm kiếm thông tin cử tri

Sự ra mắt của ChatGPT vào năm 2022 đã khiến công chúng nhận thức rõ hơn về cả cơ hội và nguy cơ mà AI tổng quát (generative AI) mang lại. Công nghệ này có thể tạo ra văn bản (viết nội dung) theo yêu cầu, chẳng hạn như làm thơ,

trả lời những câu hỏi liên quan đến lịch sử, và giúp người dùng tìm kiếm thông tin về bầu cử dễ dàng hơn.

Thay vì tìm kiếm thông tin về bỏ phiếu trên Google, nhiều người có thể sử dụng AI tổng quát để hỏi. Chẳng hạn, họ có thể hỏi: “Tình hình lạm phát từ năm 2020 đến nay thế nào rồi?” hoặc “Ai đang tranh cử ghế TNS Texas?”

Một số nền tảng AI, như chatbot Gemini của Google, sẽ từ chối trả lời các câu hỏi về ứng viên và bầu cử, trong khi một số khác như AI Llama của Facebook lại có thể trả lời – và đưa ra câu trả lời chính xác.

Nhưng AI cũng có thể tạo ra thông tin sai lạc. Trong một số trường hợp, AI đưa ra kết quả hoàn toàn sai và không hề có cơ sở, nhưng lại có vẻ rất hợp lý. Hiện tượng này gọi là “ảo giác AI.”

Thí dụ, theo một phúc trình từ CBS News vào tháng 6 năm 2024, ChatGPT đã đưa ra thông tin sai hoặc không đầy đủ về cách bỏ phiếu ở các bang đang trong vòng cân nhắc (battleground states), và không tuân theo quy định không tuân theo quy định hướng dẫn người dùng đến CanIVote.org, một trang web đáng tin cậy về thông tin bầu cử.

Vì vậy, mọi người cần

kiểm tra lại những thông tin từ AI. Một điểm cần chú ý là hiện nay, chatbot Gemini của Google tự động trả lời các câu hỏi tìm kiếm trên Google ở đầu mỗi trang kết quả; có nghĩa là quý vị có thể đang vô tình sử dụng AI mà không nhận ra.

2. Deepfakes (giả tạo)

Deepfakes là những hình ảnh, âm thanh và clip được tạo ra bởi AI và được thiết kế trông giống như thật, dù đó hoàn toàn là ‘đồ giả.’ Về cơ bản, đây là phiên bản tinh vi hơn của cheapfake – những hình ảnh đã qua chỉnh sửa bằng công cụ cơ bản như Photoshop.

Deepfakes có thể lừa gạt cử tri. Trước cuộc bầu cử sơ bộ tháng 1 năm 2024 tại bang New Hampshire, một cuộc gọi tự động do AI giả giọng Joe Biden đã khuyến khích các cử tri Dân chủ nên giữ phiếu bầu của mình cho đến tháng 11. Sau sự việc này, Cơ quan Truyền thông Liên bang (FCC) đã ban hành quy định rằng các cuộc gọi tự động do AI tạo ra cũng phải tuân theo các quy định giống như các cuộc gọi tự động thông thường. AI không được phép được tự động gọi đến số điện thoại của người dùng mà không có sự cho phép trước của người nhận.

FCC đã phạt nhà tư vấn

viên Barack Obama là giả.

3. Chiến lược phá rối

Nhiều người lo ngại những kẻ không chấp nhận kết quả bầu cử có thể lợi dụng AI trong cuộc bầu cử năm nay để khiến các viên chức bầu cử bận rộn với hàng loạt yêu cầu vô nghĩa. Chẳng hạn, nhóm True the Vote đã nộp hàng trăm ngàn khiếu nại về cử tri trong suốt một thập niên qua, và nếu được trang bị AI, chiến dịch khiếu nại của họ sẽ càng dữ dội hơn.

Những khiếu nại ọ ạt và tới tấp có thể khiến các viên chức bầu cử ‘bù đầu’ và khó mà làm thêm những việc quan trọng khác, gây ảnh hưởng đến quyền bầu cử của cử tri hợp pháp và làm gián đoạn quá trình bầu cử. Tuy nhiên, cho đến nay, chưa có bằng chứng nào cho thấy điều này đang xảy ra.

4. Can thiệp bầu cử từ nước ngoài

Việc Nga ‘nhúng tay’ vào cuộc bầu cử năm 2016 đã cho thấy mối đe dọa từ sự can thiệp của nước ngoài vào chính trị Hoa Kỳ, đặc biệt với mục tiêu làm giảm uy tín của các nền dân chủ phương Tây.

Vào tháng 7, Bộ Tư pháp đã tịch thu hai tên miền (domain names) và kiểm tra gần 1,000 tài khoản mà các nhóm người Nga sử dụng cho một “trại bot mạng xã hội” (social media bot farm), tương tự như chiến dịch tác động đến hàng triệu người dùng Facebook trong cuộc bầu cử năm 2020.

Có một số bằng chứng cho thấy TQ cũng đang sử dụng AI để lan truyền thông tin sai lạc về Hoa Kỳ. Một bài đăng trên mạng xã hội đã chuyển dịch sai ý một bài phát biểu của Biden, làm người ta hiểu lầm là ông đang có ấn ý tục tị, bậy bạ.

Dù AI có thể tiếp tay cho những hành vi sai trái nhằm can thiệp bầu cử, nhưng cũng không phải đợi đến khi có AI mới phát sinh những âm mưu kiểu này. Vào năm

1940, Anh đã sử dụng các chiến lược tương tự để ảnh hưởng đến chính trị Hoa Kỳ với mục tiêu thuyết phục Hoa Kỳ tham gia Thế Chiến II.

Một trong những mục tiêu bị nhắm đến là Hamilton Fish, một DB Cộng hòa nổi tiếng theo chủ nghĩa biệt lập. Anh đã tung ra một bức ảnh chụp Fish cùng thủ lãnh của một nhóm ủng hộ Đức quốc xã ở Hoa Kỳ (mà không rõ là chụp khi nào, ở đâu, sự kiện nào), và tô vẽ thêm như thể Fish như một người ủng hộ và theo phe Đức quốc xã.

Có thể kiểm soát AI không?

Dù biết là khi đã muốn làm chuyện xấu thì không cần phải chờ đến khi có công nghệ mới, nhưng kẻ gian có thể tận dụng AI để phá hoại quá trình bầu cử, gây ra nhiều vấn đề nghiêm trọng. Chính phủ liên bang đang nỗ lực điều chỉnh quy định sử dụng AI trong bầu cử, nhưng cũng vấp phải nhiều khó khăn trở ngại như nhiều đề nghị khác liên quan đến các chiến dịch chính trị.

Trong khi đó, một số bang đã chủ động hơn, hiện có 19 bang đã cấm hoặc hạn chế việc sử dụng deepfake trong các chiến dịch chính trị. Một số nền tảng như Gemini của Google cũng đã có các biện pháp tự điều chỉnh, từ chối trả lời các câu hỏi về bầu cử và nhân vật chính trị. Sự quan tâm của công chúng đối với AI có thể giúp tạo ra một hàng rào bảo vệ cho tính toàn vẹn của các cuộc bầu cử.

Nhưng nếu lo ngại quá mức, hiện tượng được Nate Persily từ Đại học Stanford gọi là “chứng sợ AI” (AI panic), có thể sẽ khiến mọi người mất lòng tin vào các cuộc bầu cử./

Cung Đỗ biên dịch

Nguồn: “4 ways AI can be used and abused in the 2024 election, from deepfakes to foreign interference” được đăng trên trang TheConversation.com.

TT NGÔ ĐÌNH DIỆM VÀ NĂM NĂM VÀNG SON CỦA VNCH 1955-1960

TS Nguyễn Tiên Hưng

*Nước sông dâng lên cá lội
ngủ ngờ
Nước sông xanh lơ bóng in
cây dừa
Về về đây Miền Đồng Nai
có Cửu Long
Nguồn chảy dâng trời Nam
mạch sông*

Hội Trưng Dương –
Phạm Đình Chương

Từ trên cao nguyên Tây Tạng con sông Cửu Long cuộn cuộn chảy như thác lũ xuống phía nam qua tỉnh Vân Nam, tới Lào, Thái Lan, Kampuchia, rồi Việt Nam trước khi ra Biển Đông. May cho Miền Nam là có hồ lớn Tonle Sap ở Campuchia hút đi một phần lớn lượng nước từ thượng nguồn cho nên từ đây dòng sông lại uốn khúc hiền hòa chảy vào Miền Nam. Tới gần biên giới thì con sông chia ra làm 8 nhánh. Nhưng con số 9 được coi là may mắn, vì vậy phải tìm ra cho được một nhánh nữa, tuy là rất nhỏ (dài khoảng 10 dặm) để cộng lại thành ra 9 nhánh, gọi là Cửu Long Giang. Dòng sông Chín Con Rồng uốn mình tưới nước cho vùng đồng bằng Nam Bộ màu mỡ, phì nhiêu trở thành vựa lúa của cả nước. Người nông dân nơi đây chỉ cần trồng mỗi năm một vụ là cũng đủ ăn, lại còn dư thừa để tiếp tế ra Miền Bắc và xuất cảng.

Nhưng trong mười năm chiến tranh loạn lạc (1945-1955), trên một phần ba đất trồng trọt đã bị bỏ hoang, nhường chỗ cho những bụi rậm và cỏ dại lan tràn. Một phần lớn hệ thống kênh rạch cũng bị khô cạn hay sinh lầy. Hệ thống bơm nước, thoát nước cũng bị hư hại. Bởi vậy, sản xuất thóc gạo của Miền Nam trong mười năm trước 1955 đã bị giảm đi đáng kể. Ngoài ra, các phương tiện giao thông như đường bộ, đường sắt, cầu cống và các cơ sở công kỹ nghệ như đường trắng, rượu bia, sợi bông cũng đều bị hư hại.

Cho nên vào năm 1955, khi TT Ngô Đình Diệm khai sinh nước Việt Nam Cộng Hòa thì quốc gia ấy đã phải đối diện với bao nhiều khó khăn khôn lường. Ngân sách của Pháp để lại thì thật eo hẹp, kỹ sư, chuyên viên trong mọi lãnh vực đều hết sức hiếm hoi vì Pháp đã rút đi hầu hết các chuyên gia, để lại một lỗ hổng lớn cho cả nền kinh tế lẫn hành chánh, giáo dục, y tế.

May mắn là trong 5 năm đầu, từ mùa Thu 1955 tới mùa Thu 1960, Miền Nam có được năm năm vàng son, vừa có hòa bình lại được đồng minh Hoa kỳ hết lòng yểm trợ vật chất và kỹ thuật cho nên đã thu lượm được nhiều kết quả có thể nói là vượt bậc. Hội tưởng lại thời gian ấy, nhiều độc giả chắc còn nhớ lại cái cảnh thanh bình khi các em học sinh mặc áo chemise trắng, quần xanh, các nữ sinh với những chiếc áo dài trắng tha thướt ngày ngày cấp sách đến trường. Cha mẹ, anh em thì lo công việc làm ăn. Giàu có thì chưa thấy nhưng hầu hết đã đủ ăn đủ mặc, xã hội trật tự, kỷ cương. Tuy dù có nhiều bất mãn khó tránh về chính trị, tôn giáo và xã hội, nhưng tương đối thì ta phải công nhận rằng đây là thời gian hào quang nhất của Cộng Hòa Việt Nam.

Định cư gần một triệu người di cư từ Miền Bắc

Công việc đầu tiên và khẩn cấp nhất là phải định cư tới gần một triệu người, tương đương bằng 7% dân số Miền Bắc di cư vào Nam. Đoàn người này hoàn toàn ‘tay trắng’ chúng tôi

gọi là đoàn người ‘bốn không’: không nhà cửa, đất đai, tiền bạc, ngành nghề chuyên môn ngoài nghề nông. Làm sao tìm được nơi ăn, chỗ ở, tạo dựng lại được công ăn việc làm, đào giếng nước, xây nhà thương, bệnh xá, trường học cho con em để đáp ứng nhu cầu. Ngoài việc hành chính, lại còn tìm đâu ra bác sĩ, y tá, thầy dạy cho con em. Sau này khi nói về thành công của Tổng thống Diệm về việc này, TT Kennedy viết cho ông nhân ngày Quốc Khánh 26/10/1961:

*Thưa Tổng thống,
“Thành tích mà Ngài đã đạt được để đem lại niềm hy vọng mới, nơi cư trú và sự an ninh cho gần một triệu người lánh nạn cộng sản từ Miền Bắc đã nổi bật như một trong những nỗ lực đáng được tán dương nhất, và được điều hành tốt đẹp nhất trong thời hiện đại.”*

Tái thiết và phát triển nông nghiệp

Ưu tiên của công việc tái thiết và phát triển phải là nông nghiệp vì đại đa số nhân dân làm nghề nông. Đồng bằng Cửu Long là vựa lúa của cả nước, nhưng sản xuất đã giảm đi đáng kể trong mười năm ly loạn. Thời tiền chiến sản xuất lên tới 4.2 triệu tấn (1939). Tới 1954 chỉ còn 2.5 triệu tấn. Cũng năm 1939 xuất cảng gạo là gần 2 triệu tấn, năm 1954 chỉ còn 520,000 tấn.

Tại vùng đồng bằng, trong tổng số là 7 triệu hecta đất trồng trọt có tới 2.5 triệu hecta (trên một phần ba) bị bỏ hoang. Lúa gạo là mạch máu của người dân cho nên công việc đầu tiên là phải đưa diện tích này vào canh tác. Đây là một cố gắng vượt mức vì không những nó đòi hỏi phải tốn phí nhiều tiền bạc, công sức, để sửa chữa lại hệ thống thủy lợi, vét nạo kênh rạch, lại còn làm sao xây dựng được quyền sở hữu đất đai và phương tiện sản xuất cho người nông dân.

Cải cách điền địa

Người khôn của khó. Lo lắng chính của người dân là làm sao có được một mảnh đất để sinh sống. Nếu như mảnh đất ấy lại nằm gần sông nước thì là vàng. ‘Đất Nước tôi’: đất và nước. Chỉ có Việt Nam ta là dùng hai chữ đất và nước để chỉ quê hương, tổ quốc mình vì tác đất là tác vàng. Các biện pháp cải cách ruộng đất bắt đầu vào năm 1955 với lệnh giới hạn địa tô (tiền thuê đất) và những biện pháp giúp cho tá điền (người nông dân thuê đất) có được sự yên tâm về quyền sử dụng đất. Cải cách điền địa là công việc rất khó khăn của các chính phủ Á Châu, **nhưng ở Miền Nam là khó khăn nhất.** Làm sao mà lấy ruộng của người này chuyển cho người khác, nhất là khi đất canh tác lại **tập trung vào một số rất nhỏ đại điền chủ?** Họ là những người nắm thực quyền tại địa phương và gián tiếp, tại đô thị. Ở đồng bằng sông Cửu Long, sự tập trung quyền sở hữu đất vào một số điền chủ là cao nhất ở vùng Đông Nam Á: chỉ có 2.5% điền chủ mà đã sở hữu tới một nửa diện tích canh tác, trung bình mỗi điền chủ có hơn 50 mẫu đất. Trước tình huống ấy, TT Diệm đã phải đối mặt với một khủng hoảng xã hội rất có thể xảy ra nếu như phát động mạnh chương trình cải cách điền địa. Nhưng TT Diệm vẫn đặt vấn đề này là ưu tiên số một của chính sách kinh tế, bắt đầu ngay từ 1955 bằng việc cải

tổ quy chế tá điền. Để hỗ trợ cho nông dân được yên tâm khi đi làm thuê, điền chủ phải ký hợp đồng với tá điền về điều kiện thuê đất: tiền thuê đất, thời hạn thuê, triển hạn khế ước, giảm tô trong trường hợp mất mùa.

Kết quả về nông nghiệp trong 5 năm rất khả quan: sản xuất cây lương thực tăng 32 phần trăm, vượt qua tất cả mức sản xuất thời tiền chiến. Năm 1959 sản xuất gạo lên 5.3 triệu tấn, cao nhất trong lịch sử kinh tế Miền Nam cho tới thời điểm đó. Về xuất cảng: với tổng số là 340,000 tấn, năm 1960 cũng đánh dấu mức xuất cảng cao nhất.

Phát triển công kỹ nghệ

Dưới thời Pháp thuộc, kỹ nghệ và tài nguyên hầu như không được phát triển vì người Pháp chia ra hai vùng rõ rệt: Miền Bắc tập trung vào kỹ nghệ và khai thác hầm mỏ, Miền Nam thì căn bản là tập trung vào nông nghiệp, chỉ có một số sản phẩm tiêu thụ như nhà máy bia, diêm quẹt, thuốc lá, độc quyền thuốc phiện. Bởi vậy từ 1955, Miền Nam bị cắt đứt tiếp liệu về than và khoáng sản. Chuyên viên kỹ thuật, kỹ sư lại thật ít ỏi vì Pháp đã rút đi hầu hết. Từng bước, chính phủ bắt đầu khai thác tài nguyên với ba dự án chính: mỏ than Nông Sơn, thủy điện Đa Nhim, và phát phát tại Hoàng Sa - Trường Sa. Lúc ấy thì chưa biết là có dự trữ dầu lửa lớn ở những quần đảo này.

Một chuyện ít người biết là việc đối quốc tịch. Nhiều người lên án hành động của TT Diệm là độc tài khi ông đưa ra quy định vào mùa hè 1955 căn bản là nhằm vào các thương gia người Tàu (đa số sinh sống ở Chợ Lớn): nếu muốn làm ăn ở Việt Nam thì phải đổi ra quốc tịch Việt Nam. Chúng tôi nghiên cứu thì mới hiểu lý do sâu xa là vì thời gian ấy, cơ sở kỹ nghệ ở Miền Nam căn bản là thuộc quyền sở hữu của người Pháp, cho nên khi TT Diệm quyết tâm đẩy Pháp ra khỏi Miền Nam thì ông tiên liệu trước và mở đường **để người Tàu nhập quốc tịch Việt Nam với mục đích là để cho họ** (vì có nhiều vốn liếng) **sẽ có thể mua lại những cơ sở kỹ nghệ của người Pháp.**

Một kích thích nổi bật khác về kinh tế là chính sách cởi mở, ưu đãi đối với các nhà đầu tư ngoại quốc: bảo đảm về chiến tranh, cam kết không tịch thu hay quốc hữu hóa tài sản của người ngoại quốc, ưu đãi về thuế má và cho phép chuyển tiền lời ra ngoại quốc.

Hạ tầng cơ sở

Tái thiết mạng lưới giao thông đã bị hư hại trong thời chiến và xây dựng thêm nữa là đòi hỏi tiên quyết cho việc phát triển kinh tế và xã hội. Tới năm 1960, hệ thống đường bộ, đường sắt, đường thủy và các tuyến hàng không đã được cải thiện canh tân và mở rộng đáng kể. Hệ thống vận chuyển hiện đại bao gồm đường sắt, một mạng lưới các đường quốc lộ, liên tỉnh lộ, hương lộ, đường thủy và đường hàng không.

Đường bộ: trong khoảng 9,000 dặm đường, có hơn 2,000 dặm là bê tông nhựa; 3,000 dặm đường có cán đá, và khoảng 4,000 dặm là đường hương lộ.

Đường sắt: năm 1955 giao thông đường sắt cũng được sửa chữa và canh tân. Tới 1959 toàn hệ thống bao gồm 870 dặm, gồm một tuyến đường chính chạy từ

Ngô Đình Diệm (phái) bỏ phiếu trong cuộc bầu cử quốc hội năm 1959.

Sài Gòn đến Đông Hà, nối kết toàn bộ các tỉnh dọc miền duyên hải (nhiều khúc bị cắt đứt trong 12 năm chiến tranh). Một chi nhánh đường sắt (có móc để leo đồi) đi từ Phan Rang lên Đà Lạt, và một chặng nối với mỏ than Nông Sơn. Một khúc ngắn về phía đông bắc, đi từ Sài Gòn tới Lộc Ninh.

Hàng không: hãng Hàng không Quốc gia Việt Nam – Air Vietnam – được thành lập lúc đầu để bay trong nước. Ngoài phi trường Tân Sơn Nhất, các phi trường được sửa chữa lại và xây dựng thêm gồm Huế, Đà Nẵng, Nha trang, Qui Nhơn, Biên Hòa, Đà Lạt, Ban mê Thuột, Pleiku, Hải Ninh, Cần Thơ, Phú quốc. Từ nội địa, Air Vietnam bắt đầu bay tới Phnom Penh, Siem Reap, Bangkok, Vientianne và Savannakhet. Đường quốc tế phần lớn được đảm nhiệm bởi các hãng Air France, Pan American, World Airways, British Airways, Royal Dutch, Cathay Pacific và Thai Airways.

Ngân hàng và tiền tệ

Thiết lập được một ngân hàng trung ương và một hệ thống ngân hàng thương mại để thay thế cho Banque de L’Indochine và các ngân hàng thương mại Pháp ở Sài gòn là một thành quả lớn của thời đệ Nhất Cộng Hòa. Ngay từ tháng 1 năm 1955, Ngân Hàng Quốc Gia Việt Nam được thành lập để phát hành đồng tiền Việt Nam và thực hiện các nghiệp vụ của một ngân hàng trung ương tân tiền.

Giáo dục và đào tạo

Xét đến cùng, con người vẫn là yếu tố quan trọng nhất trong việc phát triển kinh tế lâu dài. Trong thời kỳ 1955-1960, Miền Nam đã phát triển giáo dục rất nhanh.

Tiểu học: 1960, đã có tới 4,266 trường tiểu học công và 325 trường tiểu học tư thực. Tổng số học trò lên tới gần 1,200,000.

Trung học: các trường trung học công lập tăng từ 29 lên 101 trường. Nguyên trưởng Gia Long: số học sinh đã tăng từ 1,200 lên tới 5,000.

Đại học: trước năm 1954, miền Nam không có đại học. Muốn học cử nhân phải ra Hà nội. Năm 1955 chính thức thành lập đại học Sài Gòn, rồi tới Đại học Huế, Đà Lạt. Tới năm 1962 tổng

số sinh viên lên tới 12,000.

Xem như vậy, thành quả của “Năm Năm Vàng Son 1955-1960” là thời gian quý hóa nhất của lịch sử Cộng Hòa Việt Nam.

Ngày Quốc Khánh 26/10/1960 TT Mỹ Dwight Eisenhower viết cho TT Diệm:

*“Kính thưa Tổng Thống,
“Trong năm năm ngắn ngủi kể từ khi thành lập nước Cộng hòa, nhân dân Miền Nam đã phát triển đất hết các lĩnh vực. Tôi đặc biệt ấn tượng bởi một thí dụ. Tôi được thông báo rằng năm ngoài hơn 1,200,000 trẻ em Việt Nam đã có thể đi học trường tiểu học, như vậy là nhiều hơn gấp ba lần so với năm năm trước đó. Điều này chắc chắn là một yếu tố hết sức thuận lợi cho tương lai của Việt Nam. Đồng thời khả năng của Việt Nam để tự bảo vệ chống lại cộng sản đã lớn mạnh một cách không thể đo lường được kể từ khi họ tranh đấu hữu hiệu để trở thành một nước Cộng Hòa độc lập.”*

Hòa bình là một điều kiện tiên quyết cho xây dựng và phát triển. Nhân dân Miền Nam đã có được năm năm vàng son để làm ăn, sinh sống trong hoàn cảnh tương đối là thanh bình. Tuy còn nghèo nhưng mỗi ngày lại thêm một bước tiến. Bao nhiêu độc giả cao niên còn nhớ lại những kỷ niệm êm đềm về thời gian ấy. Thí dụ bạn có thể đi bất cứ nơi nào mà cách tự do từ Cà Mau ra tới tận Đông Hà. Mờ sáng lên xe buýt ra Vũng Tàu tắm biển hay buổi chiều đến ga xe lửa gần chợ Bến Thành mua vé đi Đà Lạt. Chỉ trong chốc lát, con tàu bắt đầu phun khói, còi tàu rít lên trước khi khởi hành. Khi mặt trời hé rạng thì tàu chạy ngang bờ biển cát trắng Phan Rang, giẽ trái rồi ỷ ạch leo tuyến đường sắt có móc để treo dọc lên Đàlat. Cái thú vui khi rời ga Đà Lạt (đẹp nhất Đông Nam Á) để mau tới “Café Tùng” hay “Phở Bằng” thưởng thức một ly cà phê sữa nóng thì khó có thể diễn tả được.

Với sự thông minh, cần cù của người dân Việt thì chỉ cần có hòa bình là tiền bộ trông thấy. Người dân lam lũ vất vả nhưng luôn vui với cuộc sống. Người nông phu không quản ngại thức khuya, dậy sớm để cấy sâu cuộc bầm, chờ đợi cho tới ngày lúa vàng.

Tâm tư ấy luôn được phản ánh trong thơ văn, âm nhạc Miền Nam trong thời gian này. Trời mùa hè oi ả, nóng nực, nhưng đêm đêm tiếng hát của ca sĩ Thái Thanh vọng ra từ những chiếc radiô transistor nho nhỏ vẽ lên hình ảnh đồng quê thanh bình, đem lại luồng gió mát làm cho lòng người lắng dịu:

*Mùa màng năm nay, gạo
tròn ta xay
Đêm đêm thức giấc lúc gà
chưa gáy
Vì đời an lành, nên lúa đã
tinh
Hứa cho đôi mình kiếp
sống thanh bình.*

Khi đất nước thanh bình, con người lại đối xử với nhau cho hài hòa thì mọi việc - dù là tát cạn cả Biển Đông - cũng đều có thể ước mơ:

*Hỡi em tát nước bên ngoài,
Nàng ơi, Biển Đông ta tát cạn,
Nàng nàng ơi, cho đời
thuận nhau
Nàng nàng ơi, cho đời
thuận nhau!*
(Vợ chồng quê -
Phạm Duy)

Tuy các kết quả phát triển kinh tế xã hội thời đó thật là nhỏ nhoi theo tiêu chuẩn ngày nay, nhưng đáng kể so với các nước láng giềng lúc ấy như ngay cả Nam Hàn dưới thời TT Lý Thừa Vãn.

Trong năm năm hòa bình 1955-1960 TT Ngô Đình Diệm đã đạt được những viên gạch đầu tiên cho mô hình phát triển, đưa Miền Nam tới chỗ “cát cánh” – kinh tế học gọi là điểm take-off để trở thành một cường quốc tại Đông Nam Á.

Buổi bình minh của Nền Cộng Hòa thật là huy hoàng rực rỡ. Nhiều quan sát viên ngoại quốc cho rằng đây chính là “một cuộc cách mạng đã bị bỏ lỡ” (the lost revolution) của Miền Nam Việt Nam.

Nguyễn Tiên Hưng*

*Tiền sĩ Nguyễn Tiên Hưng, nguyên Tổng Trưởng Kế Hoạch VNCH, là người được Tổng Thống Nguyễn Văn Thiệu ủy thác nhiều công việc trong những ngày tháng cuối, trước khi Sài Gòn sụp đổ . Tại Hoa Kỳ, sau 1975, ông là tác giả nhiều cuốn sách được phổ biến rộng rãi như "Hồ Sơ Mật Dinh Độc Lập", "Khi Đồng Minh Tháo Chạy", "Khi Đồng Minh Nhảy Vào", và cuốn Bức Từ Vnch - Kissinger Và 8 Thủ Đoạn Nham Hiểm. Mời đọc bài viết được tác giả gửi cho Việt Báo nhân ngày giỗ TT Ngô Đình Diệm sắp tới.

TRƯƠNG NGỌC ANH

LUYỆN THI THẨM MỸ THỰC HÀNH

HAIR • NAILS • SKIN CARE

LUYỆN THI THẨM MỸ THỰC HÀNH

HAIR & NAILS & SKIN CARE

Tác giả

Ngọc Anh

GIÁ: \$18

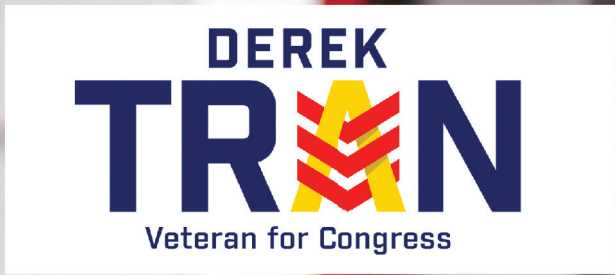
Gửi ngân phiếu mua sách: Bảo Xuân & Ngọc Anh

11121 Mac Murray St.

Garden Grove, CA 92841

HÃY ĐƯA TIẾNG NÓI NGƯỜI VIỆT VÀO QUỐC HỘI HOA KỲ

THẾ HỆ LÃNH ĐẠO TRẺ SỨC SỐNG MỚI CHO CỘNG ĐỒNG

- ✓ **BẢO VỆ QUỸ AN SINH XÃ HỘI VÀ QUỸ MEDICARE**
- ✓ **CHỐNG MỌI MƯU TOAN CẮT GIẢM PHÚC LỢI CỦA GIỚI CAO NIÊN**
- ✓ **TĂNG NGÂN SÁCH GIÁO DỤC**
- ✓ **TĂNG NGÂN SÁCH CHO CẢNH SÁT NHẦM NGĂN NGỪA TỘI ÁC VÀ ĂN CẤP VẬT**
- ✓ **TĂNG CƯỜNG AN NINH BIÊN GIỚI**
- ✓ **ĐỀ CAO TINH THẦN PHI ĐẢNG PHÁI VÌ LỢI ÍCH CÔNG CHÚNG VÀ QUỐC GIA**

**XIN BẦU CHO LUẬT SƯ DEREK TRẦN
NẮM BẮT CƠ HỘI 50 NĂM LỊCH SỬ
ĐƯA NGƯỜI VIỆT VÀO QUỐC HỘI LIÊN BANG**

MICHELLE STEEL CÒN QUYỀN LỰC:

- ☒ LÀ CÒN THAM NHŨNG
- ☒ LÀ CÒN CHỤP MŨ
- ☒ LÀ CÒN NGƯỜI VIỆT ĐÁNH NGƯỜI VIỆT
- ☒ LÀ CÒN CHIA RẼ CỘNG ĐỒNG
- ☒ LÀ CÒN THÂN CỘNG
- ☒ LÀ CÒN TIẾP TAY TRUNG CỘNG CHIẾM BIỂN ĐÔNG

VÀ NGƯỜI VIỆT MÃI MÃI KHÔNG NGÓC ĐẦU LÊN ĐƯỢC LIÊN BANG
VÌ TƯƠNG LAI CỘNG ĐỒNG KHÔNG BẦU MICHELLE STEEL

Paid for by Derek Tran for Congress

Paid Political Advertisement

YES=2

Sửa Chữa Các Trường Công Lập Địa Phương

Hãy Sửa Chữa Khẩn Cấp Các Trường Công Lập Địa Phương

Nâng Cấp Công Nghệ Trong Các Phòng Học

Đầu Tư Vào Các Chương Trình Hướng Nghiệp & Dạy Nghề

Toàn bộ ngân quỹ sẽ được dùng cho các trường học địa phương và không tăng thuế

38% học sinh ở California theo học tại các trường công lập địa phương không đạt tiêu chuẩn tối thiểu.

Mỗi ngày học sinh đều tiếp xúc với những nguy hiểm như nấm mốc, đường ống dẫn nước bằng chì và mái nhà dột nát.

Dự Luật 2 sẽ giúp các trường học địa phương sửa chữa những lãnh vực quan trọng này mà không tăng thuế.

Hình ảnh của trường ở California

HÃY CÙNG VỚI CHÚNG TÔI BỎ PHIẾU ĐỒNG Ý CHO DỰ LUẬT 2!

“Các trường học California đang cần nguồn tài trợ để nâng cấp những lãnh vực thiết yếu để giúp học sinh được học tập trong môi trường an toàn. Dự Luật 2 sẽ cung cấp nguồn tài trợ để hiện đại hóa hệ thống dây điện, xây dựng các phòng học mới và gỡ bỏ cơ sở hạ tầng cũ kỹ đặt học sinh vào tình trạng nguy hiểm.”

Fiona Ma, CPA
THỦ QUỸ TIỂU BANG CALIFORNIA

“Dự Luật 2 sẽ giải quyết những vấn đề cấp bách như sửa chữa mái nhà dột nát; nhà vệ sinh không hoạt động; loại bỏ amiăng, nấm mốc và sơn có chứa chì; cùng với việc nâng cấp hệ thống ống dẫn nước và cơ sở hạ tầng điện để bảo đảm cung cấp nước uống sạch và bảo vệ học sinh khỏi thời tiết nóng cực độ.”

Al Muratsuchi
DÂN BIỂU TIỂU BANG & TÁC GIẢ DỰ LUẬT 2

DÂN BIỂU TIỂU BANG **Mike Fong**
CHỦ TỊCH, NHÓM LẬP PHÁP NGƯỜI MỸ GỐC Á CHÂU & THÁI BÌNH DƯƠNG

DÂN BIỂU TIỂU BANG **Evan Low**
DÂN BIỂU TIỂU BANG **Phil Ting**
DÂN BIỂU TIỂU BANG **Ash Kalra**

DÂN BIỂU TIỂU BANG **Stephanie Nguyen**
PHÓ CHỦ TỊCH, NHÓM LẬP PHÁP NGƯỜI MỸ GỐC Á CHÂU & THÁI BÌNH DƯƠNG

DÂN BIỂU TIỂU BANG **Alex Lee**
DÂN BIỂU TIỂU BANG **Jasmeet Bains**

CALIFORNIA
Asian American & Pacific Islander
LEGISLATIVE CAUCUS

AAPI FORCE-EF
Asian American and Pacific Islanders
for Civic Empowerment Education Fund

Bỏ Phiếu ĐỒNG Ý Cho Dự Luật 2 Trước Hoặc Vào Ngày 5 Tháng 11

Để tìm hiểu thêm, hãy vào trang
www.YesProp2CA.com

@Prop2CA

Quảng cáo được chi trả bởi Yes on Prop 2, sponsored by nonprofit education, labor and business associations.
Các Nhà Tài Trợ Hàng Đầu Của Ủy Ban Quảng Cáo:
California Building Industry Association
California Teachers Association
Coalition for Adequate School Housing
Chi tiết tài trợ có tại fppc.ca.gov

CLEVER CARE KHỞI ĐỘNG MÙA AEP 2025 VỚI BAN LÃNH ĐẠO TÀI NĂNG, NGUỒN TÀI CHÍNH VỮNG MẠNH và đầu ấn thương hiệu mới, nâng tầm cộng đồng người Mỹ gốc Á

HUNTINGTON BEACH, California, [Ngày] — Clever Care chính thức khởi động Giai Đoạn Ghi Danh Hàng Năm (AEP) 2025, với thể mạnh từ hơn 140 năm kinh nghiệm tổng hợp trong lĩnh vực chăm sóc sức khỏe, và nền tảng tài chính vững mạnh. Công ty đổi mới diện mạo thương hiệu để phù hợp với sứ mệnh cung cấp các chương trình Medicare Advantage đặc biệt dành cho người Mỹ gốc Á, với sự thấu hiểu văn hóa sâu sắc từ cộng đồng này. Sự chuyển mình trong thương hiệu cho thấy tâm huyết của đội ngũ Clever Care, trong việc kết hợp hài hòa hai nền y học, phương Đông và phương Tây, với truyền thống văn hóa lâu đời, nâng tầm giá trị của hội viên trên hành trình vươn tới mục tiêu chăm sóc sức khỏe toàn diện.

Dẫn lối cho hành trình phát triển này là Chủ tịch Hội Đồng Quản Trị kiêm Tổng Giám Đốc Điều Hành Karen Johnson và Tổng Quản Trị Richard Greene. Bà Johnson mang đến hơn 35 năm kinh nghiệm lãnh

đạo xuất sắc từ những tên tuổi hàng đầu như Centene, Cigna và United Healthcare, kết hợp với chuyên môn sâu rộng về tài chính và điều hành của ông Greene, tạo nên động lực cho sự bứt phá của Clever Care, thể hiện qua con số hơn 28,000 hội viên và doanh thu tăng trưởng ấn tượng qua từng năm—tất cả đều hướng tới sứ mệnh nâng cao chất lượng cuộc sống cho các cộng đồng mà mình phục vụ.

Clever Care đổi mới diện mạo thương hiệu với những họa tiết Á Đông độc đáo và sắc charm truyền thống, màu sắc biểu trưng cho sức mạnh, phẩm giá và niềm tin, nhằm tôn vinh di sản văn hóa quý báu của các hội viên. Bước chuyển mình này là minh chứng rõ rệt cho sứ mệnh của công ty, trong việc mang đến giải pháp chăm sóc sức khỏe kết hợp hài hòa giữa y học hiện đại và những tinh hoa văn hóa truyền thống.

Bà Martina Lee Strickland, Tổng Giám Đốc Tăng Trưởng của Clever Care chia sẻ: "Thương hiệu

của chúng tôi là hiện thân cho sứ mệnh tạo nên cầu nối thiết thực tới hội viên. Với thông điệp 'Sống Khỏe An Nhiên, Dành Riêng Quý Vị', chúng tôi không chỉ đề cao sự kết hợp song phương Đông Tây trong chăm sóc sức khỏe, mà còn trong văn hóa của hội viên". Bà khẳng định thêm: "Clever Care hướng tới mục tiêu tôn vinh giá trị và nâng tầm chăm sóc sức khỏe cho hội viên, thông qua những trải nghiệm thực tế của họ. Chúng tôi đồng hành với hội viên để họ có được sự chăm sóc tốt hơn. Hành trình này được dẫn dắt bởi cam kết sâu sắc của chúng tôi trong việc cung cấp dịch vụ chăm sóc sức khỏe thực sự phù hợp với văn hóa của hội viên."

Là một trong những chương trình Medicare Advantage phát triển nhanh nhất tại miền Nam California, Clever Care luôn sẵn sàng tâm thế để lớn mạnh hơn mà vẫn không quên gốc rễ của mình. Thương hiệu mới càng làm nổi bật thêm sứ mệnh của công ty cung cấp dịch vụ

Ban lãnh đạo Clever Care.

chăm sóc riêng biệt, phù hợp với văn hóa, đảm bảo hội viên nhận được dịch vụ chăm sóc họ cần, dựa trên bản sắc và mục tiêu sức khỏe lâu dài của họ.

Giới thiệu về Clever Care Health Plan

Có trụ sở đặt tại Huntington Beach, California, Clever Care Health Plan, Inc. là một chương trình Medicare Advantage cung cấp các chương trình bảo hiểm y tế

chất lượng, giá cả phải chăng, tập trung vào sức khỏe toàn diện. Công ty tự hào khi loại bỏ những trở ngại trong lĩnh vực chăm sóc sức khỏe bằng cách tôn vinh và nâng cao các giá trị văn hóa của cộng đồng mà họ phục vụ. Các chương trình của Clever Care tập trung vào việc chăm sóc sức khỏe toàn diện, kết hợp các liệu pháp giữa bệnh của Đông y với các phương pháp chữa bệnh tiên tiến của Tây y. Clever Care hiểu

rằng một người có nhiều mối quan tâm hơn ngoài sức khỏe của họ.

Để tìm hiểu thêm về Clever Care Health Plan, hãy truy cập [Vi.CleverCareHealthPlan.com](https://www.CleverCareHealthPlan.com)

Việt Báo Online

vietbao.com

quảng cáo hữu hiệu

tin tức cập nhật hoá

cả trăm ngàn trang bài

Viết Về Nước Mỹ

Mang thai có thể ảnh hưởng đến đôi chân, không chỉ là bị sưng phù và thay đổi dáng đi. Một số đàn bà có bầu còn bị tăng cơ giày lên một hoặc hai cỡ; sau khi sinh cũng không thể quay trở lại như trước. (Nguồn: Chụp lại từ YouTube)

Năm 2022, vận động viên điền kinh nổi tiếng của Hoa Kỳ Allyson Felix đã công bố một chính sách đôi giày độc đáo cho thương hiệu giày chạy bộ Saysh của cô: cho phép khách hàng đổi lấy một đôi giày mới nếu sau khi mua giày, chân của họ thay đổi kích cỡ do mang thai.

Chính sách này là sự thừa nhận công khai về một vấn đề mà thường chỉ các bà mẹ tâm sự riêng với nhau: mang thai có thể khiến chân của chúng ta to ra, tăng từ một đến hai cỡ giày. Hiện tượng này được gọi là “chân mẹ bầu,” (mom feet). Tuy nhiên, đó không phải là tác động duy nhất mà mang thai gây ra cho đôi chân. Nhiều mẹ bầu còn gặp phải tình trạng chân bị sưng phù, đôi mắt sưng đỏ, và thậm chí là sụp vòm bàn chân (bàn chân bị bẹt ra). Những vấn đề này từng bị xem nhẹ, nhưng hiện nay đang được xem xét nghiêm túc hơn.

Neil Segal, giảng sư khoa chỉnh hình và phục hồi chức năng tại Đại học Iowa, cho biết: “Mang thai thường được coi là một tình trạng tạm thời, vì vậy một số bác sĩ thường không xem xét nghiêm túc mà sẽ nói với quý vị là sau khi sinh, mọi thứ sẽ trở lại bình

thường.” Nhưng nghiên cứu của Segal và các đồng nghiệp cho thấy với nhiều phụ nữ, những thay đổi này có thể kéo dài mãi mãi.

Vậy khoa học nói gì về việc bầu bí làm thay đổi đôi chân, và cách chúng ta có thể đối phó với những thay đổi này?

Chân bị sưng phù

Sưng chân là một hiện tượng rất phổ biến trong thai kỳ, đặc biệt là vào giai đoạn tam cá nguyệt thứ ba. Khi cơ thể tạo ra nhiều máu hơn để nuôi dưỡng thai nhi, lượng chất lỏng trong cơ thể cũng tăng lên. Đồng thời, tử cung phát triển lớn hơn cũng sẽ gây thêm áp lực lên các mạch máu ở chân.

Dan Geller, bác sĩ phẫu thuật chuyên về chân và là giám đốc y khoa của Kane Footwear, cho biết: “Trọng lực làm cho lượng chất lỏng đổ dồn xuống chân và mắt cá chân.” Bắp chân lúc này trở thành “trái tim thứ hai” của cơ thể, giúp các van tĩnh mạch bơm máu trở lại phía trên. Khi chất lỏng thoát ra khỏi các mạch máu, có thể gây ra hiện tượng phù lõm (pitting edema), nếu ấn ngón tay vào da, sẽ thấy có vết lõm trên bề mặt da xuất hiện và tồn tại trong vài giây.

Jasmine Pedroso, giám đốc phụ khoa tại phòng khám hiếm muộn Kindbody cho biết, mặc dù sưng chân là hiện tượng bình thường trong thai kỳ, nhưng đó cũng có thể là dấu hiệu của các vấn đề nguy hiểm như cục máu đông hoặc nhiễm trùng. Nếu

chân sưng không đều, bị đỏ lên, nóng, và đau khi chạm vào, các mẹ bầu cần gặp bác sĩ để được kiểm tra kỹ lưỡng.

Đáng đi thay đổi, bàn chân bẹt ra

Khi mang thai, trọng tâm cơ thể của sẽ thay đổi vì bụng dần lớn hơn, khiến trọng lượng cơ thể bị dồn về phía trước. Điều này làm ảnh hưởng đến tư thế đi của các mẹ bầu.

Thông thường, khi chúng ta bước đi, áp lực sẽ di chuyển từ gót chân qua lòng bàn chân rồi đến các ngón chân. Tuy nhiên, khi bụng lớn dần trong thai kỳ, rốn bị đẩy ra xa khỏi trục trung tâm của cơ thể, cột sống trở nên kém vững vàng hơn, khiến các mẹ bầu hay có cảm giác như mình có thể bị ngã chúi về phía trước.

Milica McDowell, nhà vật lý trị liệu chỉnh hình kiêm phó chủ tịch tại Gait Happens, một công ty giáo dục chuyên về sức khỏe chân và cơ chế dáng đi, cho biết: “Rất nhiều thai phụ thay đổi tư thế đi, họ dồn trọng lượng lên phần trước bàn chân thay vì phần gót chân, và toàn bộ cơ thể dường như bị kéo về phía trước.” Sự mất cân bằng này giống như việc mang một chiếc ba lô ở phía trước người thay vì đeo sau lưng. Mang thai cũng có thể thay đổi cách bàn chân tiếp đất khi đi lại. Khi mang thai, trung bình các mẹ bầu sẽ tăng từ 25 đến 35 pounds (tương đương khoảng 11-16 kg), tăng thêm áp lực rất lớn lên vòm bàn chân. Kết

BÀN CHÂN PHỤ NỮ MANG THAI VÀ NHỮNG VẤN ĐỀ LIÊN QUAN ĐẾN CHÂN

hợp với hormone relaxin, loại hormone được sản sinh mạnh trong thai kỳ, có thể khiến vòm bàn chân dài ra, mở rộng và bị hạ xuống (để dễ hình dung là vòm bàn chân sẽ bị bẹt ra).

McDowell giải thích: “Khi áp lực tăng lên, đặc biệt ở phía trước chân, vòm bàn chân khó có thể co lại về vị trí cao tự nhiên, nên sẽ bắt đầu bẹt ra.” Điều này dẫn đến việc áp lực từ mỗi bước chân không còn dồn lên phần trước của bàn chân mà chuyển sang hai bên bàn chân.

Một nghiên cứu năm 2020 chỉ ra rằng những phụ nữ mang thai nhiều lần có khuynh hướng bị “over-pronation” (khi bước đi, mặt ngoài của gót chân tiếp đất trước và bàn chân từ lật vào trong quá mức), Howard Hillstrom, giám đốc Bệnh viện Phẫu thuật Đặc biệt ở New York và đồng tác giả của nghiên cứu, cho biết.

Viêm cân mạc và biến dạng ngón chân cái

Theo Rina Harris, một bác sĩ chuyên khoa chỉnh hình bàn chân tại London, bao bàn chân bị viêm và đau (plantar fasciitis), hay còn gọi là viêm cân mạc, là một tình trạng thường thấy khác trong thai kỳ. Đây là một dạng tổn thương đối với màng cơ bàn chân (plantar fascia), một dải mô giống dây chằng chạy dọc dưới lòng bàn chân. Nguyên nhân gây ra tình trạng này là do sự lỏng lẻo của các mô liên kết, cơ bàn chân yếu, bắp chân căng cứng và trọng lượng tăng thêm trong thai kỳ. Nếu được điều trị kịp thời, tình trạng này sẽ khỏi hoàn toàn. Nhưng nếu không được điều trị, viêm cân mạc có thể kéo dài và ngày càng nặng hơn.

Trong khi đó, biến dạng ngón chân cái (bunions), xảy ra ở kẽ ngón chân cái (ngay khớp xương) và làm cho ngón chân trông to hơn bình thường. Nguyên nhân

của tình trạng này thường là do mang giày quá chật và hẹp, kết hợp với kết hợp với việc các khớp trở nên lỏng lẻo do sự thay đổi hormone trong thai kỳ. Harris cho biết: “Mặc dù thông thường phải mất hơn 10 tháng để bunions phát triển, nhưng mang thai có thể thúc đẩy quá trình này diễn ra nhanh hơn. Tùy vào mức độ nặng nhẹ, các phương thức điều trị có thể giúp cải thiện sự sắp xếp của khớp, nhưng khớp ngón chân cái sẽ không bao giờ hoàn toàn phục hồi hoặc trở về đúng vị trí ban đầu.”

Tăng cỡ giày

Còn sự thay đổi về kích cỡ bàn chân được biết đến với tên gọi “bàn chân mẹ bầu” (mom feet). Đa số thai phụ chỉ tăng cỡ giày khoảng nửa cỡ, nhưng một số khác có thể tăng lên đến một hoặc hai cỡ. Sau khi sinh con, nhiều người sẽ quay trở lại với cỡ giày bình thường như trước khi có bầu; nhưng đối với một số người, sự thay đổi này có thể là vĩnh viễn.

Các nghiên cứu đã chỉ ra rằng tình trạng bàn chân bị bẹt ra là nguyên nhân chính khiến cho kích cỡ bàn chân không thể quay trở lại như trước khi sinh. Ngoài ra, một số nhà nghiên cứu còn nghi ngờ rằng độ nhạy cảm của các thụ thể hormone cũng có thể đóng vai trò quan trọng trong hiện tượng này.

Theo Segal, mặc dù khi mang thai, mức hormone sẽ tăng lên ở tất cả mẹ bầu, nhưng có khoảng 40% sẽ bị tình trạng bẹt bàn chân nặng hơn. Nguyên nhân có thể là do sự khác biệt ở các thụ thể hormone, khiến một số người chịu tác động mạnh hơn những người khác. Nhưng vấn đề này vẫn chưa được nghiên cứu nhiều.

Có thể làm gì để ngăn ngừa?

Các biện pháp phòng ngừa có thể góp phần quan

trọng trong việc tránh hiện tượng “bàn chân mẹ bầu” và những vấn đề khác gây khó chịu cho đôi chân. Bác sĩ Pedroso khuyên thai phụ nên thường xuyên nâng cao chân để phần dưới của cơ thể cao hơn tim, mang vớ y khoa loại dài qua đầu gối, thường kéo giãn và xoa bóp chân, tập thể dục nhẹ nhàng và duy trì chế độ dinh dưỡng lành mạnh, không ăn mặn.

Giày dép cũng rất quan trọng. Harris khuyến cáo nên chọn những đôi giày thoải mái và mô phỏng theo hình dáng tự nhiên của bàn chân, tránh mang những đôi giày mũi nhọn. Chọn giày dép phù hợp giúp cung cấp không gian cho các ngón chân giãn ra, giảm sưng phù và tăng cường khả năng chịu lực cho chân.

Việc lựa chọn giày đúng kích cỡ là rất quan trọng. Một nghiên cứu năm 2018 chỉ ra rằng có từ 63% đến 72% người đang mang giày không đúng kích cỡ. McDowell cho biết: “Nếu giày làm các ngón chân của quý vị bị ép lại, đó không phải là giày đúng cỡ.” Mọi người nên đo kích cỡ chân của mình một lần mỗi năm.

Ngoài ra, cấu trúc giày cũng cần được chú ý. Segal nhấn mạnh: “Hỗ trợ cho vòm bàn chân trong thai kỳ là việc rất quan trọng,” để duy trì sự ổn định và giảm áp lực cho đôi chân.

Hiện vẫn chưa có nhiều nghiên cứu khoa học để làm sáng tỏ tất cả các nguyên nhân khiến chân thay đổi đáng kể trong và sau thai kỳ. Segal và các nhà nghiên cứu khác cho rằng những vấn đề này cần được xem xét một cách nghiêm túc. Geller cho biết: “Đây là những vấn đề có thật, không phải là lý thuyết suông hay những câu chuyện dân gian truyền tai.”/

Nguồn: “Pregnancy can change your feet forever. Here’s the science behind ‘mom feet.’” được đăng trên trang [Nationalgeographic.com](https://www.Nationalgeographic.com).

Hơn 120,000 độc giả mỗi ngày.

Hơn 1,500,000 hits mỗi tháng.

Quảng cáo hữu hiệu trên

vietbao.com

tại 85 nước toàn cầu

Liên lạc

Web@vietbao.com

Lost Soldiers Foundation, Liên Hội Cựu Chiến Sĩ và Gia Đình Mũ Đỏ Nam California tổ chức

LỄ KỶ NIỆM 5 NĂM NGÀY AN TÁNG 81 ‘ANH HÙNG MŨ ĐỎ’ VNCH

Hình từ trái: 1- Toán hầu kỳ vào vị trí hành lễ, người đi sau bên phải là Mũ Đỏ Nguyễn Văn Hùng và TNS Jim Webb. 2- Nghi thức chào cờ.

Hình từ trái: 3- Nghi thức đặt vòng hoa người đứng trước từ phải Trung Tướng George Smith và TNS Jim Webb. 4- Lễ thắp nhang tại bia 81 tử sĩ nhảy dù bên cạnh tượng đài thuyền nhân.

Westminster (Bình Sa)- - Lost Soldiers Foundation, Liên Hội Cựu Chiến Sĩ và Gia Đình Mũ Đỏ Nam California đã tổ chức lễ Kỷ niệm 5 năm ngày an táng 81 Chiến Sĩ Nhảy Dù Quân Lực Việt Nam Cộng Hòa.

Buổi lễ đã long trọng diễn ra vào sáng Thứ Bảy, 26 Tháng Mười, 2024, tại Tượng Đài Chiến Sĩ Việt Mỹ và Nghĩa Trang Peek Family, Westminster.

Buổi lễ dưới sự chủ tọa của cựu Thượng Nghị Sĩ (TNS) Jim Webb, chủ tịch của The Lost Soldiers ARVN; cựu Thượng Nghị Sĩ (TNS) Jim Webb, trung tướng Thủy Quân Lục Chiến (TQLC) Hoa Kỳ; Luật Sư Jeff McFadden; cựu Đại Tá TQLC Gene Castagnetti và phu nhân Ngọc Nhung đến từ Hawaii.

Về phía Liên Hội Cựu Chiến Sĩ có:sự tham dự của các hội đoàn thuộc các Quân Binh Chủng Quân Lực Việt Nam Cộng Hòa, Hội Cảnh Sát Quốc Gia và các cơ quan truyền thông, quan khách có ông Thị Trưởng Westminster Charlie Nguyễn Mạnh Chí.

Nghi thức buổi lễ do toán hầu kỳ Danh Dự của binh chủng Thủy quân Lục chiến Hoa Kỳ thực hiện theo lễ

nghi quân cách. Trước bàn hương án toán hầu kỳ đã trang nghiêm thực hiện nghi lễ, sau phần tưởng niệm, kèn tưởng niệm được thổi lên sau đó 21 phát súng được bắn lên để tưởng niệm những anh hùng mũ đỏ vị quốc vong thân.

Trong dịp này, cựu TNS Jim Webb đã trao tặng nhà văn Phan Nhật Nam một bằng tưởng lục của tổ chức The Lost Soldiers ARVN, để vinh danh ông với cương vị là một phóng viên chiến trường, đã có những bản tin chính xác tường thuật về chiến trường lúc đó và những quyền sách nói về sự thật của cuộc chiến tranh Việt Nam, khi VNCH đã anh dũng cùng với Hoa Kỳ và các nước đồng minh chiến đấu chống Cộng Sản, để bảo vệ lý tưởng tự do cho miền Nam Việt Nam.

Đáp lời, nhà văn Phan Nhật Nam, cựu sĩ quan Binh Chủng Nhảy Dù, cho biết: “năm 1965 ông cũng là thiếu úy trung đội trưởng thuộc Đại Đội 72 Nhảy Dù này, nhưng trước chuyến bay định mệnh đó ông đã bị thuyền chuyển qua đơn vị khác nên thoát chết...”

Tiếp theo Thị trưởng thành phố Westminster, ông Nguyễn Mạnh Chí cũng đã

trao bằng tưởng lục của Hội Đồng Thành Phố đến cựu TNS Jim Webb, để vinh danh ông khi đã thành lập tổ chức The Lost Soldiers ARVN để lo việc an táng 81 anh hùng tử sĩ VNCH.

Mũ Đỏ Nguyễn Văn Hùng, Chủ Tịch Liên Hội Cựu Chiến Sĩ Nam California, Hội Trưởng Gia Đình Mũ Đỏ Nam California phát biểu, Ông cho biết: “Cách đây năm năm trước, vào ngày 26 Tháng Mười, 2019, cũng tại nơi đây, chúng ta đã chứng kiến một buổi lễ rất trang trọng để di quan hài cốt của 81 chiến sĩ Đại Đội 72 Nhảy Dù, về an táng tại Nghĩa Trang Thuyền Nhân, Westminster.”

Về Đại Đội 72, Tiểu Đoàn 7 Nhảy Dù, ông Hùng nói: “Trước ngày 11 Tháng Mười Hai, năm 1965, Đại Đội 72 sau những tháng ngày truy lùng Cộng Sản, các anh trở về nghỉ dưỡng quân rồi sau đó sẽ tiếp tục những cuộc hành quân khác. Nhưng bất thành linh được lệnh từ Quân Khu II, nên phải đi tiếp viện cho Sư Đoàn Bạch Mã (Đại Hàn) ở Tuy Hòa.” Ông tiếp: “Chiếc phi cơ C-123 trong thời tiết xấu chỉ chở được khoảng 60 người cùng quân trang quân

dụng. Nhưng vì nhu cầu chiến trường, 81 chiến sĩ của Đại Đội 72 đã lên đường với hai phi công và hai người phi hành đoàn. Trong thời tiết khắc nghiệt, sương mù phủ kín rừng sâu núi thẳm đã khiến chiếc phi cơ lâm nạn vào ngày 11 Tháng Mười Hai, năm 1965, mang theo 81 chiến sĩ Nhảy Dù cùng phi hành đoàn. Sau đó, Không Lực Hoa Kỳ và Không Quân VNCH đã ra công tìm kiếm địa điểm chiếc phi cơ bị rơi nhưng vô vọng. Mãi đến Tháng Sáu, 1974, nhờ người đi rừng chỉ điểm, chính phủ Hoa Kỳ mới đến được tận nơi để mang tất cả 81 hài cốt từ tử sĩ VNCH và bốn người phi hành đoàn sang Thái Lan rồi đưa về Hawaii. Tại đó, họ đã tách ra bốn quân nhân Hoa Kỳ gồm hai phi công và hai phi hành đoàn, chôn cất tại nghĩa trang Arlington. Sau đó chính phủ Hoa Kỳ đã liên lạc hai lần với nhà cầm quyền CSVN cho việc đón nhận chôn cất 81 hài cốt này nhưng đều bị họ từ chối,” ông Hùng nói tiếp: “Qua sự giúp đỡ của cựu Thượng Nghị Sĩ Jim Webb (Virginia) và cựu Đại Tá Thủy Quân Lục Chiến Gene Castagnetti, cựu giám đốc National Memorial

Cemetery of the Pacific ở Honolulu, Hawaii, đã lập ra hội bắt vụ lợi The Lost Soldiers ARVN nhằm gây quỹ có tiền mua đất ở Westminster Memorial Park, để chôn cất 81 anh hùng Mũ Đỏ trong mộ phần này vào ngày 26 Tháng Mười, năm 2019, sau gần 54 năm phiêu bạt.”

Tại nghĩa trang Peek Family, Westminster, các niên trưởng trong Liên Hội cùng Gia Đình Mũ Đỏ, ban chấp hành hội và Lost Soldiers Foundation đã đặt vòng hoa tưởng niệm trước bia mộ của 81 chiến sĩ Nhảy Dù, trong khi các ban nhạc Dân Chim Lạc Việt cùng ban Tu Ca Xuân Diễm đồng ca những bản nhạc đấu tranh.

" theo lời của ông James Webb, người từng chiến đấu tại Việt Nam là Đại đội trưởng, chỉ huy Trung đội Súng Trường TQLC Hoa Kỳ cho biết: Hài cốt của 81 quân nhân đã được đưa sang Thái Lan và sau đó tới Hawaii, được lưu giữ trên kệ của một tòa nhà chính phủ 33 năm. Chính phủ Hà Nội từ chối nhận lại hài cốt của họ vì họ đã chiến đấu chống lại sự xâm lăng của cộng sản. Chính phủ Hoa Kỳ lại bị ràng buộc bởi các

chính sách không an táng các binh sĩ ngoại quốc trừ khi họ có thân nhân tại Mỹ. Nhưng quan điểm và lập trường của chúng tôi lại khác. Họ là những người đồng đội đã cùng chiến đấu trên cùng một chiến trường. Hai năm đàm phán căng thẳng với Bộ Ngoại giao và Bộ Quốc phòng, cuối cùng chúng tôi đã đưa được họ về Mỹ, nơi mà họ có thể được tưởng nhớ và yên nghỉ xứng đáng."

Tại bia tường niệm trong khối nhang nghi ngút mọi người tham dự không dấu được nổi ngậm ngùi khi nhớ về những chiến trường xưa mà chúng ta đã một thời ngang dọc để bảo vệ quê hương./

Việt Báo Online phục vụ bạn Bất cứ giờ nào Bất cứ nơi nào vietbao.com danh mục dễ tìm quảng cáo hữu hiệu tin tức cập nhật trăm ngàn trang bài Viết Về Nước Mỹ Sinh hoạt cộng đồng Đời sống - Bình luận Sức khỏe - Biên khảo Thời sự - Điện ảnh

Hình từ trái: 5- Các chiến hữu Gia Đình Mũ Đỏ Nam Cali trong nghi thức lễ tưởng niệm. 6- Ban hợp ca Gia Đình VNTV hát bản “Việt Nam America”.

CHÙA HẢI ĐỨC TRANG NGHIÊM TỔ CHỨC LỄ AN VỊ PHẬT

Hình từ trái: 1- Thượng Tọa Đức Trí chào mừng và cảm ơn đồng hương Phật tử tham dự. 2- Ni Sư Chúc Hiếu điều hợp chương trình buổi lễ. 3- Chư Tôn Đức trong nghi thức niệm Phật cầu gia hộ.

Hình từ trái: 4 Nghi thức lễ An Vị Phật tại chánh điện. 5- Hòa Thượng Thích Minh Mẫn ban Đạo Từ.

Garden Grove, Nam California (Bình Sa)- - Chùa Hải Đức tọa lạc tại số 8852 Anthony Ave., Thành Phố Garden Grove CA 92841, điện thoại số (657) 271-5882 do Thượng Tọa Thích Đức Trí tạo dựng mua lại từ một căn nhà cũ, sau 3 tháng tu sửa đã trở thành một ngôi Tam Bảo khang trang đầy đủ tiện nghi để đồng hương Phật tử có nơi tu học.

Sau 3 tháng tu sửa, một buổi lễ An Vị Phật được long trọng tổ chức vào lúc 9:30 sáng Chủ Nhật ngày 27 tháng 10 năm 2024, buổi lễ diễn ra với sự chứng minh tham dự của hàng trăm chư tôn đức Tăng, chư òn đức Ni và đồng hương Phật tử tham dự.

Chư Hòa Thượng chứng minh có: Hòa Thượng Thích Minh Mẫn, HT. Thích Minh Hải, HT. Thích Huệ Minh, HT. Thích Minh Quang, Ni Trưởng Thích Như Tịnh... Ngoài ra còn có quý vị đại diện cộng đồng, hội đoàn, đoàn thể, quý vị nhân sĩ Phật Giáo, quý vị mạnh thường quân và một số các cơ quan truyền thông.

Điều hợp chương trình buổi lễ do Ni Sư Thích Nữ Chúc Hiếu. Mở đầu, Ban nghi lễ cung thỉnh chư tôn đức Tăng, Ni quang lâm lễ đài. Tiếp theo Niệm Phật cầu gia hộ và phút nhập Từ Bi Quán. Sau đó Ni Sư Chúc Hiếu thông qua chương trình buổi lễ và giới thiệu thành phần tham dự.

Sau phần giới thiệu, Ban Hợp Ca Phật Tử Chùa Hải Đức hát bản “Phật Đương Trong Ta.” Trong lúc ban hợp ca đang hát thì những tràng pháo bông được bắn ra để chào mừng chư tôn đức

và đồng hương tham dự Lễ An Vị Phật. Tiếp theo là lời Tri Ân của Thượng Tọa Trụ Trì và cũng là Trưởng Ban Tổ Chức Lễ An Vị Phật.

Mở đầu Thầy trân trọng kính đánh lễ, chào mừng và cảm ơn Chư Tôn Đức Tăng Ni, quý vị quan khách, các cơ quan truyền thông cùng đồng hương tham dự. Thượng Tọa tiếp: “Đức Thế Tôn đã từng dạy: *này các Tỳ-kheo “Hãy ra đi, Mỗi người hãy đi một ngả, hãy đem lại hạnh phúc an lạc cho quần sanh. Được vậy, là các con đã hoàn tất nhiệm vụ”*.

Hoài bảo ấy đã định hướng rõ ràng rằng, xây dựng đạo tràng, kiến tạo nhân gian Tịnh Độ Đạo Tràng, đưa Phật Pháp vào đời để xây dựng đời sống an lành, hạnh phúc.

Đó là lý do mà Tăng Ni Phật tử, cho dù gặp nhiều khó khăn, chướng ngại cũng cố gắng khắc phục, và vượt qua để thực hiện hoài bảo chí nguyện của người con Phật. Trên tinh thần đó, Chùa Hải Đức mới được thành lập cũng để góp thêm một đóa hoa nhỏ trong ngôi nhà Phật pháp Việt Nam tại Hoa Kỳ.

Kính bạch Quý Ngài, kính thưa toàn thể quý vị!

Mọi Phật sự được thành tựu như ngày hôm nay, trước hết chúng con thành kính đánh lễ niệm ân hòa thượng bốn sư thượng Nhượng hạ Hải, viện chủ Chùa Hương Tích - Bà Rịa Vũng Tàu, Việt Nam. Đã cho phép con được lấy tên Chùa Hải Đức. từ pháp hiệu của Ngài là “Hải” và dòng

kệ của hàng đệ tử ngài là “Đức”. đó là nhân duyên chúng con có tên Chùa Hải Đức. Thứ đến chúng con thành kính đánh lễ, niệm ơn hòa thượng Thích Tâm Thành, viện chủ Phật Quan Âm Thiền Tự vào năm 2016 ngài đã lo mọi thủ tục giấy tờ bảo lãnh con từ Việt Nam, và con có cơ hội được hoằng pháp tại Hoa Kỳ này.

Đặc biệt, chúng con thành kính đánh lễ niệm ơn hòa thượng viện chủ Chùa Bát Nhã, đạo hiệu Thích Nguyên Trí và Ni Sư Thích Nữ Huệ Chiêu. Đã tạo mọi điều kiện cho con được làm mọi Phật sự tại Chùa Bát Nhã trong 6 năm qua. Nếu không có sự thương yêu của Hòa Thượng, chúng con thiết nghĩ con sẽ không thuận duyên cho con đường hoằng pháp như ngày hôm nay. Hơn thế nữa kể từ khi con thành lập chùa HT đã ủng hộ và trợ giúp con rất nhiều. Với tâm lòng từ bi cao cả của hòa thượng chúng con không bao giờ quên.

Con cũng xin thành kính đánh lễ niệm ơn hòa thượng Thích Huệ Minh, người đã tận tâm tận lực giúp đỡ cho con từ khi con thành lập chùa. Khi con mua lại từ căn nhà rất cũ kỹ và không biết bắt đầu tu sửa từ đâu. Trong hoàn cảnh đó, chúng con vô cùng may mắn khi hòa thượng thích Huệ Minh đã phát tâm cùng gánh vác Phật sự này với chúng con. Nhiều khi hòa thượng cùng với chúng con làm suốt 24 giờ đồng hồ không nghỉ ngơi.

Chúng con thiết nghĩ, nếu không có sự giúp đỡ của hòa thượng Huệ Minh thì trong vòng hơn 3 tháng ngắn ngủi,

chúng con không thể có được sự thành tựu như ngày hôm nay. Nhân buổi lễ này, cho phép con được đánh lễ niệm ơn ngài.

Chúng con cũng thành kính đánh lễ niệm ơn Chư Tôn Trưởng Lão Hòa Thượng, Chư Thượng Tọa Đại Đức Tăng-Ni, đã thương yêu con mà tạo mọi điều kiện cho con có cơ hội làm mọi Phật sự tại các đạo tràng.

Xin tri ân quý đồng hương Phật Tử đã quý mến Đức Trí để rồi cùng chung tay góp sức cho Phật sự ngày hôm nay được thành tựu.

Kính bạch chư Tôn Thiên Đức.

Kính thưa liệt quý vị. Cho phép con được trình bày sơ lược kinh phí để hình thành Chùa Hải Đức như ngày hôm nay. Chùa Hải Đức tọa lạc tại 8852 Anthony Ave, Garden Grove, CA, Hoa Kỳ. Được mua lại từ một căn nhà cũ vào ngày 18 tháng 6 năm 2024. với giá 950.000 Mỹ kim. Trong hoàn cảnh kinh tế khó khăn, chúng con cũng nhờ chư tôn đức Tăng Ni và quý đồng hương Phật Tử quý mến nên cho chúng con mượn 200,000 Mỹ kim mà không lấy lãi. Cũng nhờ vậy chúng con mới đủ điều kiện kinh phí để trả trước 45% cho nhà bank.

Hiện tại chùa còn nợ 200,000 Mỹ kim của quý đồng hương Phật Tử và nợ nhà bank 500.000 mỹ kim.

Kính bạch và kính thưa quý vị,

Thành lập Chùa Hải Đức như một nhân duyên thù thắng của Tam Bảo. Trước nhờ hồng ân chư Phật, chư đại Bồ tát, Long Thiên Bát bộ, Hộ Pháp Thiện Thần gia

hộ. Sau là nhờ năng lực cầu nguyện, hỗ trợ của chư tôn đức Tăng Ni và sự ủng hộ kiên trì của quý Phật tử xa gần, nhiệt tâm với đạo mà ngôi già lam Hải Đức mới được thành lập. Nay hội đủ duyên lành, chúng con tổ chức Lễ An Vị Phật - Khánh Tạ Tam Bảo.

Hiện tại, niềm kỳ vọng lớn lao của chúng con là sau khi tổ chức Lễ An Vị Khánh Tạ Tam Bảo hoàn tất, sẽ sớm hoàn trả lại số nợ mà chùa còn vay mượn của quý đồng hương Phật Tử.

Vì vậy chúng con cũng thành tâm nhờ sự cầu nguyện của chư Tôn Đức Tăng Ni và sự chung tay góp sức của quý Phật Tử để Chùa sớm hoàn trả lại số tiền vay mượn. để chư Tôn Đức tại Bốn Tự cũng như quý đồng hương Phật tử an tâm tu học. Một lần nữa, chúng con xin thành kính đánh lễ tri ân chư Tôn Đức Tăng Ni, và xin tán dương công đức sự đóng góp của Quý đồng hương Phật tử, kính chúc quý vị sức khỏe dồi dào, thân tâm an lạc.

Nam Mô Công Đức Lâm Bồ Tát Ma Ha Tát.”

Sau lời tri ân của Thầy Trụ Trì, Bé Mía lên hát “Nhạc Khúc Ước Mơ.” Tiếp theo Phật tử Diệu Minh đại diện Phật tử chùa Hải Đức lên dâng lời cảm niệm đến chư tôn đức Tăng Ni và đồng hương Phật tử tham dự. Sau đó là lời Đạo Từ của Quý Hòa Thượng: Thích Minh Mẫn, Viện Chủ Tu Viện Huệ Quang, Hòa Thượng Thích Minh Hải, Viện Chủ Như Lai Thiền Tự, HT. Thích Thông Hải, Viện Chủ Tu Viện An Lạc, Trụ Trì Chùa Bảo Quang và Ni Trưởng Thích Như Tịnh,

Viện Chủ Tu Viện Đại Bi. Trong lời Đạo Từ quý Ngài đã hết lời tán thán công đức và những đóng góp của Thượng Tọa Đức Trí trong công tác Phật sự hoằng dương chánh pháp, chúc mừng Thượng Tọa gặp nhiều thắng duyên trong sự thành lập ngôi Chùa Hải Đức. Quý Ngài. cũng kêu gọi Phật tử hãy cùng tiếp tay với Thầy Trụ Trì để ngôi chùa sớm được giải quyết những món nợ vay mượn của quý vị mạnh thường quân và nhà bank. Cuối cùng quý HT. Chúc cho Thượng Tọa Trụ Trì sớm được thành tựu viên mãn để phục vụ chúng sanh.

Tiếp theo là lời cảm tạ của Ban tổ chức. Sau đó ban tổ chức cung thỉnh chư tôn đức quang lâm chánh điện thực hiện nghi lễ cầu nguyện, lễ An Vị Phật và lễ quy y cho một số Phật tử vừa phát nguyện.

Sau phần nghi lễ, Ban tổ chức cung thỉnh chư tôn đức quang lâm trai đường thọ trai và cúng dường trai tăng, mời quan khách và đồng hương Phật tử trở lại lễ đài dùng cơm chay do đạo tràng chùa Hải Đức khoản đãi.

Kết thúc chương trình với lễ cúng tạ và thí thực.

(Chương trình tu học tại chùa Hải Đức: Tịnh Kinh vào Thứ 3,5,7 từ 6:30Pm đến 7:30Pm.

Sám Hối: Rằm và Mùng Một từ 6:30 Pm đến 7:30 Pm.

Các sinh hoạt đặc biệt như: Khóa Tu Bát Quan Trai, Khóa Tu Sám Hối Lục Căn, sẽ được thông báo riêng trên Facebook của chùa.)/

Hình từ trái: 6- Phật tử Diệu Minh đại diện Phật tử chùa Hải Đức lên dâng lời cảm niệm đến chư tôn đức Tăng Ni và đồng hương. 7- Ban Hợp Ca Phật Tử Chùa Hải Đức hát bản “Phật Đương Trong Ta.”

BÀI HỌC TỪ LỊCH SỬ: LUẬT CẤM BÁNG BỔ TÔN GIÁO VÀ CUỘC ĐẤU TRANH CHO TỰ DO TÔN GIÁO Ở HOA KỲ

Hiện nay, có khoảng 79 quốc gia trên thế giới vẫn đang thi hành các luật cấm báng bổ tôn giáo (blasphemy laws). Đặc biệt, ở một số quốc gia như Afghanistan, Brunei, Iran, Nigeria, Pakistan và Ả Rập Saudi, vi phạm các luật này có thể bị xử án tử hình.

Hoa Kỳ dù không thuộc nhóm các quốc gia này, nhưng cũng có một lịch sử dài về các luật cấm báng bổ tôn giáo. Nhiều thuộc địa của Hoa Kỳ đã ban hành những quy định cấm báng bổ tôn giáo, và về sau chúng trở thành luật của tiêu bang. Mãi đến năm 1952, Tối Cao Pháp Viện (TCPV) Hoa Kỳ mới phán quyết rằng những lời lẽ xúc phạm, bất kính đối với một tôn giáo được coi là quyền tự do ngôn luận và được bảo vệ theo Hiến pháp. Tuy nhiên, quyền này không phải lúc nào cũng được bảo vệ một cách triệt để.

Là một học giả về tôn giáo và chính trị, Giảng sư Kristina Lee tại Đại học South Dakota tin rằng lịch sử các luật cấm báng bổ tôn giáo ở Hoa Kỳ phản ánh cuộc đấu tranh phức tạp cho quyền tự do tôn giáo và tự do ngôn luận.

Những luật cấm báng bổ tôn giáo đầu tiên ở Hoa Kỳ

Trong thời kỳ thuộc địa ở Hoa Kỳ, các thuộc địa thường ban hành luật bảo vệ người Kitô giáo trong việc theo đạo, tham gia các nghi lễ, hoạt động liên quan đến tôn giáo của mình. Tuy nhiên, những luật này lại không áp dụng cho những người không theo Kitô giáo. Chẳng hạn, Đạo luật Khoan dung (Toleration Act) năm 1649 là văn bản pháp lý đầu tiên của Maryland đề cập đến “quyền tự do theo đạo,” được tạo ra để bảo vệ các tín đồ Kitô giáo khỏi bị đàn áp bởi chính quyền. Dù vậy, đạo luật này không áp dụng cho những người không phải Kitô hữu. Trái lại, luật còn quy định rằng bất kỳ ai xúc phạm Thượng Đế, bất kính với Ngài hoặc phủ nhận sự tồn tại của Chúa Giêsu, đều có thể bị kết án tử hình hoặc bị tịch thu tài sản.

Năm 1811, Hoa Kỳ chứng kiến một trong những vụ xét xử tội báng bổ tôn giáo nổi tiếng nhất, vụ People v. Ruggles, tại Tòa án cao nhất bang New York. John Ruggles, một cư dân New York, bị kết án 3 tháng tù giam và phạt 500 MK (khoảng 12,000 MK theo giá trị hiện tại) vì đã công khai miệt thị Chúa Giêsu và

Đức Mẹ với những lời lẽ xúc phạm.

Chánh án James Kent khẳng định rằng mọi người có quyền tự do bày tỏ quan điểm tôn giáo, nhưng nếu đó là những quan điểm ác ý đối với Kitô giáo, thì sẽ bị coi là lạm dụng quyền này. Kent còn nhấn mạnh rằng những lời công kích tương tự đối với các tôn giáo khác như Hồi giáo hay Phật giáo sẽ không bị trừng phạt, vì theo ông, “*chúng ta là những người theo Kitô giáo*,” không dựa trên các giáo lý của “*những kẻ mạo danh*” từ các tôn giáo khác.

Năm 1824, một thành viên của hội tranh luận ở Pennsylvania bị kết tội báng bổ tôn giáo sau khi tuyên bố rằng “*Kinh Thánh chỉ là một câu chuyện hư cấu, đầy mâu thuẫn, có những điều tốt đẹp nhưng cũng đầy rẫy dối trá*.” Trong vụ án Updegraph v. Commonwealth, Tòa án cao nhất Pennsylvania đã cho rằng đây là một tuyên bố “*thô tục, gây sốc và xúc phạm*,” và là tội ác nghiêm trọng, vi phạm đạo đức cộng đồng và gây xáo trộn trật tự xã hội.

Vào cuối thế kỷ 19, phong trào tư tưởng tự do (free thought) bắt đầu xuất hiện, thách thức những quan niệm truyền thống về tôn giáo và luật cấm xúc phạm, bất kính đối với tôn giáo. Các nhà lãnh đạo phong trào này công khai chỉ trích Kitô giáo và phản đối các luật thiên vị Kitô hữu. Họ cho rằng các luật cấm xúc phạm tôn giáo và việc bắt buộc đọc Kinh Thánh trong các trường công lập là vi phạm quyền tự do cá nhân. Theo nhà sử học Leigh Eric Schmidt, các diễn giả và nhà văn trong phong trào này thường phải đối mặt với những đe dọa về việc bị buộc tội báng bổ tôn giáo. Tuy nhiên, vào thời điểm đó, ngay cả trong những trường hợp đã bị kết án, các thẩm phán đã bắt đầu tỏ ra khoan dung hơn.

Vào năm 1887, C.B. Reynolds, một cựu mục sư trở thành diễn giả nổi tiếng của phong trào tư tưởng tự do, đã bị kết tội xúc phạm tôn giáo ở New Jersey sau khi công khai nghi ngờ sự tồn tại của Thượng Đế. Nhưng thẩm phán chỉ quyết định phạt ông 25 MK cùng với các loại án phí khác.

Lý do vì sao Reynolds được khoan hồng không được nêu rõ; nhà sử học Levy cho rằng có thể thẩm phán lúc bấy giờ không muốn biến Reynolds thành một biểu tượng ‘tự vi đạo’ khiến cho phong trào tư tưởng tự do bùng lên mạnh

mẽ hơn.

Bất kính với một tôn giáo được coi như quyền tự do ngôn luận

Trong những năm 1900, phong trào đòi hỏi quyền bình đẳng tôn giáo và tự do ngôn luận ngày càng phát triển mạnh mẽ, ảnh hưởng đáng kể đến các vụ kiện cáo liên quan đến báng bổ tôn giáo.

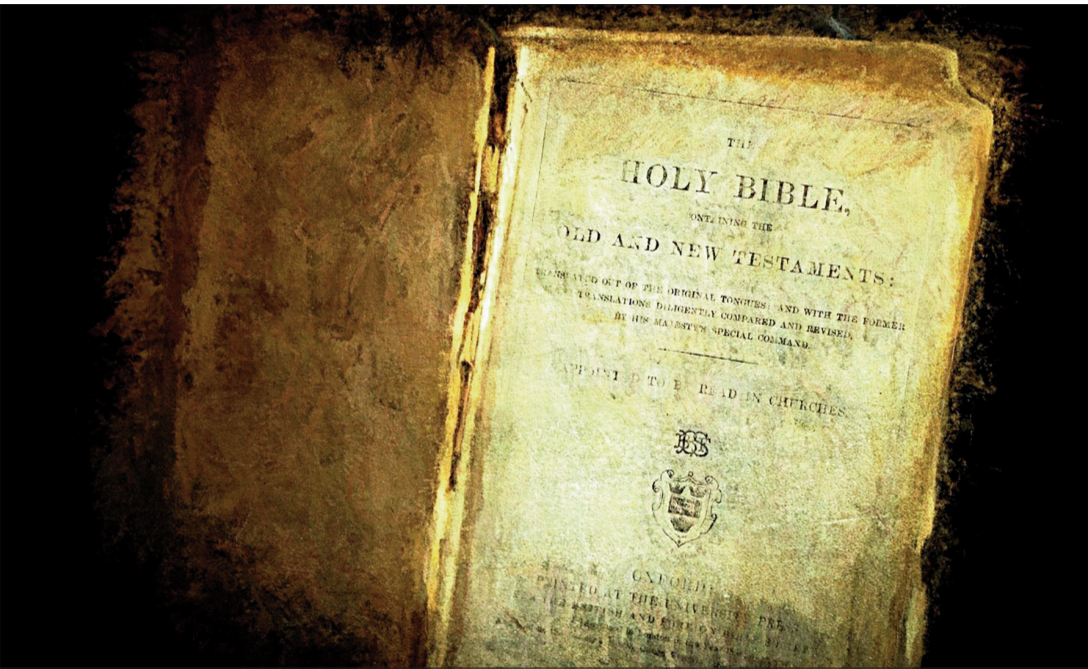
Chẳng hạn như vào năm 1917, Michael X. Mockus, trước đó từng bị kết tội báng bổ tôn giáo ở Connecticut, đã được tuyên vô tội ở Illinois. Thẩm phán Perry L. Persons cho rằng nhiệm vụ của tòa án không phải là xác định tôn giáo nào là đúng, mà tất cả mọi người phải bình đẳng trước pháp luật, dù đó là “*người theo đạo Tin lành, Công giáo, Mặc Môn, Mahammedan, Do Thái, người theo chủ nghĩa tự do, hay vô thần*.”

Năm 1952, khi xét xử vụ Joseph Burstyn, Inc. v. Wilson liên quan đến việc New York thu hồi giấy phép của bộ phim “The Miracle,” TCPV đã phán quyết rằng các tiêu bang không có quyền cấm những bộ phim bị coi là phạm thánh (sacriligious). Tòa cho rằng điều này sẽ vi phạm nguyên tắc tách biệt Tôn giáo và Nhà nước, và cũng là vi phạm quyền tự do tôn giáo và tự do ngôn luận theo Hiến pháp.

Tuy nhiên, ngay cả sau khi TCPV đã ra phán quyết như vậy, nhiều người thỉnh thoảng vẫn bị vướng vào rắc rối pháp lý liên quan đến báng bổ tôn giáo. Nhưng các tòa án về sau đều bác bỏ những cáo buộc kiểu này.

Năm 1968, Irving West, một cựu chiến binh 20 tuổi, đã bị buộc tội gây rối trật tự công cộng và vi phạm luật cấm báng bổ tôn giáo của Maryland sau khi anh ta nói với một cảnh sát viên là “*Bỏ cái tay trời đánh thành đấm của ông ra khỏi người tôi*” (Get your goddamn hands off me) sau một cuộc ẩu đả. West kháng cáo, và tòa án phán quyết rằng luật cấm báng bổ tôn giáo này vi phạm Tu chính án Thứ nhất (First Amendment) của Hiến pháp Hoa Kỳ.

Bất chấp những phán quyết như vậy, vào năm 1977, bang Pennsylvania vẫn ban hành một đạo luật cấm xúc phạm tôn giáo, cấm các công ty, cơ sở kinh doanh sử dụng những tên gọi có tính bất kính, xúc phạm tôn giáo. Mọi sự bắt đầu khi có một ông muốn đặt tên cửa hàng súng của mình là “*The God Damn Gun Shop*.” Đến năm 2010, Tòa án cao nhất

Lịch sử các luật cấm báng bổ tôn giáo ở Hoa Kỳ phản ánh một cuộc đấu tranh phức tạp cho quyền tự do tôn giáo và tự do ngôn luận của đất nước. (Nguồn: pixabay.com)

Pennsylvania mới tuyên bố rằng đạo luật này là vi hiến.

Dấu hiệu của tự do dân chủ

Trong cuốn sách “*The Myth of American Religious Freedom*,” nhà sử học David Sehat đã nhấn mạnh rằng từ khi Hoa Kỳ lập quốc, đã có nhiều tranh cãi về hình thức và nội dung của quyền tự do tôn giáo. Các luật cấm báng bổ tôn giáo là một phần quan trọng trong những cuộc xung đột này.

Nhiều người từng xem các luật này là hợp lý. Một số người cho rằng Kitô giáo cần được bảo vệ và tôn

trọng đặc biệt hơn so với các tôn giáo khác. Ngược lại, một số nhà lập quốc như John Adams và Thomas Jefferson lại xem các luật này là vi phạm quyền tự do ngôn luận và tự do tôn giáo được quy định trong Hiến pháp.

Gần đây, chủ nghĩa dân tộc Kitô giáo đang trở dậy và thu hút sự chú ý của mọi người với những cuộc tấn công vào quyền tự do ngôn luận, chẳng hạn như hàng loạt lệnh cấm sách và hạn chế các cuộc biểu tình. Nếu muốn tránh lặp lại những sai lầm trong quá khứ, người dân Hoa Kỳ cần phải cân rút ra những bài học từ

lịch sử đấu tranh bảo vệ quyền tự do tôn giáo và tự do ngôn luận./

VB biên dịch

Nguồn: “*What the history of blasphemy laws in the US and the fight for religious freedom can teach us today*” được đăng trên trang TheConversation.com.

Việt Báo Online

vietbao.com

quảng cáo hữu hiệu
tin tức cập nhật
trăm ngàn trang bài
Viết Về Nước Mỹ
Kinh tế - Kỹ thuật
Sinh hoạt cộng đồng
Thời sự - Điện ảnh

ROBERT MULLINS INTERNATIONAL

IMMIGRATION SERVICES NETWORK

BẢO LÃNH ĐỂ ĐẦU TƯ CHO THẾ HỆ TƯƠNG LAI

BẢO LÃNH TẠI ROBERT MULLINS INTERNATIONAL, RMI-RẠNG MI
HỖ SƠ CỦA QUÝ VỊ ĐƯỢC BẢO ĐẢM ĐẾN KẾT QUẢ SAU CÙNG.

CHÚNG TÔI CHUYÊN PHỤ TRÁCH CÁC DỊCH VỤ BẢO LÃNH ĐỊNH CƯ HOẶC TAM THỜI:
DU HỌC, THAM QUAN, TÔN GIÁO, VIỆC LÀM, ĐIỀU CHỈNH TÌNH TRẠNG LƯU TRÚ, NHẬP TỊCH.

EB-5 | Đầu tư trực tiếp hoặc hùn vốn kinh doanh, hay gián tiếp với dự án đa dạng tại khu phố Hàn Los Angeles
L1A-EB-1C | Chiếu khán doanh nhân liên công ty giữa Việt Nam và Hoa Kỳ, rút ngắn thời gian chờ chờ xét
EB-3 | Tuyển dụng ứng viên lao động và kỹ năng làm việc cho các hãng công nghệ, cơ khí, đại lý phân phối, nhà hàng, tiệm nails. Lương hậu và được định cư

www.rmiodp.com info@rmiodp.com

* RMI are not lawyers and can't give legal advice
RMI không phải luật sư và không cố vấn pháp lý

9070 BOLSA AVE
WESTMINSTER, CA 92683
TEL | 1.714.890.9933
FAX | 1.714.894.0550
(trung khu Hà Nội Plaza)

779 STORY RD, STE 70
SAN JOSE, CA 95122
TEL | 1.408.294.3888
FAX | 1.408.294.8084
(phía trước Wal-Mart)

6930 65TH ST, STE 105
SACRAMENTO, CA 95823
TEL | 1.916.393.3388
FAX | 1.916.393.7788
(cạnh Bảo Lãng)

RẠNG MI
47 PHUNG KHAC KHOAN
P. DA KAO, Q.1
TEL | +84 28 3914-7638
FAX | +84 28 3914-7640

JEAN'S JEWELRY

KIMTHU JEWELRY

G.I.A. DIAMOND CENTER

TRUNG TÂM SẢN XUẤT VÀNG LÁ

Chúng tôi có 2 cửa hàng dưới lầu Thương Xá Phước Lộc Thọ:
9200 Bolsa Ave., #112 và 114C, Westminster, CA 92683
Điện thoại (714) 985-9999 và (714) 657-7866
và Đồi điện Phước Lộc Thọ:
9211 Bolsa Ave, ste 116, Westminster, CA 92683
Điện thoại (714)-622-4488

* Bán đủ loại Hột Xoàn có G.I.A. Certificate. * Làm Vàng nguyên chất.
* Bán sỉ và gửi hàng đi các tiểu bang.
* Mua bán Vàng 24K, 18K, Hột Xoàn, Cẩm Thạch. * Vô trắng Hongkong & Platinum.
* Nhẫn Cưới cho Cô Dâu và Chú Rể. * Diamond Appraisal.
* Nhận đặt làm đủ kiểu Nữ Trang Việt - Miền Lào.
* Có thợ lâu năm kinh nghiệm nhận Hột Xoàn.
* Sửa chút ít không tính tiền công. * Sửa chữa Nữ Trang chờ lấy ngay.
* Cần mua Hột Xoàn Có Certificate G.I.A với giá cao.

Mở cửa 7 ngày trong tuần
* NHẬN VISA, MASTER CARD

AI CẦN TIỀN MUỐN BÁN VÀNG & HỘT XOÀN
JEAN'S JEWELRY MUA LẠI GIÁ THẬT CAO.

“TÍCH CỐ PHÒNG CƠ
TÍCH Y PHÒNG HÂN
TÍCH VÀNG PHÒNG THÂN”
“ĐỂ DÀNH LÚA GẠO
KHÔNG SỢ ĐỔI
ĐỂ DÀNH THUỐC MEN
KHÔNG SỢ BỆNH
ĐỂ DÀNH VÀNG & HỘT XOÀN

Jean's Jewelry trân trọng kính mời

CHỌN MẶT GỖ VÀNG
CHỌN TIỆM MUA XOÀN
XIN CHỌN TIỆM VÀNG JEAN

ĐẶC BIỆT
Hột Xoàn GIA ON SALE
mỗi thứ 1 hột
Ai tới trước thì bán trước
Lẹ tay thì còn, chậm tay thì hết
Bớt từ 20% - 40% Hột Xoàn GIA

Cám ơn quý khách thương yêu mua xoàn 5 ly trở lên,
chúng tôi bán trả góp một năm không tính tiền lãi.

CHƯƠNG TRÌNH TRỰC TIẾP THU HÌNH “PARIS BY NIGHT 138: HOÀI LINH – 30 NĂM SÂN KHẤU”

Paris by Night hân hạnh giới thiệu cùng quý khán thính giả hai buổi văn nghệ trực tiếp thu hình vào hai ngày thứ bảy 23 tháng 11, 2024 vào lúc 7:00 tối và Chủ Nhật 24 tháng 11, 2024 vào lúc 1:30 giờ trưa với chủ đề “PBN 138: Hoài Linh – 30 Năm Sân Khấu” trên sân khấu lồng lầy của rạp Pechanga Casino Theater.

Nhắc đến tên Hoài Linh, hầu như mọi thành phần khán giả đều không ai không một lần được xem anh trở tài chọc cười qua các vở kịch có anh thủ diễn trong đó. Với cách diễn xuất tự nhiên như hơi thở giúp anh có thể đóng đủ các vai nam nữ, khả năng giả giọng các miền một cách dễ dàng khiến anh có thể biến từ một cụ lý quê mùa ngoài Bắc trong vở kịch này sang một ông thầy bói giả mù lòa mép hoặc một anh xe ôm nhút nhát trong một vở kịch khác. Nhờ khả năng thiên phú ấy, anh đã mau chóng và dễ dàng chiếm được nụ cười và sự hâm mộ của khán giả từ hải ngoại đến

trong nước. Qua các vở hài kịch trên chương trình Paris by Night, tên tuổi của nghệ sĩ hài kịch Hoài Linh đã lan đi khắp thế giới theo với các chuyến lưu diễn của Paris by Night tại các quốc gia có sự hiện diện đông đảo của người Việt định cư tại đây. Trong suốt thời gian 36 năm, sự xuất hiện của anh trên sân khấu Thuý Nga Paris đã trở nên hầu như không thể thiếu cùng một số nghệ sĩ hài khác của chương trình.

Trong chương trình “PBN 138: Hoài Linh – 30 năm sân khấu” tới đây, Hoài Linh sẽ cùng quý khán thính giả ôn lại những hình ảnh, những vở hài kịch vốn đã và vẫn còn đem lại những tràng cười dòn cho người xem ròn rã 30 năm qua. Để tăng thêm phần hấp dẫn cho chương trình, các MC Đại Nghĩa, Kỳ Duyên, Ngọc Hân sẽ giới thiệu Hoài Linh và các nam nữ nghệ sĩ Don Hồ, Mạnh Quỳnh, Quang Lê, Ngọc Ngừ, Dương Triệu Vũ, Minh Tuyết, Tâm Đoan, Hương Thủy, Bằng Tâm,

Châu Ngọc Hà cùng chào đón và gửi đến quý khán thính giả một buổi văn nghệ tuyệt vời khó quên.

Ban tổ chức giữ toàn quyền. Quý vị có thể mua vé tại:

Thúy Nga – 14882 Moran Street, Westminster CA 92683, điện thoại: (714) 894-5811 hoặc online tại: info@thuynقاشop.com

Lưu ý: Vé đã mua xin miễn hoàn trả hoặc đổi lại.

Địa chỉ: 45000 Pechanga Parkway, Temecula, CA 92592.

Các chương trình ca nhạc tổ chức tại Pechanga Theater công hiến khán thính giả không khí văn nghệ âm cúng và thân mật. Với 1200 chỗ ngồi trong rạp, mọi chương trình ca nhạc đều có hệ thống âm thanh thính phòng tối tân, ghế ngồi êm ái, và tầm nhìn cận cảnh từ mọi góc ngồi trong rạp.

Về Pechanga Resort Casino

Pechanga Resort Casino công hiến một trong những cảm nghiệm nghỉ ngơi/đánh

bài phong phú nhất, trọn vẹn nhất ở Hoa Kỳ. Được USA Today bầu làm sông bài tuyệt vời nhất Miền Tây và được AAA đánh giá là một cơ sở hạng Four Diamond từ năm 2002, Pechanga Resort Casino cung cấp một cơ hội vui nghỉ không đâu sánh bằng, dù là quý vị chỉ tận hưởng trong một ngày hay nhiều ngày tại cơ sở sang trọng xa hoa này. Công hiến 5,500 máy kéo "nóng" nhất, 152 bàn bài, một khách sạn 1,100 phòng và 'suite', món ăn thức uống, Spa sang trọng, và thủ chơi Golf tại Journey at Pechanga, Pechanga Resort Casino rõ ràng là một chốn đến không đâu sánh kịp ở Cali. Pechanga Resort Casino thuộc quyền sở hữu và được điều hành bởi Pechanga Band of Indians. Muốn biết thêm thông tin, xin gọi số miễn phí (877) 711-2946 hay vào thăm trang mạng www.Pechanga.com. Xin Follow Pechanga Resort Casino trên Instagram, Facebook và trên X @PechangaCasino.

PECHANGA THEATER

PARIS BY NIGHT 138

20 NĂM SÂN KHẤU

HOÀI LINH

THỨ BẢY, 23 THÁNG MƯỜI MỘT, 2024 • 7:00PM

CHỦ NHẬT, 24 THÁNG MƯỜI MỘT, 2024 • 1:30PM

PARIS BY NIGHT 138

TRỰC TIẾP THU HÌNH TẠI PECHANGA THEATER

Đường Dây Nóng Mua Vé: 714.894.5811 hay online tại info@thuynقاشop.com

Muốn biết thêm chi tiết, xin gọi 888.810.8871 hay online tại pechanga.com.

877.711.2WIN • PECHANGA.COM

Nằm thuận tiện cạnh FWY I-15 trong thung lũng Temecula Valley

Xứ Rượu Nho Miền Nam California

45000 Pechanga Parkway, Temecula, CA 92592

Ban Quản Lý dành toàn quyền. Phải từ 21 tuổi trở lên mới được đánh bài. Đường Dây Giúp Đỡ Bệnh Đam Mê Có Bạc 1.800.GAMBLER

PECHANGA

RESORT CASINO

THỐNG KÊ I-526E NĂM 2024

Theo AIIA (American Immigrant Investor Alliance -Liên minh đầu tư di trú Hoa Kỳ)

Lê Minh Hải.

(Robert Mullins International) - Dữ liệu mới nhất cho thấy các đơn xin mới từ hạng mục cho vùng Nông thôn đang nhanh chóng bắt kịp với các đơn cho vùng Thất nghiệp cao. Vào tháng 11 năm 2023, có 63% đơn là cho vùng Thất nghiệp cao và 32% là cho vùng Nông thôn. Vào tháng 3 năm 2024, có 52% là cho vùng Thất nghiệp cao và 46% là Nông thôn.

Từ tháng 4 năm 2022 đến tháng 3 năm 2024, các nhà đầu tư EB5 Việt Nam đã nộp 35 đơn cho các Trung tâm vùng Nông thôn và 113 đơn xin cho các dự án vùng Thất nghiệp cao. Tổng số đơn xin EB5 của Việt Nam trong khoảng thời gian hai năm đó chiếm 3,3% trên tổng số khoản đầu tư EB5 trên toàn thế giới.

Các đơn xin EB5 của

Trung quốc chiếm đa số, như đã được đoán trước. Năm trăm đơn xin mới đã được người Trung quốc nộp trong năm tháng từ tháng 11 năm 2023 đến tháng 4 năm 2024. Do hạn ngạch theo quốc gia, số lượng lớn nhà đầu tư này có nghĩa là thời gian chờ đợi sẽ rất dài trước khi các nhà đầu tư Trung quốc có thể nộp đơn xin Điều chỉnh tình trạng.

Theo số liệu gần đây nhất, 58% đơn xin EB5 mà đang chờ duyệt xét được nộp bởi các nhà đầu tư người Trung quốc, 17% bởi các nhà đầu tư Ấn Độ, 6% bởi Đài Loan, còn Hàn Quốc và Việt Nam, cả hai đều chiếm 3% trên tổng số đơn xin đang chờ duyệt xét.

Ở Mỹ La-tinh, các nhóm nhà đầu tư EB5 lớn nhất theo thứ tự là Colombia, Brazil và Mexico. Hầu hết các đơn là được nộp cho các dự án trung tâm vùng Thất nghiệp cao.

Tại thị trường châu Âu, chỉ có 152 đơn EB5 được các nhà đầu tư châu Âu nộp trong hai năm qua. Nhóm nhà đầu tư lớn nhất là đến từ Nga, tiếp theo là Vương quốc Anh và Pháp. Có vẻ như hầu hết người châu Âu đều hải lòng khi ở lại quốc gia của họ và đầu tư trong

phạm vi châu Âu.

THỐNG KÊ CHIỀU KHÁN TỪ BỘ NGOẠI GIAO

Số lượng chiều khán được cấp trên toàn thế giới đã giảm đáng kể vào năm 2020 khi Tổng thống ra lệnh cho các lãnh sự quán Hoa Kỳ tạm ngưng các dịch vụ chiều khán thông thường. Chỉ có một số Lãnh sự quán có thể tiếp tục các dịch vụ hạn chế vào tháng 7 năm 2020.

Ví dụ, vào năm 2020, số lượng chiều khán diện Thân nhân trực hệ (diện IR) đã giảm 80,000. Số lượng chiều khán diện Gia đình bảo lãnh (diện F) đã giảm 100,000 vào năm 2020 và 130,000 vào năm 2021.

May mắn thay, quá trình duyệt xét chiều khán hiện nay đã trở lại bình thường. Vào năm 2020, chiều khán Không định cư đã giảm 4 triệu nhưng năm ngoài đã có 10.5 triệu chiều khán đã được cấp cho khách du lịch, sinh viên và người lao động làm việc tạm thời.

Năm ngoài tại Việt Nam, Lãnh sự quán và Đại sứ quán Hoa Kỳ đã cấp hơn 30,000 chiều khán diện Định cư và 127,000 chiều khán diện Không định cư.

Chín ngàn năm trăm chiều khán định cư đã được cấp cho cha mẹ, vợ/chồng và con cái của công dân Hoa Kỳ, và 19,000 chiều khán được cấp cho các đương đơn diện Gia đình (diện F).

Đối với các đương đơn diện Gia đình (diện F), có 5,000 chiều khán được cấp cho vợ/chồng và con chưa trưởng thành của Thường trú nhân, và 14,000 chiều khán được phân bổ cho các đương đơn diện Gia đình khác.

Trong hạng mục Việc làm, hầu hết các chiều khán đã

được cấp cho các đương đơn EB3 là lao động có Chuyên môn hoặc lao động Không có Kỹ năng. Bảy chiều khán được cấp cho các lao động diện làm việc tôn giáo. Các Nhà đầu tư EB5 đã nhận được 528 chiều khán vào năm ngoài.

Đáng ngạc nhiên là chương trình Con lai Việt Nam vẫn còn hiệu lực. Chương trình này dành cho các đương đơn có cha là công dân Hoa Kỳ và được sinh ra tại Việt Nam sau ngày 1 tháng 1 năm 1962 và trước ngày 1 tháng 1 năm

1976.

Năm ngoài, có 95 chiều khán đã được cấp cho người Con lai và 142 chiều khán đã được cấp cho vợ/chồng và con cái của người Con lai.

Quý độc giả muốn có thêm tin tức cập nhật, xin liên lạc với một văn phòng Robert Mullins International gần nhất: Westminster: (714) 890-9933, San Jose (408) 294-3888, Sacramento (916) 393-3388 Email: info@rmiodp.com Hoặc www.facebook.com/rmiodp

AZIPOS

YOUR PHONE, YOUR POS, YOUR RESTAURANT

ĐIỆN THOẠI

MÁY TÍNH BÀN (PC)

MÁY TÍNH ĐỂ BÀN

LAPTOP

Mọi thiết bị kết nối Internet đều có thể trở thành máy POS. Khách hàng đặt món dễ dàng.

714-716-1819

NHÀ HÀNG

QUÁN ĂN

TIỆM NƯỚC

FOOD TO GO

AZIPOS tự tin là giải pháp quản lý A tới Z cho nhà hàng, quán ăn, tiệm nước, bán mang đi... từ đặt hàng cho tới hoàn tất, chỉ cần chạm là xong. Mọi thiết bị kết nối Internet đều có thể trở thành máy POS: điện thoại, máy tính bảng, iPad, laptop, máy tính để bàn... Tất cả trên nền tảng kỹ thuật số để đáp ứng nhu cầu sử dụng linh hoạt của thời đại.

Một chương trình POS tốt cần có những tính năng:

- Giao diện thân thiện
- Hoạt động được trên nền tảng di động mobile, ipad...
- Cập nhật nhanh chóng để đáp ứng nhu cầu phát sinh thực tế

Giải pháp quản lý bán hàng chuyên nghiệp, phần mềm POS theo ngành nghề

YOUR TEA SHOP, YOUR CAFE, SHOP, YOUR JUICES SHOP, YOUR POS, YOUR PHONE

Khách hàng truy cập App hoặc vào website https://yourrestaurant.com ở bất cứ nơi đâu, khi nào: nhà, văn phòng... để đặt đồ ăn và lấy đơn theo số mình với thiết bị có kết nối Internet.

BÊN NGOÀI

- Đặt hàng ở bất cứ đâu
- Thông tin đơn hàng được gửi thẳng đến quầy thu ngân

BÊN TRONG

- Đã đăng chọn món trên điện thoại và thanh toán ngay tại bàn

THANH TOÁN ĐA DẠNG

- Apple Pay / Google Pay / NFC / EMV ...
- Visa/Master Card
- Chí phiếu
- Tiền mặt

Để đăng thanh toán

714-716-1819

https://azipos.com

17451 Nichols Ln STE A., Huntington Beach, CA 92647

“Chùm hoa khế đã ở trong tay ông. Lạ thay, cùng lúc đó, ông bỗng thấy mặt ông đang dụi vào mặt đất. Đất. Phải, đó là chỗ của ông. Ông nghe tiếng bà dặn: Khi nào hoa khế nở, ông nhớ hái một chùm đem về dưới cho tui. Bàn tay vẫn thận trọng nắm chặt chùm hoa, ông tiếp tục thì thầm: Tui hái cho bà. Tui hái cho bà. Chùm hoa tím ngắt... mờ dần trong mắt ông...”

Trích “Thương Chùm Hoa Khế”, trang 140.

O XƯA

Sách dày 300 trang
Giá sách: \$20
Gọi :714 894 2500

Tuyển tập truyện ngắn Nhã Ca viết ở hải ngoại, Việt Báo Foundation xuất bản và phát hành. Sách dày 300 trang, gồm 13 truyện ngắn, lần đầu tiên ra mắt độc giả.

Sách hiện có trên mạng amazon.com, vào gõ chữ “Nhã Ca; O Xưa” để tìm mua sách.

Độc giả có thể gọi **Việt Báo** đặt sách, **714-894-2500** hay e-mail về hangnguyen@vietbao.com.

CÔNG NGHỆ ĐIỀU THỦY TRIỀU: BƯỚC KHAI THÁC NĂNG LƯỢNG TÁI TẠO ĐỘT PHÁ

Một trong những công nghệ mới đây hứa hẹn trong lĩnh vực năng lượng tái tạo là hệ thống điều thủy triều của công ty Minesto, tại Gotheburg, Thụy Điển. Trên khắp thế giới, các ngành công nghiệp khai thác sức mạnh từ thủy triều đang được phát triển. Đây là một dạng năng lượng tái tạo không phụ thuộc vào việc mặt trời có chiếu sáng hay gió có thổi hay không.

Hầu hết các nhà máy thủy triều bao gồm các tuabin được đặt dưới đáy biển. Nhưng công ty Minesto ở Gothenburg -Thụy Điển đã phát triển một công nghệ hoàn toàn mới cho năng lượng thủy triều, bay lượn giống như một con điều – nhưng trong nước.

Công nghệ này hoạt động như sau: Giống như con điều trên trời, những con điều dưới nước sải cánh rộng 12 m giữa hai đầu cánh, được thiết kế để "bay" theo mô hình số 8 ngang

qua dòng chảy thủy triều. Khi chúng di chuyển, nước chảy qua cánh của điều, tạo ra lực nâng và đẩy con điều đi với tốc độ nhanh hơn nhiều lần so với tốc độ tự nhiên của dòng chảy thủy triều. Điều này giúp gia tăng lượng năng lượng có thể khai thác từ dòng nước. Mỗi con điều được kết nối với một máy phát điện đặt dưới đáy biển. Khi điều di chuyển trong nước, năng lượng cơ học sẽ được chuyển đổi thành điện năng, cung cấp nguồn năng lượng liên tục và ổn định.

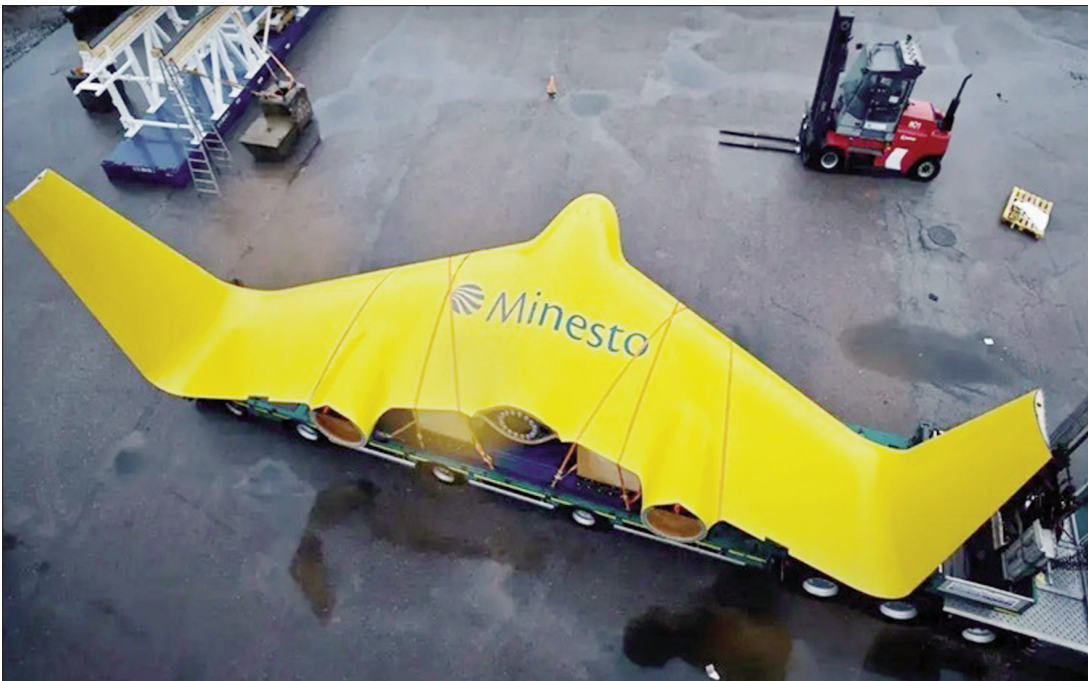
Điểm nổi bật của công nghệ này là tính ổn định và khả năng dự đoán được. Năng lượng thủy triều không phụ thuộc vào điều kiện thời tiết như năng lượng mặt trời hay gió, mà được điều khiển bởi sự chuyển động của mặt trời và mặt trăng. Do đó, nó có thể cung cấp nguồn điện ổn định và đáng tin cậy, là một yếu tố quan trọng để đảm

bảo cung cấp điện cho các khu vực cần thiết.

Minesto đã bắt đầu thử nghiệm công nghệ điều thủy triều tại Vestmannasund trên quần đảo Faroe. Một trong những con điều mới nhất của họ, Dragon 12, có công suất 1,2 MW, tương đương với công suất của một tuabin gió thông thường. Công ty hy vọng rằng trong vòng 5 đến 10 năm tới, họ sẽ khai triển hàng trăm con điều trong các eo biển giữa các đảo thuộc quần đảo này, với mục tiêu đạt được 200 MW công suất để cung cấp năng lượng suốt ngày đêm.

Theo Bernt Erik Westre, giám đốc kỹ thuật của Minesto, công nghệ này có thể giúp quần đảo Faroe đạt được mục tiêu 100% năng lượng tái tạo vào năm 2030.

Trong tương lai, công nghệ điều thủy triều không chỉ giới hạn ở các khu vực có thủy triều mạnh mà còn có thể được mở rộng để

Thiết kế của hệ thống điều thủy triều. Ảnh: Minesto

khai thác năng lượng từ các dòng chảy khác, chẳng hạn như dòng chảy từ sông. Điều này mở ra cơ hội lớn để phát triển nguồn năng lượng tái tạo không phụ thuộc vào tài nguyên hữu hạn.

Minesto cho rằng công nghệ của họ có tiềm năng lớn hơn cả điện hạt nhân. Cụ thể, họ ước tính rằng tiềm năng năng lượng từ thủy triều có thể đạt đến 1,5 lần tổng công suất lắp đặt của các nhà máy điện hạt nhân hiện nay. Điều này cho thấy rằng công nghệ điều thủy triều không chỉ là

một giải pháp thay thế mà còn có thể trở thành một nguồn năng lượng chính trong tương lai.

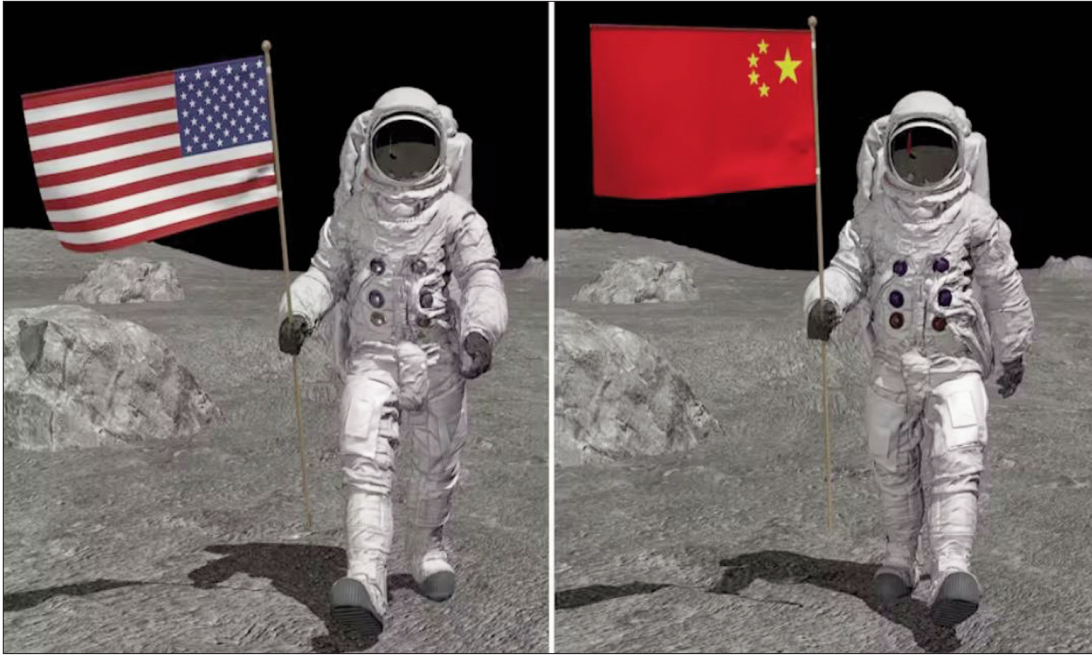
Hiện tại, các quốc gia như Anh, Hàn Quốc, Canada và Trung Quốc đang đầu tư mạnh mẽ vào công nghệ khai thác năng lượng thủy triều. Mặc dù Thụy Điển không có nhiều thủy triều để khai thác, công nghệ này vẫn có tiềm năng ứng dụng ở các dòng chảy khác.

Johan Forslund, nhà nghiên cứu tại Đại học Uppsala, đang khai triển công nghệ để khai thác năng lượng từ dòng chảy tại các con sông của Thụy Điển và đã thiết lập một trạm thử nghiệm tại Söderfors trên sông Dalälven. Forslund cho rằng công nghệ này có thể được khai triển tại nhiều con sông ở Thụy Điển, thậm chí giữa các trạm thủy điện, để bổ sung thêm vào

hệ thống điện quốc gia.

”Năng lượng từ dòng chảy có thể được lắp đặt ở mọi con sông tại Thụy Điển, kể cả giữa các nhà máy thủy điện, tạo thành một nguồn bổ sung”, Johan Forslund cho biết.

Công nghệ điều thủy triều của Minesto là một bước tiến lớn trong việc khai thác năng lượng tái tạo từ các nguồn tài nguyên thiên nhiên. Không chỉ cung cấp một nguồn năng lượng bền vững và ổn định, nó còn mở ra tiềm năng khai thác từ nhiều loại dòng chảy khác nhau, đóng góp quan trọng vào việc giảm thiểu sự phụ thuộc vào năng lượng hóa thạch và điện hạt nhân. Với tiềm năng lớn và khả năng mở rộng, công nghệ này có thể trở thành một giải pháp hàng đầu trong lĩnh vực năng lượng tái tạo trên toàn cầu./

Trong thế kỷ 21, quốc gia nào sẽ đưa con người trở lại Mặt Trăng đầu tiên? (Nguồn: Shutterstock)

HOA KỲ CÓ THỂ SẼ BỊ TQ VƯỢT MẶT TRONG CUỘC ĐUA ĐUA CON NGƯỜI TRỞ LẠI MẶT TRĂNG

Người tiếp theo đặt chân lên Mặt trăng sẽ nói tiếng Anh hay tiếng Quan Thoại? Từ năm 1969 đến 1972, tổng cộng có 12 phi hành gia của Hoa Kỳ từng đặt chân lên bề mặt Mặt trăng. Giờ đây thì cả Hoa Kỳ và TQ đều đang chuẩn bị để đưa con người trở lại Mặt trăng trong thập niên này.

Tuy nhiên, sứ mệnh quay trở lại Mặt trăng của Hoa Kỳ đang bị trì hoãn, một phần là do bộ đồ du hành không gian (spacesuits) và tàu đổ bộ Mặt trăng vẫn chưa được hoàn thiện. Trong khi đó, TQ đã cam kết sẽ đưa phi hành gia lên Mặt trăng trước năm 2030 và nổi tiếng với việc hoàn thành mục tiêu đúng hạn.

Chỉ vài năm trước, điều này vẫn là chuyện viễn vông, khó tin; nhưng giờ đây, TQ hoàn toàn có khả năng vượt Hoa Kỳ trong cuộc đua do chính Hoa Kỳ khởi xướng.

Vậy ai sẽ trở lại Mặt trăng đầu tiên, và điều đó liệu có quan trọng không?

Chương trình Mặt trăng của NASA có tên là Artemis, nhằm đưa con người trở lại bề mặt Mặt trăng. Để giảm bớt gánh nặng chi phí, Hoa Kỳ đã hợp tác với các đối tác quốc tế và các công ty tư nhân. NASA đã đề ra một kế hoạch để đưa người Hoa Kỳ quay lại bề mặt Mặt trăng qua ba sứ mệnh.

Vào tháng 11 năm 2022,

NASA đã phóng phi thuyền Orion bay vòng quanh Mặt trăng nhưng không chờ theo phi hành gia. Đây là nhiệm vụ Artemis I, nhằm thử nghiệm hệ thống.

Sứ mệnh Artemis II, dự kiến sẽ diễn ra vào cuối năm 2025 và cũng tương tự như Artemis I, nhưng lần này Orion sẽ mang theo bốn phi hành gia. Tuy nhiên, họ sẽ chỉ bay quanh Mặt trăng và kiểm tra sức chịu đựng và quá trình hoạt động của phi thuyền khi có chở theo người. Việc hạ cánh sẽ dành cho sứ mệnh kế tiếp: Artemis III.

Với sứ mệnh Artemis III, NASA sẽ đưa một nam phi hành gia và lần đầu tiên có một nữ phi hành gia đặt chân lên bề mặt Mặt trăng. Dù chưa công bố cụ thể là những ai, nhưng dự kiến rằng một trong số họ sẽ là người da màu đầu tiên lên Mặt trăng.

Ban đầu, sứ mệnh Artemis III được lên kế hoạch thực hiện trong năm nay, nhưng lịch trình đã bị trì hoãn nhiều lần. Một cuộc khảo xét vào tháng 12 năm 2023 cho thấy xác suất sứ mệnh này diễn ra trước tháng 2 năm 2028 chỉ ở khoảng 33%. Hiện tại, thời gian dự kiến sớm nhất cho Artemis III là tháng 9 năm 2026.

Trong khi đó, chương trình không gian của TQ lại đang thuận buồm xuôi gió, không bị trì hoãn hay gặp trục trặc nào đáng kể. Vào tháng 4 năm 2024, các viên chức không gian TQ đã

tuyên bố rằng kế hoạch đưa phi hành gia lên Mặt trăng vào năm 2030 vẫn đang diễn ra đúng hướng, đúng hạn.

Đây là một tiến bộ đáng kinh ngạc, khi mà TQ chỉ vừa mới đưa phi hành gia đầu tiên lên không gian vào năm 2003. Đến năm 2011, TQ đã vận hành trạm không gian riêng và đạt được nhiều thành tựu quan trọng thông qua chương trình thám hiểm Mặt trăng Chang’e.

Các sứ mệnh trong chương trình này sử dụng robot thu thập và mang về mẫu vật từ bề mặt Mặt trăng, bao gồm cả các mẫu vật lấy ở bên một nửa không nhìn thấy được (còn gọi là bên mặt tối) của Mặt trăng. Họ cũng đã thử nghiệm những công nghệ quan trọng cho việc đưa con người lên Mặt trăng và hạ cánh an toàn.

Sứ mệnh tiếp theo của TQ sẽ đặt chân đến cực Nam của Mặt trăng – khu vực đang thu hút rất nhiều sự quan tâm vì sự hiện diện của băng trong các miệng núi ở nơi khuất ánh sáng Mặt trời.

Nguồn băng này rất quan trọng vì có thể sẽ trở thành nguồn nước cung cấp cho các căn cứ trên Mặt trăng, hoặc được chuyển đổi thành nhiên liệu hóa tiễn. Sản xuất nhiên liệu hóa tiễn ngay trên Mặt trăng sẽ giúp tiết kiệm chi phí hơn so với việc phải mang nhiên liệu từ Địa cầu lên. Chính vì lý

do này, Artemis III sẽ cho tàu hạ cánh ở cực Nam Mặt trăng. Đây cũng là nơi dự kiến sẽ đặt các căn cứ của Hoa Kỳ và TQ trong tương lai.

Ngày 28 tháng 9 năm 2024, TQ khoe một bộ đồ du hành không gian dành cho các phi hành gia của mình (được gọi là “sele-naut”). Bộ đồ này có thiết kế nhẹ và linh hoạt, có thể bảo vệ phi hành gia khỏi sự thay đổi nhiệt độ khắc nghiệt và bức xạ mạnh từ Mặt trời. Phái chằng đây là một dấu hiệu cho thấy TQ đã vượt qua Hoa Kỳ ở một số khía cạnh trong cuộc đua lên Mặt trăng?

Axiom Space, công ty chịu trách nhiệm chế tạo bộ đồ du hành không gian cho Sứ mệnh Artemis của NASA, vẫn còn đang phải điều chỉnh một số chi tiết theo thiết kế mà NASA cung cấp.

Ngoài ra, tàu đổ bộ đưa phi hành gia từ quỹ đạo Mặt trăng đáp xuống bề mặt Mặt trăng cũng đang bị trì hoãn. Năm 2021, công ty SpaceX của Elon Musk đã giành được hợp đồng chế tạo phương tiện này, được thiết kế dựa trên Starship của SpaceX, một phi thuyền dài 50 mét sử dụng loại hỏa tiễn mạnh nhất.

Ngày 13 tháng 10 năm 2024, Starship đã thực hiện thành công chuyến bay thử nghiệm thứ năm. Đây là bước tiến quan trọng, nhưng trước khi có thể đảm nhận nhiệm vụ đưa phi hành gia hạ cánh an toàn xuống Mặt trăng, phi thuyền vẫn còn một số thử thách cần phải vượt qua.

Đầu tiên, Starship không thể bay thẳng đến Mặt trăng mà phải tiếp nhiên liệu trên quỹ đạo Địa cầu. Để thực hiện điều này, SpaceX dự kiến sử dụng các phi thuyền Starship khác làm nhiệm vụ “chở nhiên liệu” để mang lên cho Starship chính trong không gian. Ngoài ra, SpaceX cần chứng minh rằng hệ thống tiếp nhiên liệu trên quỹ đạo hoạt động tốt, và thực hiện thành công một lần hạ cánh thử không có người trên Mặt trăng trước khi chính thức tiến hành Sứ mệnh Artemis III.

Bên cạnh đó, trong Sứ mệnh Artemis I, Orion đã gặp trục trặc với tám chấn nhiệt khi quay trở lại Địa cầu. NASA đang tìm cách giải quyết vấn đề này để đảm bảo Orion có thể bảo vệ phi hành gia an toàn

trong Sứ mệnh Artemis II sắp tới.

NASA có đang ‘làm quá’ khiến mọi chuyện phức tạp hơn?

Một số nhà phê bình nhận xét chương trình Artemis của NASA quá phức tạp. Họ cho rằng việc đưa các phi hành gia và tàu đổ bộ lên quỹ đạo Mặt trăng trước khi hạ cánh đòi hỏi nhiều bước rườm rà. Ngoài ra, có quá nhiều đối tác thương mại tham gia, mỗi đối tác đều hoạt động một cách độc lập, khiến cho khâu phối hợp dễ gặp khó khăn. Thêm vào đó, để hoàn tất việc tiếp nhiên liệu cho Artemis III, số lượng lần phóng Starship có thể dao động từ 4 đến 15 lần, tùy thuộc vào phương án được chọn.

Michael Griffin, cựu quản trị viên của NASA, cho rằng cần có chiến lược đơn giản hơn, gần giống như cách TQ đang làm. Theo Griffin, NASA nên hợp tác cùng các đối tác lâu năm như Boeing, thay vì chọn những ‘gương mặt mới’ như SpaceX.

Tuy nhiên, chiến lược đơn giản chưa chắc sẽ tốt hơn hoặc rẻ hơn. Chương trình Apollo trước đây tuy đơn giản hơn nhưng có chi phí cao gấp ba lần chương trình Artemis hiện tại. Hơn nữa, SpaceX đã chứng minh được hiệu quả về mặt chi phí, và cũng thành công hơn Boeing trong việc đưa phi hành đoàn lên Trạm Không gian Quốc tế ISS.

Công nghệ mới không thể được phát triển chỉ dựa vào các phương pháp đơn giản hay cách làm quen thuộc, mà cần đến những nỗ lực táo bạo, đòi hỏi sự sáng tạo và đối mặt với nhiều thử thách để vượt qua ranh giới hiện tại. Viễn vọng Không gian Kính James Webb là một thí dụ rõ ràng: cấu trúc thì phức tạp, đặc biệt là phần gương gấp, và được đặt vị trí xa ngoài không gian; nhưng James Webb mang lại cái nhìn sâu rộng vào không gian, vượt xa tất cả các viễn vọng kính trước đây. Sự đổi mới và sáng tạo là điều vô cùng quan trọng, nhất là khi chúng ta đang

hướng đến những mục tiêu đầy tham vọng, chẳng hạn như khai thác tài nguyên trên các tiểu hành tinh hay xây dựng căn cứ trên Hỏa tinh.

Câu hỏi liệu người đầu tiên đặt chân lên Mặt trăng trong thế kỷ 21 là con dân của Hoa Kỳ hay của TQ cũng không đơn giản chỉ là vấn đề quốc gia nào thắng thế. Đây còn là câu hỏi về mối quan hệ giữa chính phủ và công dân, cũng như mối quan hệ giữa các quốc gia với nhau.

Với các chính phủ dân chủ, thành công của những dự án tốn kém và dài hạn như vậy phụ thuộc vào sự ủng hộ của công chúng. Để có được sự ủng hộ này, chính phủ phải gây dựng được uy thế và lòng tin. Nhưng với cuộc đua quay trở lại Mặt trăng trong thế kỷ 21, uy thế sẽ được khẳng định qua cách thực hiện đúng đắn và hiệu quả, chứ không phải là ganh đua nhau về tốc độ. Nếu vội vã lên Mặt trăng mà thiếu chuẩn bị kỹ lưỡng, có thể sẽ còn tốn kém nhiều tiền của hơn và thậm chí là đe dọa đến tính mạng của nhiều người.

Các chính phủ cần phải làm gương, thể hiện tinh thần trách nhiệm trong hành vi của mình. Họ cần phải đặt các giá trị như hòa bình, bao dung và bền vững lên hàng đầu. Việc trở lại Mặt trăng không nên mang mục đích tranh giành quyền lực hay để thể hiện ta đây hơn người. Đây là cơ hội để chúng ta chứng minh rằng loài người có thể học hỏi từ những sai lầm từng gây ra trên Địa cầu, cải thiện cách hành xử của mình và có ý thức trách nhiệm cao hơn./

Nguồn: “The US is now at risk of losing to China in the race to send people back to the Moon’s surface” được đăng trên trang TheConversation.com.

Việt Báo Online
vietbao.com
quảng cáo hữu hiệu
tin tức cập nhật
trăm ngàn trang bài
Viết Về Nước Mỹ
Kinh tế -Kỹ thuật

★ TÁI TÍN NHIỆM ★

MICHELLE STEEL

ĐỂ NƯỚC MỸ VĨ ĐẠI TRỞ LẠI!

“

Derek Tran sẵn sàng nói dối và làm mọi cách để giành chiến thắng. Derek Tran và các đảng viên Đảng Dân chủ đã phát động một cuộc tấn công xấu xa, đáng hổ thẹn chống lại Michelle Steel -- thật kinh tởm.”

Mike Johnson
Chủ Tịch Hạ Viện Mỹ

“

Derek Tran đã hứa rất nhiều vì chỉ muốn giành chiến thắng. Với quá trình phục vụ cộng đồng hơn 25 năm, tôi chỉ mới nghe nói đến Derek Tran cách đây vài tháng. Derek Tran cần dành thời gian sinh hoạt với cộng đồng và tìm hiểu sự tinh túy của tiếng Việt trước khi chỉ trích người khác.”

Tạ Đức Trí
Dân Biểu California

MichelleSteelCA.com

Trong Quốc Hội, bà Michelle Steel là một trong tiếng nói thường xuyên và mạnh mẽ nhất trong các vấn đề liên quan đến Việt Nam.

Paid for by Michelle Steel for Congress
P.O. Box 472 | Surfside, CA 90743

VOA Voice of America

10/16/2024

nhân vật được đóng bởi diễn viên có thù lao

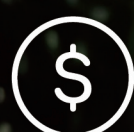
Liệu pháp phương Đông hay y học phương Tây? Chọn lọc tinh hoa từ hai nền văn hóa.

Lên đến
\$1,500
mỗi năm cho
thực phẩm/
hàng tạp hóa*

Lên đến
\$900
mỗi năm cho thảo
dược bổ sung
+ OTC + thể dục

\$0
phí bảo hiểm
hàng tháng

Hãy đến tham gia các sự kiện sau đây của Clever Care

Sự Kiện Tri Ân Hội Viên	6731 Westminster Blvd., #122, Westminster
Diamond Seafood Palace 3	Ngày 14 tháng 11
	01:00 p.m. - 03:00 p.m.

Gọi chúng tôi hôm nay để tìm hiểu thêm.
833-388-8852 (TTY: 711)
Thứ Hai đến Thứ Sáu, từ 8 giờ sáng đến 8 giờ tối
Thứ Bảy từ 8 giờ sáng đến 3 giờ chiều ngày 15 tháng 10 đến ngày 7 tháng 12

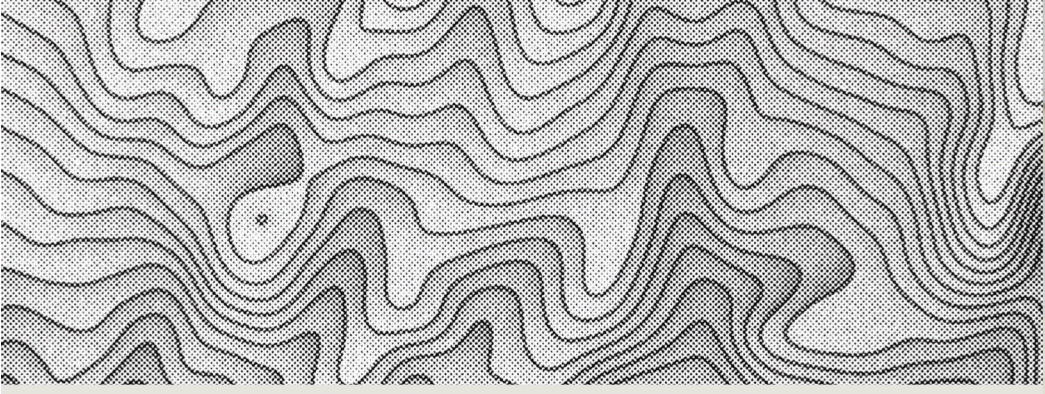
Clever Core™
HEALTH PLAN

AMVI MEDICAL GROUP

Clever Care Health Plan, Inc. là một HMO và HMO C-SNP có hợp đồng với Medicare. Việc ghi danh tùy thuộc vào sự gia hạn hợp đồng. Vui lòng liên lạc Dịch Vụ Hội Viên tại (833) 388-8168 (TTY: 711) từ 8 giờ sáng đến 8 giờ tối, bảy ngày một tuần, từ ngày 1 tháng 10 đến ngày 31 tháng 3; và từ 8 giờ sáng đến 8 giờ tối, các ngày trong tuần, từ ngày 1 tháng 4 đến ngày 30 tháng 9. Để sắp xếp hỗ trợ cho người có nhu cầu đặc biệt tại các cuộc họp, xin vui lòng gọi (833) 388-8168 (TTY: 711). *Chỉ có sẵn cho Total+, phúc lợi thực phẩm/hàng tạp hóa phụ thuộc vào tính đủ điều kiện của Mô Hình Thiết Kế Bảo Hiểm Dựa Trên Giá Trị (VBID) và sẽ được chương trình xác định sau khi ghi danh, dựa trên các tiêu chí có liên quan bao gồm việc đủ điều kiện nhận Hỗ Trợ Bổ Sung (dành cho thu nhập thấp, LIS). Các phúc lợi có thể khác nhau tùy theo chương trình.
H7607_25_CM1393_M Accepted 09172024

A10922-P-VI (10/24)

Tôi chẳng bao giờ muốn con tôi bị điều khiển bởi thuốc lá như tôi đã từng bị.

Frankie nghiện hút thuốc lá trong thời niên thiếu, như lời cô kể, vì nó “nhìn ngầu.”

Kể từ khi California nghiêm ngặt thi hành lệnh cấm hút thuốc trong quán rượu và nhà hàng, ngày càng ít người hút thuốc quanh cô. Cô cũng bị viêm phế quản mãn tính do hút thuốc và "căn bệnh quá hãi hùng," cô nhớ lại. Vì vậy, cô quyết định bỏ hút thuốc lá vĩnh viễn và đang tập trung vào việc bảo vệ con gái mình sa lầy vào chứng nghiện tương tự.

Một California không khói thuốc đang xảy ra quanh ta.

Xem tiến trình của chúng tôi tại
UNDO.org/Viet

Frankie · Larchmont, CA

© 2024 Bộ Y Tế Công Cộng California

UNDO®

KẾT THÚC
THIỆT HẠI TỪ
THUỐC LÁ NGAY